

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta. Lisäksi ehdotetaan siihen liittyviä muutoksia työntekijän eläkelakiin, työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin, vakuutusyhtiölakiin, merimieseläkelakiin, maatalousyrittäjän eläkelakiin, eläkesäätiölakiin ja vakuutuslainsäädäntöön.

Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta koskisi työeläkevakuutusyhtiöiden, eläkesäätiöiden, eläkekassojen, Merimieseläkekassan ja osin Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen harjoittamaa lakisääteistä eläkevakuutusta. Ehdotetun lain mukaisessa vakavaraisuuslaskennassa otettaisiin nykyistä tarkemmin ja kattavammin huomioon kaikki eläkelaitosten toiminnan kannalta olennaiset laitoksen sijoitustoiminnan riskit sekä vakuutusriskit.

Vakavaraisuusrajaa laskiessaan eläkelaitoksen tulisi tunnistaa kuhunkin sijoitukseen liittyvät riskit. Lisäksi vakavaraisuusrajaa laskiessa otettaisiin huomioon vakuutusriski. Riskit otettaisiin huomioon laissa säädetyin

riskiluokituksen mukaisesti ja samaan sijoitukseen voisi kohdistua usea eri riski. Laskennassa otettaisiin lisäksi huomioon sijoitusten odotettu tuotto ja eri riskitekijöiden välinen riippuvuus.

Vakavaraisuusraja kuvaisi kuten nykyisinkin sitä vakavaraisuuspääoman määrää, joka eläkelaitoksella tulee olla vakuutus- ja sijoitusriskejä varten. Vakavaraisuusraja olisi sitä suurempi, mitä riskillisempiä sijoituksia eläkelaitoksella on.

Vakavaraisuusrajan laskenta tehtäisiin nykyisestä poiketen koko sijoitusomaisuuden perustella. Riskeihin varautuminen koskisi tällöin koko eläkelaitoksen sijoitusomaisuutta, kun nykyisin vakavaraisuusraja määritellään vastuovelkaa vastaavalle määrälle.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Lisäksi työntekijän eläkelain 168 §:ää ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti 31 päivästä maaliskuuta 2015 alkaen. Ehdotettu muutos johtuu eläkelaitosten määrän vähenemisestä ja tämä otettaisiin huomioon osaketuottokertoimen määrittelyssä.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	4
1 NYKYTILA	4
1.1 Lainsäädäntö	4
Yleistä	4
Vakavaraisuussäätely	4
Kattamista koskevat säännökset	5
Vakavaraisuussäätelyn kehitys	6
Euroopan unionin lainsäädäntö	7
1.2 Käytäntö	7
1.3 Nykytilan arviointi	9
Eläkelaitosten kannalta olennaiset riskit	9
Nykysäätelyn arviointi	10
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	11
2.1 Tavoitteet	11
2.2 Keskeiset ehdotukset	12
2.3 Muut toteuttamisvaihtoehdot	14
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	15
3.1 Taloudelliset vaikutukset	15
3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	15
4 ASIAN VALMISTELU	16
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	16
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	17
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	17
1.1 Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta	17
1 luku Yleiset säännökset	17
2 luku Sijoitusten hajauttaminen	19
3 luku Riskiluokat ja vakavaraisuusrajan laskeminen	21
4 luku Erinäiset säännökset	31
1.2 Laki työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta	32
1.3 Työntekijän eläkelaki	32
1.4 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä	33
1.5 Vakuutusyhtiölaki	35
19 luku Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen	35
21 luku Vakuutuskannan luovuttaminen	35
22 luku Yhtiömuodon muuttaminen	35
25 luku Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta	35
1.6 Merimieseläkelaki	35
1.7 Maatalousyrittäjän eläkelaki	36
1.8 Eläkesäätiölaki	36
1.9 Vakuutuskassalaki	38
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	39
3 VOIMAANTULO	39
LAKIEHDOTUKSET	40
1. Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta	40

2. Laki työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta...	48
3. Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta.....	49
4. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta.....	51
5. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta	53
6. Laki merimieseläkelain muuttamisesta.....	55
7. Laki maatalousyrittäjän eläkelain 125 ja 128 a §:n muuttamisesta	56
8. Laki eläkesäätiölain muuttamisesta	57
9. Laki vakuutuskassalain muuttamisesta.....	60
LIITE.....	63
RINNAKKAISTEKSTIT.....	63
2. Laki työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta...	63
3. Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta.....	65
4. Laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta.....	68
5. Laki vakuutusyhtiölain muuttamisesta	74
6. Laki merimieseläkelain muuttamisesta.....	78
7. Laki maatalousyrittäjän eläkelain 125 ja 128 a §:n muuttamisesta	80
8. Laki eläkesäätiölain muuttamisesta	82
9. Laki vakuutuskassalain muuttamisesta.....	88

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö

Yleistä

Yksityisten alojen lakisääteisen työeläkevakuutuksen toimeenpano on hajautettu useiden, yhteisömuodoltaan yksityisoikeudellisten eläkelaitosten tehtäväksi. Siitä huolehtivat työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitetut työeläkevakuutusyhtiöt, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitetut lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavat eläkekassat ja eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitetut B-eläkesäätiöt ja AB-eläkesäätiöt. Maatalousyrittäjien ja apurahansaajien eläketurvan toimeenpanosta huolehtii maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettu Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja merimiesten eläketurvan toimeenpanosta merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa.

Hajautuksesta huolimatta etuudet ovat eläkelaitoksesta riippumattomia. Eläkelaitoksilla on konkurssiyhteisvastuu, joten eläkelaitoksen menettäessä kykynsä huolehtia velvoitteistaan eläkkeensaajat eivät kärsi menetyksiä. Jos eläke tai sen osa uhkaisi jäädä eläkelaitoksen konkurssin johdosta turvaamatta, siitä vastaavat jäljelle jääneet eläkelaitokset yhteisesti määrättävien perusteiden mukaisesti.

Eläkelaitoksen valitsee työnantaja, jonka velvollisuus on vakuuttaa työntekijänsä. Yh-

teisömuotoina työeläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja eläkekassat ovat erilaisia. Näin mahdollistetaan yrityksille vaihtoehtoisia tapoja eläketurvan järjestämiseen. Hajautetulla toimeenpanolla tavoitellaan riskien hajautusta sekä kilpailun mukanaan tuomia hyötyjä kuten sijoitustuottojen paranemista ja palvelujen kehittymistä.

Vakavaraisuussäätely

Eläkelaitoksen vakavaraisuudella tarkoitetaan eläkelaitoksen kykyä selviytyä eläkevakuutustoimintaa uhkaavista erilaisista riskeistä. Vakavaraisuutta mitataan vakavaraisuuspääomalla, jota mitoitetaan vakavaraisuusrajan avulla. Vakavaraisuusrajan laskennasta säädetään eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa (1114/2006). Laki koskee lakisääteistä eläkevakuutusta, jota harjoittaa työeläkevakuutusyhtiö, eläkekassa, eläkesäätiö, Maatalousyrittäjien eläkelaitos tai Merimieseläkekassa.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin ja vakuutusriskit. Mitä riskillisempi sijoitusjakauma on, sitä korkeampi on pääomavaatimus. Vakavaraisuusrajan mitoituksella on tähdätty siihen, että 97,5 prosentin todennäköisyydellä vakavaraisuuspääomaa olisi jäljellä vuoden kuluttua.

Vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan määrää, jolla eläkelaitoksen varat ylittävät velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset. Vakavaraisuuspääoman tarkoituksena on toimia riskipuskurina sijoitustoiminnan ja eläkelaitoksen vastuulla olevan vakuutustoiminnan riskejä vastaan.

Vakavaraisuuspääomien kartuttamiseen käytetään se osa sijoitustoiminnan tuotoista, joka ylittää tuottovaatimuksen. Ylite ohjataan työeläkevakuutusyhtiöissä vastuuvelkaan sisältyvään osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen. Osittamaton lisävakuutusvastuu puskuroi osaltaan sijoitustoiminnan heilahteluja ja sitä vastaavat varat luetaan vakavaraisuuspääomaan. Eläkesäätiöillä ja -kassoilla vastaavana puskurina toimii lisävakuutusvastuu.

Vastuuvelkaan sisältyvä vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluihin tarkoitettu tasoitusmäärä luetaan myös vakavaraisuuspääomaan. Vakuutusliikkeen tuloksella tarkoitetaan vakuutusmaksujen riittävyyttä vastaavalta ajanjaksolta aiheutuviin rahastoituihin menoihin. Tuloksen heilahtelu johtuu muun muassa eläkemenon satunnaisheilahtelusta ja siitä, että vakuutusmaksu on määrättävä etukäteen.

Vakavaraisuussäännösten tarkoituksena on turvata vakuutetut etuudet ja toimia kehikkona, jonka avulla hajautetussa ja yhteisvastuuseen perustuvassa työeläkejärjestelmässä puututaan tarvittaessa valvonnan keinoin liialliseen riskinottoon. Eläkelaitosten vakavaraisuudelle asetettavat vaatimukset määräytyvät vakavaraisuuspääoman perusteella. Jos eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma laskee alle vakavaraisuusrajan, eläkelaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusraja. Eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoman alittaessa vähimmäispääomavaatimuksen eläkelaitoksen on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnalle lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Vakavaraisuuspääoman yläraja on nelinkertainen vakavaraisuusrajaan verrattuna. Jos vakavaraisuuspääoma ylittää ylärajan kahtena peräkkäisenä vuotena, eläkelaitoksen täytyy purkaa vakavaraisuuttaan maksunalennuksin.

Vakavaraisuusraja vaikuttaa myös eläkelaitoksen mahdollisuuteen jakaa asiakashyvi-

tyksiä vakuutuksenottajille. Työeläkevakuutusyhtiö voi antaa asiakashyvytyksiä vain silloin, kun sen vakavaraisuuspääoma on suurempi kuin vakavaraisuusraja. Lisäksi edellytetään, että vakavaraisuuspääoma ilman tasoitusmäärää on vähimmäismääräänsä suurempi. Samoin eläkesäätiö ja -kassa voivat purkaa vakavaraisuuttaan kannatusmaksun alennuksin, kun vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa suurempi.

Eläkelaitoksia voi verrata keskenään vakavaraisuutta kuvaavien tunnuslukujen perusteella. Tunnusluvut on julkaistava eläkelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedoissa. Eläkelaitosten yhteenlasketun vakavaraisuuden perusteella voidaan tarkastella eläkejärjestelmän kollektiivista riskinkantokykyä.

Vakavaraisuusrajan laskemista varten eläkelaitoksen on luokiteltava sijoituksensa viiteen ryhmään sijoitusten riskin perusteella. Sijoitusryhmät ovat rahamarkkinavälineet, joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset, kiinteistöt, osakkeet sekä erinäiset sijoitukset. Kussakin sijoitusryhmässä on lisäksi alaryhmiä. Eläkelaitoksen on luokiteltava sijoitus sen tosiasiallisen riskin mukaan, jos sijoituksen oikeudellisen muodon mukainen riski ei riittävällä tarkkuudella kuvaa sijoituksen riskiä. Eläkelaitoksen hallituksen on päätettävä sijoituksen oikeudellisesta muodosta poikkeavan luokittelun perusteet ja liitettävä ne sijoitussuunnitelmaan.

Kullekin sijoitusryhmälle on valtioneuvoston asetuksella määritelty ryhmien välistä riippuvuutta kuvaava parametri ja kullekin alaryhmälle sijoitusten odotettua tuottoa ja hajontaa kuvaavat parametrit. Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan näiden parametrien perusteella. Vakavaraisuusrajan laskentakaavassa otetaan huomioon myös vastuuvelan osaketuottosidonnainen osuus.

Kattamista koskevat säännökset

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskeamisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaan eläkelaitoksen on katettava vakuutussopimuksista aiheutuvasta vastuusta muodostuva vakuutustekninen vastuuvelka. Eläkesäätiöiden vastaavaa erää nimitetään eläkevastuuksi (myöhemmin tässä esityksessä vastuuvelalla tarkoitetaan myös eläkesää-

tiöiden eläkevastuuta). Katettava vastuovelka määräytyy työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain, eläkesäätiölain, vakuutuskassalain, merimieseläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukaisesti.

Lähtökohtaisesti kaikki sijoitukset käyvät vastuuvelan katteeksi. Vastuuvelkaa kattavat varat on hajautettava ottaen huomioon lakisääteisen työeläkevakuutuksen luonne. Hajauttamisessa on otettava huomioon sijoitusten varmuus, tuotto, rahaksi muutettavuus ja monipuolisuus. Laissa on kuitenkin rajoitettu riskikeskittymiä muodostavien sijoitusten hyväksymistä katekelpoisiksi varoiksi. Rajoitukset koskevat sijoituksia Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) jäsenmaiden ulkopuolelle, valuuttariskiä, sijoituksia noteeraamattomiin arvopapereihin, yhteen kiinteistöön, yhteen yhteisöön, sijoituksia, joilla on vakuutena sijoituksia samaan yhteisöön sekä vakuudettomia velkasitoumuksia.

Vakavaraisuussäätelyn kehitys

Nykyisen kaltainen eläkelaitosten vakavaraisuussäätely tuli voimaan vuonna 1997. Tuolloin eläkelaitoksen valvontarajat sidottiin sijoitusomaisuuden riskipitoisuuteen. Säätelyyn on tehty uudistuksia vuonna 2007 ja 2013. Lisäksi vakavaraisuussäätelyä muutettiin tilapäisesti finanssikriisistä johtuvalla määräaikaistalalla vuosina 2008—2012.

Vuonna 2007 voimaan tulleiden eläkelaitosten sijoitustoimintaa koskevien muutosehdotusten päämääränä oli nostaa eläkesijoitusten tuotto-odotusta ja tätä kautta hillitä työeläkemaksun nousupainetta. Tuolloin katsottiin, että vuonna 1997 voimaan tulleen sääntösten puitteissa ei ollut riittäviä mahdollisuuksia suurempien sijoitustuottojen tavoitteluun sijoitusriskejä ottamalla. Uudistuksen tavoitteena oli tehdä työeläkesijoittamisen säädöspohjaan sellaisia parannuksia, jotka tekisivät lisätuottojen tavoittelun mahdolliseksi. Erityisesti osakesijoitusten osuutta haluttiin nostaa aikaisemmasta noin kymmenellä prosenttiyksiköllä, koska sekä historian että rahoitusteorian perusteella osakesijoituksesta voitiin odottaa saatavan muita sijoituksista parempaa tuottoa. Tavoitteena oli myös

yhdenmukaistaa eri eläkelaitostyyppisiä koskevaa säätelyä.

Vuoden 2007 uudistuksessa otettiin käyttöön osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu. Voimistamalla ja nopeuttamalla vastuuvelan määrän riippuvuutta osakemarkkinoiden heilahteluista osa eläkelaitoskohtaisesta sijoitusriskistä siirrettiin koko eläkejärjestelmän kannettavaksi. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu on vastuuvelkaa tai eläkevastuuta pienentävä tai kasvattava erä, jonka johdosta kymmenen prosenttia eläkelaitosten vastuuvelasta tai eläkevastuusta perustuu eläkelaitosten noteerattujen osakesijoitusten keskituottoon. Kymmenen prosentin tasoon oli tarkoitus siirtyä asteittain viiden vuoden kuluessa. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä voi vähentää eläkelaitoksen vastuuvelan tai eläkevastuun määrää enintään kymmenen prosenttia ja lisätä sitä enintään viisi prosenttia.

Vuosina 2008—2012 eläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevia säännöksiä muutettiin väliaikaisesti kansainvälisen rahoitusmarkkinakriisin johdosta. Tarkoituksena oli yksityisalojen eläkelaitosten vakavaraisuuden vahvistaminen siten, ettei eläkelaitosten tarvitse myydä muun muassa suomalaisia osakeomistuksiaan epäedullisessa markkinatilanteessa. Vakavaraisuuden vahvistamiseksi osaketuottosidonnaisen vastuuvelan määrä nostettiin jo vuonna 2008 kymmeneen prosenttiin vastuuvelasta. Lisäksi eläkerahastoja täydennettiin vuoden 2008 osalta vain rahastokoron verran eli kolme prosenttia ja vastuuvelkaan sisältyvää tasausvastuuta rinnastettiin tilapäisesti toimintapääomaan eläkelaitosten vakavaraisuuden tukemiseksi. Eläkelaitosten toimintapääoman vähimmäismäärää alennettiin ja se tehtiin riippumattomaksi eläkelaitoksen sijoitusjakaumasta.

Vuonna 2013 eläkelaitosten riskinkantokyvyn vahvistamiseksi eläkelaitosten sijoitus- ja vakuutusriskejä varten olevat puskurit, toimintapääoma ja tasoitusmäärä, yhdistettiin ja muodostettiin uusi puskuri eli vakavaraisuuspääoma. Vakavaraisuuspääomalle määriteltiin vakavaraisuusraja, jonka laskennassa otetaan huomioon sekä sijoitusriski että vakuutusriski ja niiden välinen riippuvuus. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa tasoitusmäärä

ei ole enää mukana vastuuvelassa, koska taositusmäärä sisältyy vakavaraisuuspääomaan eikä sille siten tule laskea vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Euroopan unionin lainsäädäntö

Suomen yksityisten alojen lakisääteisen työeläkejärjestelmän erityispiirteenä on toimeenpanon hajauttaminen useille toimijoille. Yksityisten alojen työeläkkeitä hallinnoidaan hajautetusti useissa keskenään kilpailevissa työeläkeyhtiöissä, eläkesäätiöissä ja -kassoissa. Suomen liittyessä Euroopan yhteisöön liittymissopimukseen kirjattiin, ettei Suomen työeläkejärjestelmään sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä henkivakuutuksesta 2002/83/EY. Kirjaus sisältyy myös vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussääntelyä koskevan ns. Solvenssi II -direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta) 9 artiklan 3 alakohtaan. Eläkelaitosten vakavaraisuutta koskevat säännökset ovat siten kansallista lainsäädäntöä.

1.2 Käytäntö

Työeläkevakuutusyhtiöitä oli vuoden 2014 alussa 6 kappaletta, lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavia eläkesäätiöitä 14 kappaletta, ja lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavia eläkekassoja 6 kappaletta. Lisäksi lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavat Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja Merimieseläkekassa.

Yksityisten alojen työeläkejärjestelmä on etuusperusteinen ja osittain ennalta rahastoitava. Yksityisten alojen eläkelaitosten sijoitusvarojen arvo oli vuoden 2013 lopussa noin 105 miljardia euroa. Julkisilla aloilla varoja oli noin 57 miljardia euroa. Koko lakisääteisen työeläkejärjestelmän sijoitusvarojen markkina-arvo oli noin 84 prosenttia suhteessa vuotuisen bruttokansantuotteeseen.

Yksityisten alojen eläkelaitosten suurimmat sijoitusluokat vuoden 2013 lopussa olivat joukkovelkakirjat ja osakkeet. Vuosina 2004—2013 on työeläkevakuutusyhtiöiden sijoituksista ollut noin 25—45 prosenttia sijoitettuna osakkeisiin ja osaketyypisiin sijoituksiin.

Sijoituskanta prosentteina 2004–2013, yksityinen sektori	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
RAHAMARKKINA-SIJOITUKSET	5,6	4,3	3,2	4,8	7,1	6,1	4,9	8,8	6,8	5,6
SIJOITUSLAINAT	2,0	2,0	2,3	2,7	4,4	3,9	3,2	3,2	3,0	2,4
TYEL-TAKAISINLAINAT	3,2	2,0	1,4	0,8	4,2	5,7	5,5	4,2	3,3	2,2
JOUKKOVELKAKIRJAT JA VVK:T	50,7	47,5	42,5	35,3	40,2	35,8	28,3	32,2	32,6	31,4
KIINTEISTÖT JA -OSAKKEET	13,0	11,7	10,9	11,1	14,4	13,2	12,6	13,4	13,1	12,9
HEDGE-RAHASTOT	1,0	2,4	4,0	6,9	6,6	5,7	5,8	5,8	5,9	6,9
MUUT OSAKESIJOITUKSET	2,3	2,4	3,7	4,4	6,6	4,8	5,9	8,0	8,8	8,5
NOTEERATUT OSAKKEET (ML.RAH)	22,1	27,7	32,1	33,9	16,6	24,9	33,8	24,4	26,5	30,1
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Työeläkevakuuttajat Tela ry

Kotimaahan sijoitettujen työeläkevarojen osuus on viime vuosina vaihdellut 35 ja 42 prosentin välillä. Kotimaisten sijoitusten

osuus on Suomen talouden kokoon nähden korkea.

Sijoituskanta alueittain prosentteina 2004–2013, yksityinen sektori	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Euroalueen ulkopuoliset maat	21,3	24,8	29,6	35,2	30,4	29,9	32,9	32,6	38,4	40,7
Muut euroalueen maat	40,4	40,1	37,8	29,5	27,1	28,5	26,2	25,3	23,6	23,5
Suomi	38,2	35,1	32,7	35,3	42,6	41,6	40,9	42,1	37,9	35,8
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Työeläkevakuuttajat Tela ry

Yksityisten alojen eläkelaitosten kotimaisissa sijoituksissa kiinteistösijoitukset ovat yhtä suuri sijoitusluokka kuin noteeratut ja noteeraamattomat osakesijoitukset yhteensä. Kumpikin on vajaa kolmasosa kaikista kotimaisista sijoituksista.

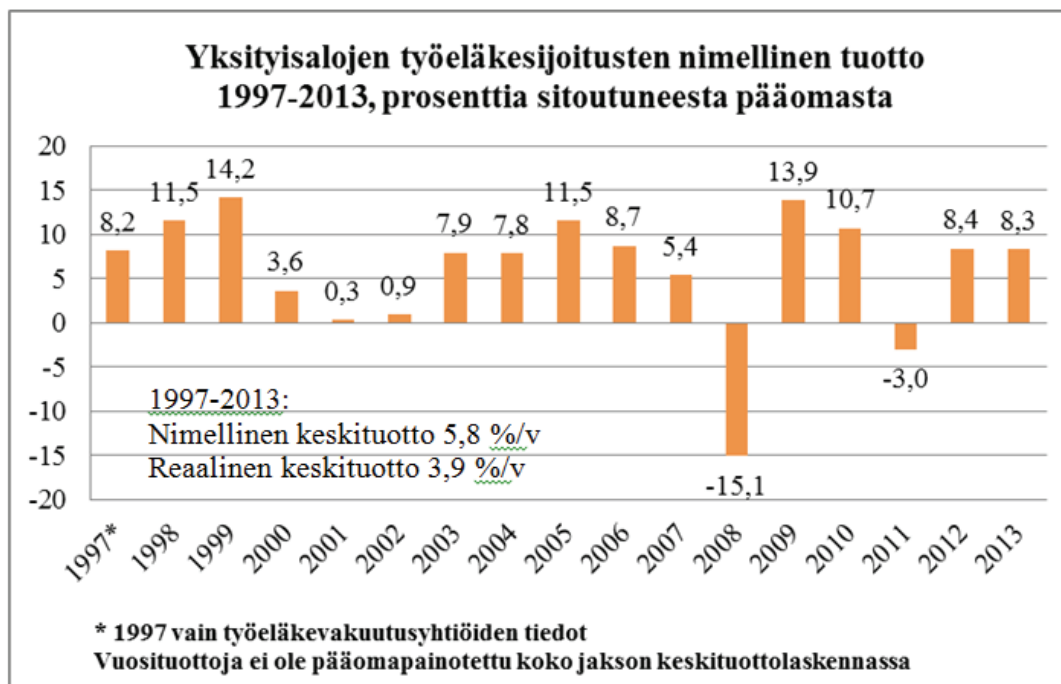
Yksityisten alojen eläkelaitosten kotimaisten sijoitusten jakauma:

Sijoituskanta Suomeen prosentteina 2004–2013, yksityinen sektori	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
RAHAMARKKINA SJOITUKSET	10,4	8,8	6,2	9,5	14,3	10,2	7,9	14,1	11,1	9,0
SJOITUSLAINAT	5,4	5,8	7,1	7,6	10,4	9,3	7,8	7,6	7,9	6,7
TYEL-TAKAISINLAINAT	8,3	5,7	4,2	2,4	9,9	13,6	13,4	10,0	8,7	6,1
JOUKKOVELKAKIRJAT JA VVK:T	16,9	16,2	12,7	12,4	13,5	11,1	8,4	10,8	10,8	11,3
KIINTEISTÖT JA -OSAKKEET	33,4	32,2	31,3	29,1	30,6	29,3	27,8	28,5	30,7	32,0
MUUT OSAKE SJOITUKSET	2,9	3,2	3,1	3,6	4,0	3,4	4,0	5,4	6,1	7,1
NOTEERATUT OSAKKEET (ML.RAH)	22,8	28,1	35,3	35,4	17,4	23,0	30,7	23,5	24,8	28,0
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Työeläkevakuuttajat TELA ry

Yksityisalojen työeläkesijoitusten vuosittaiset tuotot ovat vaihdelleet aikavälillä 1997–2013. Keskimääräinen vuositaso nimellistuotto on kyseisellä aikavälillä ollut 5,8 prosenttia. Kun nimellisestä tuotosta

poistetaan inflaation vaikutus, päästään vastaavalla ajalla 3,9 prosentin vuotuisen reaaliuottoon.

Lähde: Työeläkevakuuttajat TELA ry

Vuoden 2013 lopussa työeläkevakuutusyhtiöiden vastuvelka oli yhteensä noin 76,6 miljardia euroa. Eläkesäätiöiden eläkevastuu ja eläkekassojen vastuvelka oli vastaavana ajankohtana yhteensä noin 4 miljardia euroa. Työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuuspääoma oli yhteensä noin 21,4 miljardia euroa, joka oli 28 prosenttia vastuvelasta. Eläkesäätiöillä ja eläkekassoilla vakavaraisuuspääomaa oli yhteensä noin 1,5 miljardia euroa eli 37 prosenttia vastuvelasta. Työeläkevakuutusyhtiöillä vakavaraisuuspääoman määrä oli noin 2,1-kertainen vakavaraisuusrajan verrattuna ja eläkesäätiöillä ja eläkekassoilla määrä oli noin 2,8-kertainen.

1.3 Nykytilan arviointi

Eläkelaitosten kannalta olennaiset riskit

Vakavaraisuuslaskennassa tulisi ottaa huomioon eläkelaitoksen toiminnan kannalta

olennaiset riskit. Riskit, joille eläkelaitos toiminnassaan altistuu, johtuvat työeläkevakuutustoiminnan luonteesta. Vakuutustoiminnan harjoittaminen altistaa luonnollisesti vakuutusriskeille. Lain mukaan eläkelaitosten sijoitustoiminnan tulee olla tuottavaa ja turvaavaa. Sijoitustoiminnan tavoitteina on saavuttaa mahdollisimman hyvä tuotto valitulla riskitasolla ja siten vähentää vakuutusmaksujen nostopainetta. Vakavaraisuussäätelyllä varaudutaan sijoitustoiminnan tappioihin ja pyritään välttämään maksutason äkillisiä muutoksia.

Eläkelaitosten kannalta olennaiset riskit voidaan jakaa kolmeen osaan niiden luonteen perusteella. Markkinariskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät sijoituskohteiden arvon heilahteluun. Vakuutusriskit liittyvät eläkelaitoksen vakuutustoiminnan kautta siihen, riittävätkö vakuutusmaksut kattamaan eläkelaitoksen vastuulle tulevat korvaukset. Kolmantena riskilajina voidaan pitää operatiivisia riskejä, jotka liittyvät esimerkiksi tietojär-

jestelmiin, henkilöstöön ja muihin vastaaviin tekijöihin.

Riskien merkittävyys riippuu toisaalta siitä, kuinka suuria tappioita riskin toteutuessa on odotettavissa ja toisaalta siitä, kuinka paljon eläkelaitos on kyseiselle riskille altistunut. Riski, josta aiheutuisi merkittäviä tappioita, ei ole kuitenkaan eläkelaitoksen kannalta merkittävä, jos eläkelaitos ei kohtaa toiminnassaan kyseistä riskiä. Merkittävyyteen vaikuttaa myös se, millaisella todennäköisyydellä eri riskit voivat toteutua yhtä aikaa.

Eläkelaitosten kannalta merkittävimpänä markkinariskinä voidaan pitää osakeriskiä. Varsinkin noteeratut osakkeet reagoivat lähes viiveettä uuteen informaatioon, joten arvojen muutokset näillä hyvin likvideillä markkinoilla voivat olla nopeita ja rajuja. Kun tämän lisäksi eläkelaitokset sijoittavat osaketyypisiin sijoituksiin keskimäärin kolmannuksen sijoitusomaisuudestaan, voidaan osakeriskiä pitää eläkelaitosten kannalta merkittävänä.

Korko- ja luottomarginaaliriskille altistuvista sijoituksista merkittävin luokka eläkelaitosten sijoitussalkuissa ovat joukkovelkakirjalainat. Muita korkosijoituksia voidaan pitää vähämerkityksellisempinä. Korkoriski ei tyypillisesti toteudu samanaikaisesti osakeriskin kanssa. Tällöin osakeriskin tuottaessa suuria tappioita korkotaso tyypillisesti laskee ja korkosijoitukset tuottavat positiivista tuottoa. Sen sijaan osaan korkosijoituksista liittyvä luottomarginaaliriski tyypillisesti toteutuu samanaikaisesti osakeriskin kanssa. Näin ollen on oleellista huomioida korko- ja luottomarginaaliriskin osalta niiden suoran vaikutuksen lisäksi niiden ja muiden riskien välinen riippuvuus.

Kiinteistöriski on kiinteistösijoitusten osuuden ja likviditeettiriskin takia olennainen riski, vaikka se eläkelaitosten kotimaisten kiinteistösijoitusten tuottohistorian valossa on vähäinen. Kuitenkin Suomen kiinteistömarkkinoilla käydään kauppaa vähän ja kauppa perustuu pääosin varovaiseen kassavirtapohjaiseen arvostamiseen. Jos kiinteistösijoittamiseen liittyy velkavivun käyttöä, seuraa sijoitusten hinnoittelu suuremmissa määrin osakemarkkinoita.

Valuuttariskien merkitys on pääsääntöisesti vähäinen verrattuna osakeriskiin. Valuutta-

määräisten sijoitusten osuus voi kuitenkin vaihdella eri eläkelaitoksilla, jolloin myös valuuttariskin merkittävyys vaihtelee. Hyödykeriski ei ole merkittävä, koska hyödykesijoitusten osuus eläkelaitosten sijoitussalkuista on vähäinen.

Vastapuoliriski, joka on riski siitä, ettei vastapuoli kykene suoriutumaan sovituista velvoitteistaan esimerkiksi konkurssin vuoksi, on syytä sisällyttää vakavaraisuusvaatimuksiin. Vastapuoliriskiä voidaan vähentää hajautuksen ja vakuusmenettelyiden avulla. Likviditeettiriskiä on hankala kokonaisuudessaan ottaa huomioon suoraan vakavaraisuusvaatimuksissa. Nämä riskit on mahdollista ottaa tarkoituksenmukaisemmin huomioon esimerkiksi limiittisäännöksin.

Tuottovaatimusriski toteutuu silloin, jos eläkelaitos ei saa sijoituksilleen vastuuvelan tuottovaatimuksen edellyttämää tuottoa. Tuottovaatimus muodostuu rahastokoron, eläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella määräytyvän täydennyskerroimen ja eläkelaitosten keskimääräisen osaketuoton perusteella. Tuottovaatimusriski on eläkelaitokselle merkittävä, koska tuoton jääminen vaatimusta pienemmäksi alentaa eläkelaitoksen vakavaraisuutta ja heikentää näin eläkelaitoksen riskinkantokykyä.

Vakuutusriskien osalta merkityksellisimpiä ovat tasoitusmäärään vaikuttavat kuolevuus-, työkyvyttömyys- ja maksutappioriskit. Nämä riskit toteutuvat, jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkemenon osoittautuukin suuremmaksi kuin oli etukäteen arvioitu tai maksutappioita tulee arvioitua enemmän. Vakuutusliikkeen poikkeamariski, jossa eläkelaitosten yhteiset laskuperusteet eivät vastaa yksittäisen eläkelaitoksen oman kannan riskitasoa, on helpompi ottaa huomioon muulla tavoin kuin vakavaraisuusvaatimuksessa.

Operatiiviset riskit voivat olla merkittäviä, mutta luonteeltaan sellaisia, että niiden huomioonottaminen on helpompaa esimerkiksi valvonnan tai raportoinnin avulla sekä varmistamalla eläkelaitosten riskienhallintaprosessin toimivuudesta.

Nykysääntelyn arviointi

Voimassa olevan vakavaraisuussääntelyn mukaan eläkelaitoksilla on velvollisuus luo-

kitella sijoitukset todellisen riskin mukaan. Nykyisessä vakavaraisuusmallissa kaikki työeläkejärjestelmän kannalta olennaisiksi osoittautuneet riskit eivät kuitenkaan ole mukana sillä tarkkuudella, joka nykytietämyksen mukaan katsotaan tarpeelliseksi ja mahdolliseksi. Riskien huomioon ottaminen vakavaraisuuslaskennassa on viime vuosina kehittynyt kaikilla rahoitussektoreilla ja laajasti tehty kehittämistyö on kasvattanut saatavilla olevan tiedon määrää.

Nykyisessä mallissa otetaan puutteellisesti huomioon esimerkiksi valuuttariski ja vastapuoliriski. Jossain määrin näitä riskejä on nykysääntelyssä pääomavaatimusvaikutuksen sijasta rajoitettu katesäännöksiin. Edelleen nykymallissa luottomarginaaliriskiä ei erotella korkoriskistä eli yleisen korkotason liikkeisiin liittyvästä riskistä, vaan korkosijoitusluokkien parametrit sisältävät keskimääräisen kummankin riskin yhteisvaikutuksen. Sijoituksen vivuttaminen velalla tyypillisesti kasvattaa sijoituksen riskiä. Duraatio puolestaan kuvaa sijoituksen arvon herkkyyttä korkotason muutoksien suhteen. Näitä riskejä ei oteta huomioon nykyisessä vakavaraisuusmallissa. Myös johdannaisten epälineaarisuuden ja vaihtoehtoisten sijoitusten vaikutus kokonaisriskiin olisi tarpeen ottaa nykyistä tarkemmin huomioon. Nykyisen laskentamallin puutteet johtuvat erityisesti siitä, että finanssimarkkinoilla käytössä olevat sijoitusinstrumentit ovat monimutkaistuneet nykyisen laskentamallin käyttöön oton jälkeen.

Nykyinen periaate sijoitusten luokittelusta eri sijoitusryhmiin voidaan katsoa melko toimivaksi silloin kun sijoitukset ovat yksinkertaisia ja kuuluvat selvästi nimettyyn luokkaan. Sijoitustuotteiden monimutkaistuesssa luokat ja luokkiin sijoitetut tuotteet eivät kuitenkaan välttämättä aina vastaa toisiaan ja nykyinen luokitteluun perustuva malli on tältä osin läpinäkymätön. Silloin kun sijoitus luokitellaan vakavaraisuusrajaa laskettaessa vain yhteen luokkaan, saattaa osa riskeistä jäädä laskennan ulkopuolelle, jos kyseisen luokan riskien lisäksi sijoitukseen sisältyy myös muuta kuin kyseisessä luokassa huomioitua riskiä. Sijoitusmarkkinoiden jatkuvasti kehittyessä osalle sijoitusinstrumenteista ei löydy niiden todellista riskiä vastaavaa luokkaa mistään luokasta, vaan ne luokitel-

laan riskiä lähinnä olevaan luokkaan tai jaetaan useampaan luokkaan. Näillä keinoin ei kuitenkaan kaikissa tapauksissa ole mahdollista päästä hyvään riskivastaavuuteen. Nykyinen vakavaraisuusmalli ei siis kaikissa tilanteissa toimi siten, että sijoitukset olisi mahdollista joustavasti luokitella niiden todellisen riskin mukaan.

Eläkelaitosten erilaiset tulkinnot sijoitusten luokittelussa heikentävät vakavaraisuuslaskennan yhdenmukaisuutta ja vaikeuttavat eläkelaitosten valvontaa. Sijoitusten käsitteilyn tulisi olla yhdenmukaista eläkelaitoksesta riippumatta erityisesti siitä syystä, että jonkin laitoksen joutuessa selvitystilaan muut laitokset vastaavat yhteisvastuullisesti kyseisen laitoksen vastuulla olleista eläkkeistä.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Ehdotetun uuden vakavaraisuusmallin tavoitteena on ottaa huomioon kaikki olennaiset eläkelaitoksen sijoitustoiminnan riskit sekä vakuutusriskit nykyistä tarkemmin ja kattavammin. Vakavaraisuusmallissa tunnistettaisiin riskilähteet ja niiden luonne sekä mitattaisiin riskejä johdonmukaisesti ja sellaisella tarkkuudella, että riskeistä muodostuu olennaisilta osin riittävän oikea kuva.

Malli ottaisi huomioon markkinariskit, vastapuoliriskin, keskittymäriskin, velkavivun sekä johdannaissopimuksiin ja välillisiin sijoituksiin liittyvät riskit. Laskentamallin avulla pystyttäisiin joustavasti varautumaan sijoitusinstrumenttien kehitykseen ja laskentaan olisi lisättävissä myös uusia riskejä, jos sellaiseen tulee myöhemmin tarvetta.

Tavoitteena on myös se, että vakavaraisuusmalli olisi käytännöllinen ja toimisi yksinkertaisesti erityisesti silloin, kun harjoitettu sijoitustoiminta ei ole monimutkaista. Harjoitettaessa monimutkaista sijoitustoimintaa voitaisiin edellyttää myös monimutkaisempaa laskentaa vakavaraisuusrajaa määriteltäessä.

Laskennassa käytettävät parametrit perustuisivat historialliseen ja rahoitusteoreetti-

seen tietoon sijoitusten kehittämisestä. Laskentaparametrien arvojen päivittäminen olisi joustavaa, jotta tarvittaessa voidaan ottaa huomioon markkinoiden rakenteelliset muutokset.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on uudistaa parhaalla mahdollisella tavalla nimenomaan työeläkejärjestelmää koskevaa vakavaraisuussääntelyä ottaen huomioon järjestelmään liittyvät ominaispiirteet, kuten kurssiyhteisvastuun, hajautetun toimeenpanon, osittain rahastoivan eläkejärjestelmän vaikutuksen turvaavuustasoon ja vastuvelkaan sisältyvät puskurit. Vakavaraisuusmalli tukisi työeläkejärjestelmän rahoituksen kestävyttä ja hajautettua toimeenpanoa sekä mahdollistaisi sijoitustoiminnassa tavoitellun riskinoton. Turvaavuustaso olisi valittu työeläkejärjestelmän tavoitteiden mukaisesti. Tarkoituksena on, että eläkelaitosten riskinotto kyky säilytettäisiin vuoden 2007 sijoitusuudistuksessa määritellyllä tasolla. Tämä tarkoittaa, että osaketyypisten sijoitusten paino olisi mahdollista olla noin 30–35 % työeläkelaitosten keskimääräisessä sijoitusallokaatiossa, kuten vuoden 2007 sijoitusuudistuksessa määriteltiin.

Vakavaraisuussääntely osaltaan vaikuttaa eläkelaitosten mahdollisuuksiin ja halukkuuteen ottaa riskiä. Vakavaraisuusmallin ei tulisi estää eläkelaitoksia harjoittamasta mahdollisimman tuottavaa sijoitustoimintaa valitulla turvaavuustasolla yli sijoitusmarkkinoiden ja talouden syklien. Tavoitteena on, että vakavaraisuusmalli osaltaan kannustaisi eläkelaitoksia hyvään riskienhallintaan.

Ehdotetussa mallissa vakavaraisuuteen liittyvät mittarit olisi yksiselitteisesti määritelty sekä eläkelaitoksen että valvojan näkökulmasta. Vakavaraisuusrajan kautta määriteltäisiin ne rajat, joiden alittuessa eläkelaitos joutuu selvitystilaan. Edelleenkin on tärkeää, että valvoja voisi puuttua eläkelaitoksen tilanteeseen hyvissä ajoin ennen laitoksen selvitystilaa.

Vakavaraisuussääntelyssä tavoitteena on ottaa huomioon nykyisten katesäännösten kohteena olevat riskit vakavaraisuusrajan laskennassa siten, että erillisistä katesäännöksistä voitaisiin luopua. Tätä voidaan pitää riskiperusteisuuden näkökulmasta parempana menettelynä kuin rajoitteilla toteutettua limi-

toimia. Katesääntely on poistumassa Solvenssi II -direktiivin voimaantulon myötä myös muiden vakuutusyhtiöiden osalta.

Vakavaraisuusmalliin sisältyy nykyisin rahoitusmarkkinoiden myötäsyklisyyttä vaihtelevia elementtejä, kuten osaketuotosidonnainen lisävakuutusvastuu, täydennyskerroin, vakavaraisuusrajan kiinteät parametrit ja vakavaraisuusrajan minimitaso. Nämä elementit on ehdotetussa mallissa tarkoitettu säilyttää.

2.2 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta. Laki koskisi työeläkevakuutusyhtiöiden, eläkesäätiöiden, eläkekassojen ja Merimieseläkekassan harjoittamaa lakisääteistä eläkevakuutusta. Lakia sovellettaisiin joiltain osin myös Maatalousyrittäjän eläkelaitokseen. Lailla muutettaisiin eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskentaa ja sijoitusten hajauttamista koskevia säännöksiä.

Ehdotetulla uudella vakavaraisuusmallilla otettaisiin huomioon eläkelaitoksen olennaiset ja todelliset sijoitustoiminnan riskit sekä vakuutusriskit nykyistä tarkemmin ja kattavammin. Uuden vakavaraisuusmallin tarkoituksena on kuvata eläkelaitoksen riskejä kokonaisuutena mahdollisimman oikein. Nykyistä tarkemmin otettaisiin huomioon erityisesti valuuttariski, vastapuoliriski, sijoitukseen liittyvä velkaosuus, korkosijoitusten duratio ja luottomarginaaliriski. Sijoitusten käsitteily vakavaraisuuslaskennassa määriteltäisiin nykyistä yksiselitteisemmin.

Ehdotettu uusi vakavaraisuusmalli tuottaisi samankaltaisen vakavaraisuusrajan kuin nykyinen laskenta. Vakavaraisuusraja kertoisi sen vakavaraisuuspääoman määrän, jolla eläkelaitoksen olisi varauduttava sen toimintaan liittyviin olennaisiin riskeihin. Vakavaraisuusrajan määrään vaikuttaisivat eläkelaitoksen vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit.

Vakavaraisuusmallin lähtökohtana olisi, että eläkelaitoksen tulisi vakavaraisuusrajan laskiessaan tunnistaa kaikki kuhunkin laitoksen sijoitukseen liittyvät olennaiset riskit. Si-

ten samaan sijoitukseen voisi vakavaraisuuslaskennassa kohdistua usea eri riski. Eläkelaitoksen hallituksella olisi velvollisuus tiettyiltä osin päättää riskien huomioon ottamisen perusteista. Säännöksellä korostettaisiin hallituksen vastuuta vakavaraisuuslaskennassa ja velvoitteita ohjata ja seurata eläkelaitoksen sijoitustoimintaa ja vakavaraisuuslaskentaa. Eläkelaitoksen hallitus vastaa yleisten yhtiöoikeudellisten säännösten mukaan siitä, että vakavaraisuuslaskennassa otetaan huomioon sijoituksiin kohdistuvat riskit, ja sitä kautta vakavaraisuuslaskennan oikeellisuudesta.

Vakavaraisuusrajan laskenta tehtäisiin eläkelaitoksen koko sijoitusomaisuuden perusteella. Sijoitusriskien lisäksi laskennassa otettaisiin huomioon vakuutusriski ja tuottovaatimusriski. Vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin tarpeettomina. Lakiin jätettäisiin kuitenkin sijoitusten hajauttamista koskevia säännöksiä, jotka vastaisivat pääpiirteiltään nykyisin 16—19 §:n katesäännöksiä. Erona nykyisäännöksiin olisi kuitenkin se, että riskikeskittymiä koskevia prosentiosuuksia laskettaessa otettaisiin huomioon eläkelaitoksen koko sijoitusomaisuus eikä ainoastaan vastuuvelan katteena oleva sijoitusomaisuus. Sijoitusten hajauttamista koskevilla rajoilla pyrittäisiin hallitsemaan yhteen yhteisöön ja yhteen kiinteistöön liittyviä riskikeskittymiä ja takaajakohtaisia riskikeskittymiä. Nykytilaa vastaavan yleissäännöksen mukaan eläkelaitoksen olisi muutoinkin huolehdittava työeläkevakuutuksen luonteen mukaisesti sijoitusten hajauttamisesta.

Vakavaraisuuslaskennassa riskit otettaisiin huomioon laissa säädetyn riskiluokituksen mukaisesti. Sijoitusriskienä otettaisiin huomioon osakeriski, korkoriski, luottomarginaaliriski, valuuttariski, kiinteistöriski ja hyödykeriski. Lisäksi tiettyjen välillisten sijoitusten osalta otettaisiin huomioon jäännösriski. Myös tuottovaatimusriski ja vakuutusriski otettaisiin huomioon omina riskiluokittain.

Näiden edellä mainittujen riskiluokkien lisäksi vakavaraisuuslaskennassa otettaisiin huomioon tiettyihin välillisiin sijoituksiin liittyvä velkaosuus. Lisäksi otettaisiin huomioon myös basis-riski ja osakkeiden osalta

keskittymäriski. Muiden sijoituslajien osalta keskittymäriski ja vastapuoliriski otettaisiin huomioon sijoitusten hajauttamista koskevin rajoituksin. Mahdolliset muut yksittäisen eläkelaitoksen kannalta olennaiset sijoituksiin kohdistuvat riskit tulisi ottaa huomioon eläkelaitoksen omalla laskentamenetelmällä. Operatiiviset riskit jäisivät vakavaraisuuslaskennan ulkopuolelle.

Riskiluokituksessa osakeriski, luottomarginaaliriski ja kiinteistöriski olisi jaettu useaan luokkaan. Osakeriski olisi jaettu viiteen eri luokkaan maantieteellisen jaottelun perusteella sekä sen mukaan, ovatko osakkeet noteerattuja eli käydäänkö niistä kauppaa säännellyllä markkinalla. Luottomarginaaliriski olisi jaettu neljään luokkaan velan, velallisen tai takaajan luottoluokituksen tai velkakirjan liikkeellelaskijan mukaan. Kiinteistöriskiluokkia olisi kaksi, joista ensimmäiseen kuuluisivat asuinkiinteistöt ja rakentamattomat kiinteistöt ja toiseen luokkaan kaupalliset ja muut rakennetut kiinteistöt. Laissa olisi erikseen säännökset välillisten sijoitusten ja johdannaisten käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa.

Uudessa vakavaraisuusmallissa eläkelaitoksen tulisi kunkin riskiluokan osalta erikseen määrittää riskistä aiheutuva pääomavaade, jota kutsuttaisiin riskiarvoksi. Riskiluokan riskiarvon laskemista varten kullekin riskiluokalle olisi määriteltävä tappio-olettama, joka kuvaisi tappion suuruutta valitulla todennäköisyydellä. Riskiarvon lisäksi eläkelaitoksen olisi laskettava jokaiselle riskiluokalle odotettu tuotto. Odotetun tuoton laskentaa varten kullekin riskiluokalle olisi määriteltävä tuotto-odotus, joka kuvaisi sitä, kuinka paljon kyseiselle riskille altistunut sijoitus keskimäärin tuottaa vuodessa.

Tappio-olettamien laskennassa käytetty todennäköisyys valittaisiin esityksen tavoitteiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että osake-tyyppisten sijoitusten paino olisi mahdollista olla noin 30—35 % työeläkelaitosten keskimääräisessä sijoitusallokaatiossa. Koska uusi vakavaraisuusmalli ottaisi riskit huomioon nykyistä tarkemmin ja kattavammin sekä lisäksi vakioiden määrittelyssä huomioitaisiin finanssikriisin vaikutukset, nousisi vakavaraisuusraja keskimäärin. Edellä mainitun tavoitteen saavuttamisen varmistamiseksi va-

kavaraisuuslaskennassa nykyisin käytettävä 97,5 % todennäköisyys muutettaisiin 97,0 %:iin.

Kun riskiluokille olisi laskettu riskiarvot ja odotetut tuotot, riskiluokat yhdistettäisiin vakavaraisuuspääomavaatimukseksi ottamalla huomioon riskiluokkien väliset riippuvuudet korrelaatiokertoimien avulla. Korrelaatiokerroimet kuvaavat sitä, kuinka todennäköisesti kaksi eri riskiä voi toteutua yhtä aikaa. Koska vakavaraisuuslaskennassa huomioon otettavat riskit toteutuvat erittäin harvoin täysin yhtäaikaista, sijoitusten hajauttaminen eri riskejä sisältäviin kohteisiin tuo hajauttamishyötyä, joka näkyisi vakavaraisuusrajan pienentävänä tekijänä. Jos eläkelaitoksen sijoitukset ylittäisivät tietyt riskikeskittymiä koskevat rajat, korotettaisiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaa.

Vakavaraisuusraja kuvaisi nykytilaa vastaavasti sitä vakavaraisuuspääoman määrää, joka eläkelaitoksella tulee olla vakuutus- ja sijoitusriskejä varten. Vakavaraisuusraja olisi sitä suurempi, mitä riskillisempiä sijoituksia eläkelaitoksella on. Vakavaraisuusrajan laskennassa eläkelaitoksen sijoitussalkun tappioriski laskettaisiin suoraan eläkelaitoksen sijoitusomaisuuden määrästä ja se ilmaistaisiin euromääräisenä lukuna.

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvot vahvistettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella määriteltäisiin riskiluokkien tuotto-odotukset ja tappio-olettamat, riskiluokkien välistä riippuvuutta kuvaavat korrelaatiot sekä eräitä muita vakavaraisuuslaskennassa tarvittavia vakioita. Vakioiden arvojen tulisi perustua erilaisten sijoitusten riskejä ja sijoitusmarkkinoita koskevaan kokemuseräiseen tietoon.

Laissa säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriölle asetuksenantovaltuuksia ja Finanssivalvonnalle määräysantovaltuuksia. Sosiaali- ja terveysministeriö antaisi asetuksella tarkempia säännöksiä velkasitoumuksiin liittyvistä luottoluokituksesta ja välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisesta sijoitustyylin mukaan. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä hallituksen vastuulla olevien perusteiden laatimisesta ja erilaisista vakavaraisuuslaskentaan liittyvistä yksityiskohdista.

2.3 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Vakavaraisuusmallin uudistamisessa pidettiin esillä kahta eri vaihtoehtoa: sijoitusten luokittelumallia ja riskifaktoripohjaista mallia. Voimassa oleva vakavaraisuusmalli on peruseriaatteeltaan sijoitusinstrumenttien luokitteluun perustuva malli.

Nykyymalliin sisältyy kuitenkin velvoite luokitella kukin sijoitus sen riskiä parhaiten kuvaavaan luokkaan, vaikka sijoitus näin tulisi luokitelluksi muuhun kuin sen oikeudellista muotoa vastaavaan luokkaan. Riskifaktorimallissa eläkelaitoksen kullekin sijoitukselle haetaan ne riskitekijät, joille kyseinen sijoitus altistuu. Sekä luokittelumalliin että riskifaktorimalliin sisältyy olennaisena osana riskien välisen riippuvuusrakenteen määrittäminen eli se, miten todennäköisesti eri riskit voivat toteutua yhtä aikaa.

Kattavimmaksi ja kuvaavimmaksi malliksi valikoitui riskifaktorimalli, jolla pyritään ottamaan huomioon kaikki ne riskitekijät, joille sijoitus altistuu. Yksittäinen sijoitus voi altistua siten useammalle eri riskitekijälle. Nykyymallissa sijoitukset luokitellaan eläkelaitoksen oman arvion mukaan sijoituksen riskejä parhaiten vastaavaan luokkaan. Ehdotetussa uudessa riskifaktoripohjaisessa mallissa kuhunkin sijoitukseen kohdistuisi yksi tai useampi riski sen mukaan, mille riskeille sijoitus on altistunut.

Vakavaraisuusmallia valittaessa vertailtiin myös erilaisia riskien mittaamisen menetelmiä. Yleisesti käytössä olevista riskimitoista VaR (Value-at-Risk) tarkoittaa suurinta tappiota, joka ylittyy vain tietyllä, ennalta määrättyllä todennäköisyydellä. ES (Expected Shortfall) puolestaan kuvaa tappion odotusarvoa ehdolla, että se on suurempi kuin VaR. Teoreettisilta ominaisuuksiltaan ES on pääosin parempi riskimitta kuin VaR, mutta sen määrittelyyn ja testaamiseen liittyy ongelmia. Kansainvälisesti sääntelykehikoissa käytetään enimmäkseen VaR:ia ja myös akateemisen tutkimuksen uusimmat näkemykset suosittelivat VaR:n käyttöä sääntelykehikoissa. ES:n katsotaan taas soveltuvan paremmin rahoitusalan toimijoiden sisäiseen riskienhallintaan ja riskien analysointiin. Riskimitaksi valikoitui VaR.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetun lain mukaisen vakavaraisuusmallin vaikutuksia on tutkittu lakiesitystä valmisteltaessa tekemällä neljä vaikuttavuusharjoitusta, joissa eläkelaitokset ovat käytännössä testanneet uutta mallia. Vaikuttavuusharjoitusten yhteydessä on kartoitettu sekä mallin toimivuutta että vaikutuksia vakavaraisuusrajiin ja sijoitustoimintaan. Vakavaraisuusmallin vaikutukset yksittäisen eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan riippuisivat eläkelaitoksen sijoitusjakaumasta.

Nykyisessä vakavaraisuusmallissa vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vastuuvelan perusteella tarkoituksena määrittää se omaisuuden määrä, joka tappioriskin toteutuessa päätyisi vastuuvelan suuruiseksi. Ehdotetussa vakavaraisuusmallissa vakavaraisuusraja laskettaisiin eläkelaitoksen koko sijoitusomaisuuden perusteella lukuun ottamatta tuottovaatimusriskiä ja vakuutusriskiä, jotka suhteutettaisiin vastuovelkaan. Tämä menetelmä kuvaa sitä, kuinka koko sijoitusomaisuus ja vastuvelka muuttuvat tappioriskin toteutuessa. Tämä laskentatavan muutos aiheuttaisi sen, että vakavaraisuusraja nousisi keskimäärin noin 13 prosenttia. Laskentatavan muutoksesta johtuva nousu ei tarkoittaisi tiukentunutta vakavaraisuussääntelyä tai eläkelaitoksen riskinkantokyvyn heikkenemistä, vaan vakavaraisuusrajojen nousu johtuisi siitä, että vakavaraisuusrajan laskennan peruste muutettaisiin vastuuvela sijoitusomaisuuden määrään ja siten vakavaraisuusrajan mitta-asteikko muuttuisi. Muusta kuin laskentatavan muutoksesta johtuen vakavaraisuusrajan ei arvioitaisi muuttuvan keskimäärin merkittävästi.

Laskentatavan muutoksesta johtuen nykyisin käytössä oleva tunnusluku vakavaraisuusasema, jolla tarkoitetaan vakavaraisuuspääoman ja vakavaraisuusrajan suhdetta, ei ole vertailukelpoinen ehdotetun vakavaraisuusmallin perusteella lasketun vastaavan suureen kanssa. Ehdotetussa vakavaraisuusmallissa vakavaraisuuspääoman ja vakavaraisuusrajan suhde myös liikkuisi hitaammin verrattuna nykyiseen määrittelyyn, koska sijoitusomaisuuden määrä vaikuttaisi suoraan

vakavaraisuusrajaan. Esimerkiksi hyvien sijoitustuottojen aikana sijoitusomaisuuden määrä kasvaisi, ja tämä kasvattaisi myös vakavaraisuuspääoman sekä vakavaraisuusrajan määrää. Kuitenkin jos vakavaraisuuspääoma on nykyisen vakavaraisuusrajan verran, ehdotettu vakavaraisuusrajan laskentatapa tuottaa euromääräisesti saman lopputuloksen nykyisen vakavaraisuusrajan kanssa, eli laskentatavalla ei ole tässä tapauksessa merkitystä.

Lakiesitystä valmisteltaessa on myös tutkittu vakavaraisuusrajan käyttäytymistä eri sijoitusallokaatioilla. Nykymallin ja uuden vakavaraisuusmallin tuottamaa vakavaraisuusrajaa on vertailtu siltä osin kuin se on ollut mahdollista. Pääasiallisesti mallit käyttäytyvät samansuuntaisesti.

Uuden vakavaraisuusmallin vaikutukset yksittäisen eläkelaitosten sijoitustoimintaan ovat arvioiden mukaan keskimäärin vähäisiä. Koska eläkelaitoksilla on yleisesti hyvä vakavaraisuustilanne, niiden oma riskienhallinta ohjaa sijoituspäätöksiä pikemminkin kuin vakavaraisuusvaatimukset. Ehdotetun mallin käyttöönoton ei siten arvioida aiheuttavan suuria välittömiä allokaatiomuutoksia eläkelaitosten sijoitussalkkuihin. Eläkelaitosten välillä on kuitenkin eroja, joten joillakin eläkelaitoksilla saattaa olla tarvetta muuttaa sijoitusallokaatioita. Osaketyypisten sijoitusten osuus eläkelaitosten sijoitussalkuissa on mahdollista edelleen pitää 30–35 % kaikista sijoituksista.

Suomeen sijoittamiseen ei uuden vakavaraisuusmallin ja sen parametrien arvioida vaikuttavan.

Lain voimaantuloajankohdaksi ehdotetaan vuoden 2017 alkua, jotta eläkelaitoksille jää aikaa tarvittaessa sopeuttaa oma sijoitustoimintansa uutta vakavaraisuusmallia varten. Ehdotetun vakavaraisuusmallin käyttöönotto edellyttäisi eläkelaitoksilta tietojärjestelmämuutoksia ja muutoksia menettelytapoihin.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä valmisteltävien asetusten laajuus kasvaa. Asetuksiin sisältyy muun muassa vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden määrittäminen. Vakioiden määrittämisessä kuullaan Finans-

sivalvontaa, jotta kaikki tarvittava tieto ja asiantuntemus vakioiden vahvistamista varten on saatavilla. Vakioiden määrittäminen on työmäärältään ja osaamiseltaan vaativa tehtävä. Vakioiden laadukkuus on keskeinen vakavaraisuusrajan oikeellisuuteen vaikuttava tekijä.

Uudella lailla on merkittävä vaikutus Finanssivalvonnan suorittamaan jatkuvaan valvontaan. Uudistuksen myötä Finanssivalvonnan valvontatehtävät muuttuvat entistä ennakkoivammaksi ja kattavammaksi. Valvontatehtävien suorittaminen edellyttää Finanssivalvonnalta nykyistä enemmän panostusta määräysten ja ohjeiden kautta tapahtuvaan ohjaukseen, paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin sekä valvottavan toimittaman raportoinnin analysointiin. Lisäksi Finanssivalvonnan tulee entistä tarkemmin arvioida laitosten käyttämät laskentamenetelmät ja mahdollisesti vaatia niiden uudistamista.

Ehdotettuihin muutoksiin sisältyy uusia määräyksenantovaltuuksia Finanssivalvonnalle, mikä edellyttää Finanssivalvonnan työeläkelaitoksia koskevan määräys- ja ohjekokoelman uudistamista. Lisäksi vaikutus työeläkelaitosten Finanssivalvonnalle suoritamaan raportointiin on merkittävä. Uudistuksen myötä Finanssivalvonnan tulee uudistaa työeläkelaitosten sähköinen vakavaraisuusraportointi ja analyysijärjestelmänsä kokonaisuudessaan.

Uuden vakavaraisuusmallin tehokas käytännön soveltaminen edellyttää riittävien viranomaisresurssien varmistamista.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelu pohjautuu sosiaali- ja terveysministeriön 18 päivänä maaliskuuta 2011 asettaman työeläkelaitosten vakavaraisuussäätelyä kehittävän työryhmän ja riskinkantokyvyn vahvistamista sekä vakavaraisuussäätelyn laajaa uudistamista kehittä-

neen työryhmän työhön (Hare STM010:00/2011). Työryhmässä ovat olleet edustettuina sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi valtiovarainministeriö, Finanssivalvonta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK, Akava, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Suomen Yrittäjät, Työeläkevakuuttajat TE-LA, Eläkesäätiöyhdistys ESY, Finanssialan Keskusliitto ja Eläketurvakeskus. Lisäksi alatyöryhmässä ovat olleet mukana työeläkelaitosten edustajat.

Työn aikana työryhmät ovat asettaneet useita eri alatyöryhmiä erilaisten asiaan liittyvien kokonaisuuksien selvittämiseksi. Lisäksi työn aikana sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut kaksi selvitysmiestä tukemaan työryhmien valmistelutyötä. Kauppätieteiden tohtori Matti Koivu on selvittänyt eri riskeille määriteltyjen riskiarvojen yhdistämistä kokonaisvakavaraisuusvaatimukseksi sekä tiettyjen riskien laskentasääntöjä. Professori Luis Alvarez Turun yliopistosta arvioi vakavaraisuuslaskennan toteutustapaa ja laskentaparametrien kalibrointia. Valmistelutyöhön liittyvää materiaalia on julkaistu sosiaali- ja terveysministeriön internetsivuilla.

Hallituksen esityksestä ei ole pyydetty kirjallisia lausuntoja, koska asian valmistelussa ovat olleet mukana asian kannalta keskeiset tahot.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys eduskunnalle vakuutusyhtiölain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi, jossa ehdotetaan muutettavaksi samoja vakuutusyhtiölain, eläkesäätiölain ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain pykälää kuin tässä esityksessä. Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2016 alussa eli ennen tässä esityksessä ehdotettuja lakimuutoksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala.* Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalasta. Soveltamisala olisi vastaava kuin voimassa olevassa eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa. Lain 1 momentin mukaan lakia sovellettaisiin lakisääteiseen eläkevakuutukseen, jota harjoittaa työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiölaissa tarkoitettu eläkesäätiö, vakuutuskassalaissa tarkoitettu eläkekassa tai merimieseläkeläissa tarkoitettu Merimieseläkekassa. Näistä yhteisöistä käytettäisiin nimeä eläkelaitos.

Koska lakia sovellettaisiin vain lakisääteiseen eläkevakuutukseen, ei sen soveltamisalan piiriin kuuluisi vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus kuten AB-eläkesäätiön hoitama vapaaehtoinen lisäeläketurva.

Lain 2 momentissa todettaisiin säännökset, joita sovelletaan maatalousyrittäjän eläkeläissa tarkoitettun Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toimintaan. Nykysääntelyä vastaavasti Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toimintaan ei pääsääntöisesti sovellettaisi vakavaraisuussääntelyä. Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ei siten laskettaisi vakavaraisuusrajaa. Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen sovellettaisiin kuitenkin 4–7 §:n säännöksiä sijoitusten hajauttamisesta ja riskikeskittymien rajoitteista, 26 §:ää varojen säilyttämisestä sekä 27 §:ää poikkeusluvista.

2 §. *Yleissäännös riskien huomioon ottamisesta.* Pykälässä säädettäisiin yleisperiaate riskien huomioon ottamisesta vakavaraisuuslaskennassa.

Pykälän mukaan eläkelaitoksen olisi vakavaraisuusrajaa laskiessaan otettava huomioon sen toimintaan liittyvät riskit 11 §:ssä tarkoitettujen riskiluokituksen mukaisesti. Pääsääntö-

nä olisi, että vakavaraisuuslaskennassa tulisi ottaa huomioon kaikki ne 11 §:ssä tarkoitettut riskit, joille eläkelaitoksen sijoitukset altistuvat. Lisäksi vakavaraisuuslaskennassa olisi otettava huomioon vakuutusriski ja tuotto-vaatimusriski. Eläkelaitoksen olisi otettava kunkin sijoituksen osalta huomioon kaikki kyseiseen sijoitukseen kohdistuvat olennaiset riskit. Siten samaan omaisuuserään voisi kohdistua usean eri riskiluokan mukainen riski. Olennaisuusvaatimuksella tarkoitettaisiin eläkelaitoksen velvollisuutta ottaa 11 §:n mukaisia riskiluokkia arvioidessaan ja vakavaraisuusrajaa laskiessaan huomioon kaikki sellaiset riskitekijät, joiden huomioimatta jättäminen kokonaisuus huomioon ottaen parantaisi olennaisesti eläkelaitoksen vakavaraisuusasemaa.

Vakavaraisuusrajan laskennassa eläkelaitoksen olisi ensin laskettava kullekin 11 §:ssä mainitulle riskiluokalle riskiarvo ja odotettu tuotto siten kuin tässä laissa myöhemmin tarkemmin säädetään. Riskiluokakohtainen riskiarvo kuvaisi sitä, kuinka paljon työeläkelaitoksella tulisi olla pääomaa kyseisen riskin hallintaa varten. Riskiluokakohtainen odotettu tuotto kuvaisi, kuinka paljon kyseiselle riskille altistuneet sijoitukset keskimäärin tuottavat. Yhdisteltäessä riskiluokakohtaisia riskiarvoja vakavaraisuusrajaksi, tulee toteutuneisiin tappioihin lisätä arvioitu odotettu tuotto, jotta toteutuneista tappioista saadaan vähennettyä niitä pienentävä odotetun tuoton vaikutus. Lisäksi otettaisiin huomioon basisriski ja osakeriskiluokkien riskiarvoa laskettaessa otettaisiin huomioon keskittymäriski.

Kun riskiluokille olisi laskettu riskiarvot ja odotetut tuotot, riskiluokat yhdistettäisiin kokonaispääomavaateeksi ottamalla huomioon riskiluokkien väliset riippuvuudet 23 §:ssä säädetyllä tavalla. Eri riskiluokat yhdistettäisiin toisiinsa korrelaatioiden avulla. Korrelaatioiden avulla voidaan arvioida sitä, kuinka todennäköisesti kaksi eri riskiä voi toteutua yhtä aikaa. Kun ensin olisi laskettu riskiluokille tarvittavaa pääomavaadetta kuvaavat riskiarvot, tämän jälkeen riskien yhtäaikaista toteutumista koskeva tarkastelu yleensä pie-

mentäisi eläkelaitoksen kokonaispääomavaadetta, koska eri riskit toteutuvat erittäin harvoin täysin yhtäaikaisten. Sijoitusten hajauttaminen eri riskejä sisältäviin kohteisiin tuo hajautushyötyä, joka näkyy vakavaraisuuslaskennassa vakavaraisuusrajaa pienentävänä tekijänä.

Riskiluokkien yhdistämisen tuloksena saataisiin euromääräinen luku, joka olisi eläkelaitoksen vakavaraisuusraja ennen riskikeskittymistä aiheutuvan riskin huomioon ottamista. Jos eläkelaitoksen sijoitukset yhteen yhteisöön ylittäisivät 5—7 §:ssä säädetty riskikeskittymiä koskevat rajat, korotettaisiin eläkelaitoksen vakavaraisuusraja siten kuin 8 §:ssä säädettäisiin. Vakavaraisuusraja kuvaisi nykytilaa vastaavasti sitä eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoman määrää, joka eläkelaitoksella tulisi olla vakuutus- ja sijoitusriskejä varten. Vakavaraisuuspääoman ollessa vakavaraisuusrajalta 97,0 prosentin todennäköisyydellä vakavaraisuuspääomaa olisi jäljellä vuoden kuluttua.

Riskiä ja odotetun tuoton laskennassa riskiluokalle määritelty tappio-olettama ja tuotto-odotus kohdistettaisiin koko siihen sijoitusomaisuuden osuuteen, johon kyseisessä riskiluokassa tarkoitettua riskiä kohdistuu, lukuun ottamatta vakuutusriskiä ja tuottovaatimusriskiä. Vakuutusriski ja tuottovaatimusriski kohdistettaisiin tiettyihin vastuuvelan osiin 17 §:ssä säädettyllä tavalla.

3 §. Määritelmät. Pykälässä säädettäisiin laissa käytettävistä määritelmistä.

1) Osakeriskillä tarkoitettaisiin riskiä osakkeiden arvon alenemisesta ja sen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin.

2) Korkoriskillä tarkoitettaisiin riskiä yleisen riskittömän korkotason noususta ja sen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin.

3) Luottomarginaaliriskillä tarkoitettaisiin riskiä luottomarginaalin nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin. Luottomarginaaleilla tarkoitetaan riskillisten korkojen eroa yleiseen riskittömään korkoon.

4) Kiinteistöriskillä tarkoitettaisiin riskiä kiinteistön arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin.

5) Valuuttariskillä tarkoitettaisiin riskiä muun valuutan heikentymisestä euroa vastaan ja sen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin.

6) Hyödykeriskillä tarkoitettaisiin riskiä hyödykkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin.

7) Tuottovaatimusriskillä tarkoitettaisiin riskiä siitä, että eläkelaitos ei saa sijoituksilleen tuottovaatimuksen edellyttämää tuottoa. Tuottovaatimus on se määrä, jolla jokaisen eläkelaitoksen on vuosittain hyvitetävä tulevia eläkkeitä varten varattuja eläkerahastoja eli työeläkevakuutusyhtiöillä ja eläkekassoilta vastuovelkaa ja eläkesäätioillä eläkevastuuta. Tuottovaatimuksen mukaan hyvitetävä määrä rahoitetaan eläkelaitoksen sijoitustoiminnan tuotoilla. Jos eläkelaitoksen sijoitustuotot ovat pienemmät kuin tuottovaade, on sijoitustoiminnan tulos negatiivinen ja vaje pienentää vakavaraisuuspääomaa.

Tuottovaatimus koostuu vastuuvelan laskennassa käytettävästä korosta eli työntekijän eläkelain 171 §:ssä tarkoitettua rahastokorosta, työntekijän eläkelain 171 §:ssä tarkoitettua täydennyskertoimesta ja työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa mainitusta osakkeiden keskimääräisestä vuosituotosta eli osaketuottokertoimesta. Rahastokorokko eli diskonttokorokko on nykyään kiinteä 3 prosentin suuruinen eläkkeen pääoma-arvon laskennassa käytettävä tekninen korko. Täydennyskerroin määräytyy etukäteen eläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuusasteen perusteella. Osaketuottokerroin määräytyy jälkikäteen eläkelaitosten keskimääräisen osakesijoitusten vuosituoton perusteella. Koska tuottovaatimus määräytyy eläkelaitosten keskimääräisten suureiden perusteella, eläkelaitos joutuu sijoitustoiminnassaan ottamaan huomioon myös alan keskimääräisen kehityksen.

8) Vakuutusriskillä tarkoitettaisiin vakuutustapahtumista ja etuuksien kestosta aiheutuvaa riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle. Vakuutusriskillä tarkoitettaisiin etukäteen arvioitun maksun riittämättömyyttä eläkelaitoksen rahastoitua eläkemenoa varten. Vakuutusriskiin sisältyvät tasoitumäärään vaikuttavat kuolevuus-, työkyvyttömyys- ja maksutappioriskit. Riski toteutuu, jos vanhuus- tai työkyvyttömyysmeno osoittautuu-kin suuremmaksi kuin oli etukäteen arvioitu tai maksutappioita tulee arvioitua enemmän.

9) Säännellyllä markkinalla tarkoitettaisiin arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun

5 §:ssä tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää sekä näihin rinnastettavaa säänneltyä markkinaa ja monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää muussa valtiossa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa maassa.

10) Pitkällä positiolla tarkoitettaisiin omistusta omaisuuserässä, jonka arvo laskee siihen kohdistetun riskiluokalle määritellyn tappio-oletuksen toteutuessa.

11) Lyhyellä positiolla tarkoitettaisiin omistusta omaisuuserässä, jonka arvo nousee siihen kohdistetun riskiluokalle määritellyn tappio-oletuksen toteutuessa.

12) Nettopositiolla tarkoitettaisiin tietyn sijoituksen pitkän ja lyhyen position erotusta.

13) Duraatio kuvaa kassavirroilla painotettua korkosijoituksen takaisinmaksuaikaa, joka ilmoitetaan yleensä vuosissa. Mitä suurempi on duraatio, sitä voimakkaammin sijoituksen arvo vaihtelee, kun korkotaso muuttuu.

Duraatiolla tarkoitettaisiin korkorisikin osalta modifioitua duraatiota eli lineaarista approksimaatiota korkosijoituksen herkkyydestä markkinakorkomuutoksille. Luottomarginaaliriskin osalta duraatiolla tarkoitettaisiin modifioitua spread-duraatiota, joka kiinteäkorkoisilla instrumenteilla on käytännössä samansuuruinen kuin modifioitu duraatio mutta poikkeaa siitä vaihtuvakorkoisilla instrumenteilla. Esimerkiksi yrityksen kaksivuotinen joukkovelkakirjalaina voi olla vaihtuvakorkoinen siten, että koronmääräytymisjakso on vuosi, jolloin luottomarginaaliriskierkkyyttä kuvaava spread-duraatio vastaa kahden vuoden maturiteettia kun taas korkoriskierkkyyttä kuvaava modifioitu duraatio vastaa vuoden maturiteettia.

14) Deltalla tarkoitettaisiin johdannaispimuksen markkina-arvon muutosherkkyyttä johdannaispimuksen kohde-etuuden hinnanmuutosten suhteen.

2 luku Sijoitusten hajauttaminen

4 §. *Yleissäännös sijoitusten hajauttamisesta.* Pykälässä säädettäisiin nykylain 3 §:ää vastaavasti eläkelaitoksen velvollisuudesta huolehtia sijoitusten hajauttamisesta.

5 §. *Sijoitukset yhteen kiinteistöön.* Sijoittamista yhteen kiinteistöön rajoitettaisiin liian suurten yksittäisten riskikeskittymien välttämiseksi sekä kiinteistösijoitusten alhaisen likvidiyden vuoksi. Pykälän 1 momentin mukaan enintään 5 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista voisi olla suoria tai välillisiä sijoituksia yhteen kiinteistöön. Prosenttiosuutta laskettaessa otettaisiin huomioon eläkelaitoksen koko sijoitusomaisuus eikä ainoastaan vastuuvelan katteena oleva sijoitusomaisuus kuten nykyisin. Säännös poikkeaisi siten nykylain 16 §:n katesäännöksestä sijoituksista yhteen kiinteistöön. Jos eläkelaitos ylittäisi pykälässä mainitun rajan, korotettaisiin eläkelaitoksen vakavaraisuusraja 8 §:ssä säädettyä.

Yhden yhteisön käsite kiinteistöjen osalta vastaisi nykylain 16 §:n säännöstä. Momentin 1—3 kohdassa määriteltäisiin, mitä pidetään yhtenä kiinteistönä sovellettaessa 5 prosentin rajoitusta. Kohdassa 1 tarkoitettu usea toisiaan lähellä oleva kiinteistö voisi olla kysymyksessä esimerkiksi, jos kauppakeskus muodostuu useasta erillisestä kiinteistöstä. Kiinteistöjen käyttötarkoitus liittyy tällöin kauppakeskuksen toimintaan, ja kokonaisuus muodostaa yhtenäisen riskikeskittymän, jossa yksittäisen kiinteistön itsenäinen hyödyntäminen tai käyttötarkoituksen muuttaminen on hankalaa.

Kohdan 2 mukaisia oikeuksia ja saamia olisivat esimerkiksi kiinteistöihin, rakennuksiin ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvat nautinta-, käyttö- ja tontinvuokraoikeudet sekä rakennusaikaiset saamiset sellaiselta yhteisöltä, joka omistaa oikeuksien kohteena olevan omaisuuden.

Kohtaa 3 sovellettaisiin esimerkiksi silloin, jos eläkelaitos antaa rahalainaa ottamalla vastaan velkasitoumuksen, jonka vakuutena olisi 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua omaisuutta. Kysymys voisi olla myös kiinnevakuudellisista velkakirjoista, joissa vakuutena on vierekkäisiä saman toimialan liikekiinteistöjä.

Voimassa olevaa 16 §:ää vastaavasti 1—3 kohdassa tarkoitettujen sijoitusten olisi laskettava yhteen silloin kun ne koskevat samaa riskikeskittymää. Yhtä yhteisöä koskeva raja ylittyisi esimerkiksi silloin, jos eläkelaitoksen sijoituksista 3 prosenttia olisi suoria sijoituksia tiettyyn kiinteistöön ja eläkelaitoksella

olisi saman verran samaan kiinteistöön kohdistuvia saamia, koska sijoitusten ja saamisten yhteismäärä ylittäisi 5 prosenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeus 1 momentin prosenttirajaan. Jos yhtenä yhteisönä pidettävässä kiinteistössä on vuokralaisena vähintään viisi toisistaan riippumatonta vastapuolta, sijoituksia yhteen kiinteistöön saisi olla enintään 10 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista. Korkeampi prosenttiraja tällaisissa tapauksissa olisi perusteltu, koska kiinteistöön kohdistuva vastapuoliriski on pienempi, jos vastapuolena on useita vuokralaisia. Yhden vuokralaisen maksukyvyttömyys ei tällöin vaikuta eläkelaitoksen kassavirtaan yhtä merkittävästi kuin jos vuokralaisia olisi vain muutamia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin poikkeus 1 momentin prosenttirajaan koskien Maatalousyrittäjien eläkelaitosta. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella sijoitusten määrä suhteessa toiminnan kokoon on melko pieni, joten toiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä varten suurempi keskittymä yhteen kiinteistöön, kuten eläkelaitoksen omaan toimitilaan, olisi perusteltua.

6 §. Sijoitukset yhteen yhteisöön. Sijoittamista yhteen yhteisöön pyrittäisiin rajoittamaan liian suurten riskikeskittymien välttämiseksi. Jos eläkelaitos ylittäisi pykälässä mainitun rajan, korotettaisiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaa 8 §:ssä säädetysti.

Pykälän 1 momentin mukaan enintään 5 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista voisi olla suoria tai välillisiä sijoituksia saman yhteisön joukkovelkakirjalainoihin, osakkeisiin, osuuksiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin tai saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin. Vastaavasti kuin 5 §:n osalta, prosenttiosuutta laskettaessa otettaisiin huomioon eläkelaitoksen koko sijoitusomaisuus. Riskikeskittymiä laskettaessa välillisten sijoitusten osalta otettaisiin huomioon ne sijoituskohteet, joihin se sijoittaa. Riskikeskittymiä laskettaessa tulisi käyttää viimeisimpiä saatavilla olevia tietoja.

Prosenttirajaa laskettaessa joukkovelkakirjalainoista ja muista velkasitoumuksista, joihin liittyy vakuus, vähennettäisiin kyseisen vakuuden rajamäärä. Rajamäärää laskettaessa otettaisiin huomioon muun muassa vakuutena olevien omaisuuserien tappio-olettamat.

Vakuuden tulisi olla riippumaton kyseisestä joukkovelkakirjasta tai velkasitoumuksesta. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset rajamäärän laskemisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeus 1 momentin pääsääntöön. 5 prosentin rajaa ei sovellettaisi sellaisiin joukkovelkakirjalainoihin ja velkasitoumuksiin, joissa velallisenä tai takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1. Rajan soveltaminen ei olisi perusteltua tällaisten sijoitusten vähäisen riskin takia. Luottoluokista säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella 11 §:n 2 momentin nojalla.

Pykälän 3 momentin mukaan Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella voisi 1 momentin estämättä olla maksuvalmiuden järjestämiseksi sijoituksia lyhytaikaisesti enintään 40 prosenttia samaan luottolaitokseen. Säännös vastaa nykyisin 17 §:n 4 momenttia. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuulla olevista eläkkeistä ja muista etuuksista vastaa eläkelaitoksen lisäksi valtio. Valtion maksamat ennakot lisäävät tiettyjen kuukausien viimeisenä päivänä eläkelaitoksen sijoitusten määrää eräissä luottolaitoksissa, jolloin 1 momentissa tarkoitettu enimmäismäärä ylittyisi.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudesta. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettun vakuuden rajamäärän laskemisesta.

7 §. Velkasitoumuksien vakuudet. Pykälässä säädettäisiin takaajakohtaisista riskikeskittymistä. Nykyisissä velkasitoumuksien vakuuksista säädetään 17 a §:ssä. Takaajakohtaisiin riskikeskittymiin liittyvän vastapuoliriskin realisoitumisen todennäköisyys on suorien sijoitusten vastapuoliriskiä pienempi. Tämän vuoksi prosenttiraja takaajakohtaisille riskikeskittymille olisi suurempi kuin muille sijoituksille. Työeläkejärjestelmässä eläkelaitosten myöntämien lainojen merkitys on olennainen rahoitettaessa suomalaisia yrityksiä. Työntekijän eläkelain mukaisessa takaisinlainauksessa käytetään tavanomaisesti kotimaisilta pankeilta saatuja lainatakauksia. Säännöksellä voitaisiin edelleen turvata työeläkejärjestelmään kuuluvan takaisinlainausoikeuden toteutuminen käytännössä.

Pykälän 1 momentin mukaan enintään 10 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista voisi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, jos tälle yhteisölle annettu luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1, tai jos se kuuluu luottoluokkaan 2 ja se katsotaan riittävän turvaavaksi. Raja olisi siten 10 prosenttia sillä edellytyksellä, että takaajayhteisöllä on riittävän hyvä luottoluokitus. Muussa tapauksessa prosenttiraja takaajakohtaisille riskikeskittymille olisi 5 prosenttia. Jos takaajaa koskevat luottoluokitusedellytykset eivät täyty, enintään 5 prosenttia sijoituksista voisi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Pykälän 2 momentin mukaan pykälää ei sovellettaisi sellaisiin velkasitoumuksiin, joissa takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1. Tällaisissa tilanteissa vakuuden voitaisiin katsoa olevan turvaava.

Pykälän 3 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin siitä, milloin luottoluokkaan 2 kuuluvan luottoluokituksen voidaan katsoa olevan riittävän turvaava.

8 §. *Hajauttamista koskevien rajojen ylittäminen.* Pykälässä säädettäisiin siitä, mitä 5—7 §:ssä säädettyjen hajauttamista koskevien rajojen ylittämisestä seuraisi. Jos eläkelaitos ylittäisi rajat sijoituksissaan, kasvaisi eläkelaitoksen vakavaraisuusraja.

Pykälän mukaan rajojen ylittyessä eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan lisättäisiin 15 prosenttia siitä määrästä, joka ylittää kyseessä olevan hajauttamisrajan. Jos esimerkiksi eläkelaitoksen sijoituksista 7 prosenttia olisi sijoituksia yhteen kiinteistöön, jossa ei olisi vuokralaisena vähintään viittä toisistaan riippumatonta vastapuolta, lisättäisiin vakavaraisuusrajaan 15 prosenttia 5 prosentin ylittävästä määrästä.

Lisäksi jos eläkelaitoksen sijoitukset yhteen yhteisöön tai kiinteistöön olisivat enemmän kuin 15 prosenttia eläkelaitoksen kaikista sijoituksista, lisättäisiin 15 prosenttia ylittävä osa sijoituksista vakavaraisuusrajaan

kokonaisuudessaan. Sama koskisi tilannetta, jossa eläkelaitoksen sijoituksista enemmän kuin 15 prosenttia on sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

3 luku **Riskiluokat ja vakavaraisuusrajan laskeminen**

9 §. *Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvojen vahvistaminen.* Pykälässä säädettäisiin vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvojen vahvistamisesta.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskeminen perustuisi erilaisten sijoitusten riskeistä ja sijoitusmarkkinoita koskevasta kokemuseräisestä tiedosta johdettuihin vakioiden arvoihin. Vakavaraisuuslaskentaa varten jokaiselle riskiluokalle määriteltäisiin keskimääräistä tuoton odotusarvoa kuvaava vakio ja riskiä kuvaava tappio-olettama sekä riskiluokkien välisiä korrelaatioita kuvaavat vakiot. Lisäksi laskentaa varten tarvittaisiin riskiluokan riskiarvon laskennassa tarvittava vakio τ , korkoriskin laskennassa tarvittava vakio γ , tuottovaatimusriskin ja vakuutusriskin laskennassa tarvittavat vakiot C ja D, keskittymäriskin laskennassa tarvittavat vakiot α ja ϵ sekä vakavaraisuusrajan laskennassa tarvittavat vakiot β_1 .

Vakiot annettaisiin valtioneuvoston asetuksella, joka valmisteltaisiin sosiaali- ja terveysministeriössä. Sosiaali- ja terveysministeriön tulisi kuulla Finanssivalvontaa asetuksen valmistelun aikana. Näin varmistettaisiin se, että asetusta annettaessa on saatavilla kaikki tarvittava tieto ja asiantuntemus vakioiden vahvistamista varten.

Pykälän mukaan vakioiden arvoja vahvistettaessa tulisi ottaa huomioon erilaisten sijoitusten riskejä ja sijoitusmarkkinoita koskeva kokemuseräinen tieto. Riskit arvioitaisiin vuoden aikajänteellä. Riskejä arvioitaessa tulisi ottaa huomioon esimerkiksi vuoden aikana karttavat korkotuotot, osingot, vuokrat ja muut ajan kulumisesta johtuvat tuotot. Tuoton odotusarvon tulisi kuvata tietyn riskiluokan keskimääräistä odotettua tuottoa, eli sitä, kuinka paljon kyseiselle riskille altistunut sijoitus keskimäärin tuottaa. Tappio-

olettaman tulisi kuvata arvioitua tappiota sijoitusten arvon laskiessa tilanteessa, jossa tiettyä todennäköisyyttä vastaava riski toteutuu. Vakavaraisuuslaskennassa riskit mitoitettaisiin siten, että vakavaraisuuspääoman ollessa vakavaraisuusrajalla 97,0 prosentin todennäköisyydellä vakavaraisuuspääomaa olisi jäljellä vuoden kuluttua.

Riskiluokille määritellyjä tuoton odotusarvoja olisi 18 kappaletta, tappio-olettamia 17 kappaletta ja korrelaatiokertoimia 289 kappaletta. Näin suuren vakiotaulukon lisääminen lakitekstiin ei ole perusteltua. Siksi ehdotetaan, että vakioiden arvoja koskevat taulukot annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat asetuksenantovaltuudet sisältyisivät laskentaa koskeviin pykäliin.

10 §. Velkaosuus. Pykälässä säädettäisiin siitä, kuinka vakavaraisuuslaskennassa otettaisiin huomioon tiettyjen sijoitusten velkaosuus. Vierasta pääomaa käyttämällä on mahdollista kasvattaa omalle pääomalle saatavaa tuottoa, mutta samalla riskit lisääntyvät. Siksi riskiarvon ja odotetun tuoton laskennassa otettaisiin huomioon tiettyjen välillisten sijoitusten velkaosuus.

Eläkelaitos voi ottaa suoraan luottoa vain tarkoin rajatuissa tilanteissa. Tämän vuoksi velkaosuus olisi merkityksellinen vain eläkelaitoksen joidenkin välillisten sijoitusten osalta.

Velkaosuus otettaisiin huomioon vain sellaisten sijoitusten osalta, joissa velanotto lisää tosiasiallisesti sijoituskohteen riskiä suhteessa johonkin 11 §:ssä mainittuun riskiluokkaan. Tällaisia sijoituksia olisivat esimerkiksi vivutetut sijoitusrahastot sekä velkaa ottaneet eläkelaitoksen tytäri- tai osakkuusyhtiöinä olevat kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiöt. Toisaalta jos esimerkiksi sijoitusrahasto sijoittaa ilman velkaa eri yhtiöiden osakkeisiin, ei kyseisten yhtiöiden taseisiin sisältyvää velkaa tule huomioida, koska riski otettaisiin huomioon jo osakeriskiä kuvaavissa vakioissa. Saman periaatteen mukaan velkaosuutta ei myöskään otettaisi huomioon sellaisissa sijoitusrahastoissa, joihin kohdistuvat riskit otetaan huomioon sijoitustyylin mukaan 18 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Velkaosuus otetaan siis huomioon vain

silloin, jos se kasvattaa sijoituskohteen normaalia markkinariskiä.

Velkaosuudella tarkoitettaisiin tiettyyn sijoitukseen kohdistuvan velan ja sijoituksen käyvän arvon suhdetta. Yksittäisen sijoituksen velkaosuus tulisi ottaa huomioon samansuuruisena sekä riskiluokan odotettua tuottoa että riskiarvoa laskettaessa.

Velkaosuus otettaisiin huomioon siten kuin 12 ja 13 §:ssä säädetään riskiluokan riskiarvon ja odotetun tuoton laskemisesta. Velkaosuuden huomioon ottaminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että sijoitukseen kohdistuvien riskien tappio-olettamia korotettaisiin, minkä johdosta kyseeseen tulevien riskiluokkien riskiarvot kasvaisivat.

11 §. Riskiluokat. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä riskiluokituksesta. Riskiluokkia olisi 18.

1—5) Luokat 1—5 olisivat osakeriskiluokkia. Osakeriskiä on sijoituksissa, joiden arvon muutokset riippuvat osakkeiden arvon muutoksista. Tällaisia sijoituksia ovat esimerkiksi noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet, osuudet osakerahastoissa sekä osakejohdannaiset, kuten futuurit ja optiot.

Neljä ensimmäistä osakeriskiluokkaa koskisivat noteerattuja osakkeita eli säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita. Noteerattuihin osakkeisiin kohdistuva riski jaettaisiin maantieteellisesti neljään eri luokkaan sen perusteella, missä valtiossa osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena. Yhteisön kotipaikalla tai sen harjoittaman liiketoiminnan sijaintivaltioilla ei olisi merkitystä. Luokat olisivat Euroopan talousalueeseen kuuluvat valtiot ja Sveitsi, Amerikan yhdysvallat ja Kanada, muut kehittyneet valtiot sekä kehittyvät valtiot. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset muista kehittyneistä ja kehittyvistä valtioista 2 momentin nojalla.

Viides luokka koskisi muihin osakkeisiin, osuuksiin ja vastaaviin sijoituksiin sekä pääomarahastoihin kohdistuvaa riskiä. Riskiluokka koskisi noteeraamattomiin osakkeisiin liittyvää riskiä sekä osuuksiin ja muihin osakesijoituksia vastaaviin sijoituksiin liittyvää riskiä. Sitoumuksen voitaisiin katsoa vastaavan osaketta ja osuutta erityisesti silloin, kun se on vastaavantyyppinen oman pääoman luonteinen sijoitus.

6) Luokka 6 koski korkoriskiä. Korkoriski tulisi ottaa huomioon sellaisissa sijoituksissa, joiden arvo muuttuu markkinoiden yleisen riskittömän korkotason noustessa. Korkoriskiä on esimerkiksi vieraan pääoman ehtoissa rahoitusvälineissä kuten joukkovelkakirjalainoissa, arvopaperistetuissa vieraan pääoman ehtoissa rahoitusvälineissä kuten erillisyhtiön liikkeelle laskemissa joukkovelkakirjalainoissa, sijoituslainoissa, johdannaissovimuksissa (muun muassa koronvaihtosopimukset, koron- ja valuutanvaihtosopimukset, optiot, futuurit, korkotermit, rahoitusvälineiden osto- ja myyntitermit, tuotonvaihtosopimukset), korkoherkissä strukturoiduissa instrumenteissa ja hybridi-instrumenteissa.

7—10) Luokat 7—10 olisivat luottomarginaaliriskiluokkia. Luottomarginaaliriski tulisi ottaa huomioon sijoituksissa, joiden arvon muutokset riippuvat luottoriskimarginaalien liikkeistä eli muutoksista riskillisten ja riskittömän koron erossa. Luottomarginaaliriskiä sisältyy erilaisiin velkasitoumuksiin. Velkasitoumuksella tarkoitettaisiin sitoumuksen perustuvaa lainasaamista ja muuta saamista tai raha- ja pääomamarkkinavälinettä. Luottomarginaaliriskiä sisältyy esimerkiksi vieraan pääoman ehtoihin rahoitusvälineisiin, joukkovelkakirjalainoihin, sijoituslainoihin ja luottoriskijohdannaisiin.

Luottomarginaaliriski jakautuisi luokkiin velan, velallisen tai takaajan luottoluokituksen tai velkakirjan liikkeellelaskijan mukaan. Sijoituslainoihin ja eläkelaitoksen myöntämiin vakuutusmaksulainoihin eli työntekijän eläkelain mukaisiin takaisinlainoihin kohdistuva luottomarginaaliriski otettaisiin kuitenkin huomioon sen mukaan, ovatko kyseessä vakuudelliset vai vakuudettomat lainat. Lisäksi osakeyhtiölain (624/2006) mukaiset pääomalainat sijoitettaisiin kaikista riskillisimpään luottomarginaaliriskiluokkaan.

Luokka 7 koski luottomarginaaliriskiä sellaisissa valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa valtion velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1. Luokkaan kuuluisivat kaikkein vähäriskillisimmät valtion liikkeelle laskemat joukkovelkakirjat.

Luokka 8 koski ensinnäkin sellaisia eläkelaitoksen myöntämiä sijoituslainoja ja ta-

kaisinlainoja, joilla on vakuus. Lisäksi luokka koski muun yhteisön kuin valtion joukkovelkakirjalainoja ja muita velkasitoumuksia, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1.

Luokka 9 koski ensinnäkin sellaisia eläkelaitoksen myöntämiä sijoituslainoja ja takaisinlainoja, joilla ei ole vakuutta. Lisäksi luokka koski sellaisia joukkovelkakirjalainoja ja muita velkasitoumuksia, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 2.

Luokka 10 koski ensinnäkin osakeyhtiölain 12 luvussa tarkoitettuja pääomalainoja. Lisäksi luokkaan kuuluisivat sellaiset joukkovelkakirjalainat ja muut velkasitoumukset, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 3.

Tarkemmat säännökset luottoluokituksista ja sen soveltamisesta annettaisiin sosiaali- ja terveystieteiden asetuksella pykälän 2 momentin nojalla. Asetuksella säädettäisiin esimerkiksi tarkemmin siitä, ratkaiseeko riskiluokan velan vai velallisen luottoluokitus, jos näillä molemmilla on luottoluokitus.

11—12) Luokat 11 ja 12 olisivat kiinteistöriskiluokkia. Kiinteistöriskiä sisältäviä sijoituksia ovat esimerkiksi suorat sijoitukset asuin- ja liikekiinteistöihin sekä rakentamattomiin kiinteistöihin.

Noteerattuihin kiinteistöisijoituksiin ei kohdistettaisi kiinteistöriskiä. Esimerkiksi markkinanoteerattuihin kiinteistörahastoihin tulisi kohdistaa ensisijaisesti osakeriski.

Luokka 11 koski asuinkiinteistöjen ja rakentamattomien kiinteistöjen kiinteistöriskiä. Suomessa asuinkiinteistöjä ovat esimerkiksi vapaarahoitteiset asunnot ja aravalain (1189/1993) nojalla lainoitettut asunnot. Rakentamattomia kiinteistöjä ovat esimerkiksi maa-alueet, metsät ja tontit.

Luokka 12 koski kaupallisten kiinteistöjen ja muiden sellaisten rakennettujen kiinteistöjen kiinteistöriskiä, jotka eivät lukeudu luokkaan 11. Kaupallisia kiinteistöjä ovat esimerkiksi liike-, toimisto-, hotelli- ja teollisuuskiinteistöt.

13) Luokka 13 olisi valuuttariskiluokka. Valuuttariskiä sisältyy sellaisiin sijoituksiin, joiden arvo on sidonnainen ainakin yhteen eurosta poikkeavaan valuuttaan.

Valuuttariski tulisi ottaa huomioon kaikissa sellaisissa sijoituksissa, joilla ei käydä kauppaa euroissa. Jos sijoituksella käydään kauppaa sekä euroissa että muussa valuutassa, siihen tulisi kohdistaa valuuttariski vain, jos pääasiallinen kaupankäyntivaluutta on muu kuin euro. Lisäksi valuuttariski tulisi huomioida sellaisissa johdannaissopimuksissa, joiden arvoon valuuttariski vaikuttaa.

Esimerkiksi sijoitukseen Amerikan yhdysvalloissa noteerattuihin osakkeisiin tulisi kohdistaa osakeriskiluokan 2 lisäksi valuuttariski. Sen sijaan sijoitus Suomen pörssissä noteerattuun osakkeeseen altistuisi vain riskiluokan 1 osakeriskille vaikka kyseisellä pörs-siyhtiöllä olisi merkittävästi toimintaa euroalueen ulkopuolella.

14) Luokka 14 olisi hyödykeriskiluokka. Hyödykeriskiä sisältyy sellaisiin sijoituksiin, joiden arvon muutokset riippuvat hyödykkeiden hinnoista. Tällaisia sijoituksia ovat esimerkiksi suorat sijoitukset hyödykkeisiin, hyödykejohdannaiset ja päästöoikeudet. Hyödykkeitä ovat esimerkiksi metallit, energia ja biologiset hyödykkeet.

15) Luokka 15 olisi tuottovaatimusriskiluokka. Tuottovaatimusriski kohdistettaisiin seuraavien vastuuvelan osien yhteismäärälle: vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkevastuu, ta-sausvastuu sekä osaketuottosidonnainen lisä-vakuutusvastuu.

16) Luokka 16 olisi vakuutusriskiluokka. Vakuutusriski kohdistettaisiin eläkelaitosten vastaisten ja alkaneiden työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkevastuiden yhteenlasketulle mää-rälle.

17) Luokka 17 koskisi jäännösriskiä. Jään-nösriski tulisi ottaa tietyissä tilanteissa huomioon välillisten sijoitusten osalta. 18 §:n mukaan jos välillisellä sijoituksella on sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukainen sijoitustyylit, voidaan sijoitukseen kohdistuvat riskit ottaa huomioon sijoitustyylin mukaan asetuksessa säädetyllä tavalla. Tällöin tulisi ottaa huomioon myös välilliseen sijoitukseen sisältyvä jäännösriski oma-na riskiluokkana. Jäännösriskillä tarkoitettaisiin siis sellaisia välillisiin sijoituksiin liit-tyviä riskejä, jotka eivät sisälly muihin riski-luokkiin, kun riskit otetaan huomioon sijoitustyylin mukaan.

18) Luokkaan 18 kuuluisivat muut kuin riskiluokissa 1—17 tarkoitettavat olennaiset sijoituksiin kohdistuvat riskit. Muilla olennaisilla sijoituksiin kohdistuvilla riskeillä tarkoitettaisiin sellaisia eläkelaitoksen sijoitukseen kohdistuvia riskejä, jotka eivät sisälly muihin riskiluokkiin ja joilla olisi olennainen vaikutus eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan.

Muiden riskien olennaisuutta arvioitaessa tulisi ottaa huomioon se, kuinka suuria tapioita riskin toteutuessa on odotettavissa ja kuinka paljon työeläkelaitos on kyseiselle riskille altistunut. Olennaisuuteen vaikuttaa myös se, kuinka paljon riski korreloi toisten riskien kanssa eli kuinka todennäköisesti riski voi toteutua yhtä aikaa muiden riskien kanssa.

Muilla sijoituksiin kohdistuvilla riskeillä tarkoitettaisiin markkinariskejä, eli riskejä, jotka liittyvät sijoituskohteiden arvon heilah-teluun. Siten muina riskeinä ei tulisi huomioida operatiivisia riskejä.

Muita riskejä voisi sisältyä esimerkiksi sellaisiin johdannaissopimuksiin, joiden kohde-etuuteen kohdistuvaa riskiä ei sisälly muihin riskiluokkiin. Tällaisia sijoituksia voisivat olla esimerkiksi johdannaissopimukset, joiden kohde-etuutena on volatilitteetti tai korrelaatio. Muita riskejä voisi myös sisältyä esimerkiksi henkivakuutuksista rakennettuihin struktuurisijoituksiin ja sääjohdannaisiin.

Muihin olennaisiin sijoitusriskeihin ei voisi lukea sellaisia riskejä, jotka otetaan jo huomioon muissa riskiluokissa. Esimerkiksi noteerattuihin osakkeisiin tulisi siten kohdistaa osakeriski eikä niihin voisi kohdistaa luokan 18 riskiä. Myöskään keskittymäriski ei kuuluisi luokkaan 18. Keskittymäriski otettaisiin vakavaraisuuslaskennassa huomioon noteerattujen osakkeiden osalta 22 §:ssä mainitulla tavalla.

Riskiluokan 18 riskiarvon laskennasta sekä korrelaatiosta säädettäisiin 21 §:ssä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asetuksen- ja määräyksenantovaltuuksista. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset luokissa 7—10 tarkoitetuista luottoluokista ja niiden soveltamisesta. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset valtioiden luokittelusta muihin kehittyneisiin valtioihin ja kehittyviin valtioihin

sekä välillisten sijoitusten keskimääräisen luottoluokituksen laskennasta.

12 §. *Riskiluokan riskiarvon laskeminen.* Pykälässä säädettäisiin riskiluokakohtaisen riskiarvon laskemisesta. Vakavaraisuuslaskennassa kullekin riskiluokalle laskettaisiin oma riskiarvo 1 momentissa säädetyllä kaavalla. Riskiarvo kuvaisi sitä, kuinka paljon eläkelaitoksella tulisi olla pääomaa kyseisen riskin hallintaa varten.

Riskiluokan riskiarvo laskettaisiin kertomalla keskenään sijoituserien kyseisen riskiluokan riskille altistunut euromäärä nettopositiona ja riskiluokan tappio-olettama. Tappio-olettamaa korottaisi sijoituksen velkaosuus. Sijoituksen määrä nettopositiona saataisiin vähentämällä sijoituksen pitkästä positioista lyhyt positio kyseisessä sijoituksessa. Riskiluokan tappio-olettama annettaisiin valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asetuk-senantovaltuuksista. Riskiluokakohtaisista tappio-olettamista ja velanoton riskiä kuvaavan vakion τ arvosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

13 §. *Riskiluokan odotetun tuoton laskeminen.* Pykälässä säädettäisiin riskiluokakohtaisen odotetun tuoton laskemisesta. Vakavaraisuuslaskennassa kullekin riskiluokalle laskettaisiin odotettu tuotto 1 momentissa säädetyllä kaavalla. Riskiluokan odotettu tuotto kuvaisi sitä, kuinka paljon tuottoa kyseisen riskiluokan riskille altistuneista sijoituksista keskimäärin odotetaan saatavan.

Riskiluokan odotetun tuoton laskemiseksi tarvittaisiin ensin kyseessä olevalle riskille altistuneiden yksittäisten sijoitusten kyseessä olevalle riskille altistuneet määrät nettopositiona. Nämä euromäärät kerrottaisiin tuoton odotusarvolla, jonka jälkeen tulokset laskettaisiin yhteen. Jos sijoitukseen kohdistuu 10 §:ssä tarkoitettua velkaosuutta, se huomioitaisiin tuotto-odotuksessa lisäämällä tuoton odotusarvoon kyseisen odotusarvon ja korkoriskiluokan odotusarvon erotus, joka olisi kerrottu sijoituksen velkaosuudella. Velkaosuus tulisi ottaa huomioon samansuuruisena kuin riskiluokan riskiarvon laskennassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin asetuk-senantovaltuuksista. Riskiluokakohtaisista

tuoton odotusarvoista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

14 §. *Korko- ja luottomarginaaliriski.* Pykälässä säädettäisiin 12 ja 13 §:ää tarkentavasti korko- ja luottomarginaaliriskiluokkien riskiarvon ja odotetun tuoton laskemisesta. Pykälän 1 momentissa todettaisiin, että korko- ja luottomarginaaliriskiä laskettaessa otettaisiin huomioon sijoitusten duraatio. Momentin alakohdissa säädettäisiin laskennasta tarkemmin.

Korkoriskille altistuneiden sijoitusten ja luottomarginaaliriskille altistuneiden sijoitusten duraation laskennassa voisi käyttää joko sijoituskohtaista duraatiota tai sijoitusten keskimääräistä duraatiota. Duraation laskennan olisi oltava johdonmukaista ja kaikkia sijoituksia tulisi kohdella samalla tavalla duraatiota laskettaessa. Eläkelaitoksen hallitus päättäisi duraation laskentatavasta 24 §:n perusteella.

Momentin 1 kohdassa säädettäisiin korkoriskiluokan odotetun tuoton laskennasta. Odotetun tuoton laskennassa huomioitaisiin riskiluokalle määritellyn tuoton odotusarvon lisäksi korkoriskin tapauksessa duraation ja luottomarginaaliriskin tapauksessa spread-duraation vaikutus. Odotettu tuotto laskettaisiin 13 §:ssä säädetyllä kaavalla, mutta kyseisen kaavan vakio m_j eli riskiluokan j tuoton odotusarvo, korvattaisiin $m_{j:n}$ ja korkoriskille altistuneen sijoituksen duraation tulolla, jossa duraatio on korotettu potenssiin γ .

Momentin 2 kohdassa säädettäisiin korkoriskiluokan riskiarvon laskennasta. Korkoriskin riskiarvo laskettaisiin kertomalla korkoriskille altistuneen sijoituksen nettopositio korkoriskiluokan tappio-olettamalla. Korkoriskiluokalle valtioneuvoston asetuksella määriteltyä tappio-olettamaa ei käytettäisi laskennassa suoraan, vaan sen lisäksi huomioitaisiin duraation vaikutus. Riskiarvo laskettaisiin muutoin 12 §:ssä säädetyllä kaavalla, mutta kyseisen kaavan vakio S_j eli riskiluokan j tappio-olettama, korvattaisiin erotuksella, jossa vakion S_j ja korkoriskille altistuneen sijoituksen duraation tulosta vähennettäisiin edellä 1 momentissa määritelty riskiluokan odotettu tuotto, kun riskille altistuneen yksittäisen sijoituksen määräksi (A_i) asetetaan yksi.

Momentin 3 kohdassa säädettäisiin luottomarginaaliriskiluokan riskiarvon laskennasta. Luottomarginaaliriskiluokan riskiarvo laskettaisiin kertomalla luottomarginaaliriskille altistuneen sijoituksen nettopositio luottomarginaaliriskiluokan tappio-olettamalla. Luottomarginaaliriskiluokalle valtioneuvoston asetuksella määriteltyä tappio-olettamaa ei käytettäisi laskennassa suoraan, vaan sen lisäksi huomioitaisiin duraation vaikutus. Riskiarvo laskettaisiin 12 §:ssä säädetyllä kaavalla, mutta kyseisen kaavan vakio S_j eli riskiluokan j tappio-olettama, korvattaisiin erotuksella, jossa vakion S_j ja kyseisen riskiluokan luottomarginaaliriskille altistuneen sijoituksen duraation tulosta vähennettäisiin 13 §:n mukaan laskettu riskiluokan odotettu tuotto, kun riskille altistuneen yksittäisen sijoituksen määräksi (A_i) asetetaan yksi.

Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin korkokäyrän muotoa kuvaavan vakion γ arvosta.

15 §. Valuuttariski. Pykälässä säädettäisiin 12 §:ää tarkentavasti valuuttariskiluokan riskiarvon laskemisesta.

Valuuttariskiluokassa tulisi laskea erikseen valuuttakohtaiset riskiarvot, jos valuuttariskiluokkaan sisältyy valuutta, jossa on lyhyitä positioita suhteessa valuutan heikentymiselle euroa vastaan. Vaikka vakavaraisuuslaskennassa käytetään vain yhtä valuuttariskiluokkaa, ei eri valuutoissa tehtyjen pitkien ja lyhyiden positioiden netottamista sallittaisi.

Pykälän 1 momentti sisältäisi säännöksen valuuttakohtaisen riskiarvon laskemisesta. Valuuttakohtainen riskiarvo laskettaisiin kaksisuuntaisen tappio-olettaman avulla. Jos valuuttariskille altistuneisiin sijoituksiin sisältyisi sellainen valuutta, jossa on lyhyitä positioita suhteessa valuutan heikentymiselle euroa vastaan, tulisi laskea riskiarvo sekä valuutan vahvistumiselle että heikentymiselle euroa vastaan. Riskiarvo laskettaisiin samalla vakiolla eli valuuttariskiluokalle määritellyllä tappio-olettamalla sekä valuutan heikentymisen että valuutan vahvistumisen suhteen. Valuuttakohtainen riskiarvo olisi suurempi näin lasketuista pääomavaatimuksista. Se ei kuitenkaan voisi olla negatiivinen, vaan valuuttakohtainen riskiarvo olisi aina vähintään nolla.

Pykälän 2 momentin mukaan muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille valuuttariskille altistuneille sijoituksille laskettaisiin riskiarvo ja odotettu tuotto 12 ja 13 §:n mukaisten perussääntöjen mukaisesti. Nettopositio laskettaisiin valuuttakohtaisesti.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin koko valuuttariskiluokan riskiarvon laskemisesta. Valuuttariskiluokan riskiarvo saataisiin laskemalla yhteen 1 momentin mukaan lasketut valuuttakohtaiset riskiarvot ja lisäämällä tähän summaan muista valuutoista aiheutuva 2 momentin mukaan laskettu riskiarvo.

Pykälän 4 momentin mukaan Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset valuuttariskin laskemisen yksityiskohdista.

16 §. Hyödykeriski. Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonnan määräysenantovaltuudesta hyödykeriskin laskennassa. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset hyödykeriskiä sisältävien sijoitusten lyhyiden nettopositioiden käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa. Muilta osin hyödykeriskille altistuneille sijoituksille laskettaisiin riskiarvo 12 §:n ja odotettu tuotto 13 §:n mukaisesti.

17 §. Tuottovaatimusriski ja vakuutusriski. Pykälässä säädettäisiin tuottovaatimusriskiluokan ja vakuutusriskiluokan riskiarvon ja odotetun tuoton laskemisesta. Laskenta eroaisi 12 ja 13 §:ssä säädetyistä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tuottovaatimusriskiluokan riskiarvon laskennasta. Tuottovaatimusriskiluokan riskiarvo laskettaisiin kertomalla tiettyjen vastuuelan osien summa tuottovaatimusriskiluokan tappio-olettamalla. Laskenta kohdistettaisiin tiettyihin vastuuelan osiin eikä eläkelaitoksen sijoituksiin, koska tuottovaatimusriski liittyy nimenomaan eläkelaitoksen vastuuelkaan. Tuottovaatimusriskiluokan riskiarvoa laskettaessa vastuuelasta vähennettäisiin osittamaton ja ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiöiden ja eläkekassojen lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja ne yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentissa tarkoitettut erät, joita ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Vastuuelkaan luettaisiin siis esimerkiksi vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkevastuut, ta-sausvastuu ja osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu.

Työeläkelaitosten vastuuelan tuottovaatimus perustuu rahastokoron eli diskonttoko-

ron ja eläkevastuun täydennyskertoimen summaan, johon vielä lisätään kymmenesosa keskimääräiseen osaketuottoon perustuvasta osaketuottokertoimesta. Vastaavat tekijät sisältyisivät myös tuottovaatimusriskiluokan tappio-olettaman laskentaan. Tappio-olettaman laskennassa diskonttokorkoon lisättäisiin vakiolla C kerrottu laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva eläkevastuun täydennyskerroin. Täydennyskerrointa pienennettäisiin kertomalla vakiolla C, koska sijoitustappioiden kertyessä täydennyskertoimen arvo ei alene välittömästi vaan asteittain. Tämän jälkeen summasta vähennettäisiin kymmenesosa keskimääräisen osakeriskin tappio-olettamasta lisätynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Saadulla luvulla kerrottaisiin edellä mainitut vastuuvelan osat ja näin saataisiin tuottovaatimusriskiluokan riskiarvo.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tuottovaatimusriskiluokan odotetun tuoton laskennasta. Odotettu tuotto laskettaisiin 2 momentissa säädetyllä kaavalla. Tuottovaatimusriskin odotetun tuoton laskentaan sisältyisi samat tekijät kuin tuottovaatimusriskin tappio-olettaman laskentaan. Tuottovaatimusriskin odotettua tuottoa laskettaessa diskonttauskorkoon lisättäisiin laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva eläkevastuun täydennyskerroin, odotettua täydennyskertoimen kasvua kuvaava vakio D sekä tuottovaatimusriskiluokan tuoton odotusarvo kerrottuna osaketuottosidonnaisuuden asteella. Saadulla luvulla kerrottaisiin samat vastuuvelan osat, joita käytetään 1 momentin mukaisessa riskiarvon laskennassa. Tuloksena saataisiin tuottovaatimusriskiluokan odotettu tuotto.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin vakuutusriskiluokan riskiarvon ja odotetun tuoton laskennasta. Vakuutusriskiluokan riskiarvo laskettaisiin 12 §:ssä tarkoitetulla kaavalla ja odotettu tuotto 13 §:ssä tarkoitetulla kaavalla kuitenkin sillä poikkeuksella, että tappio-olettama kohdistettaisiin sijoitusten euromäärän sijasta eläkelaitosten vastaisten ja alkanneiden vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkevastuiden yhteenlaskettuun määrään.

Pykälän 4 momentti sisältäisi asetuksenantovaltuudet. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin vakavaraisuuden alentumista kuvaavan vakion C arvosta ja odotettua täyden-

nyskertoimen kasvua kuvaavan vakion D arvosta.

18 §. Välilliset sijoitukset. Pykälässä säädettäisiin välillisten sijoitusten käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa. Välillisellä sijoituksella tarkoitettaisiin sijoitusta, jossa eläkelaitos ei sijoita suoraan tosiasialliseen sijoituskohteeseen vaan esimerkiksi sijoituskohdetta hallitsevan yhteisön osakkeisiin tai osuuksiin. Suoralla sijoituksella tarkoitettaisiin sijoitusta, jossa eläkelaitos sijoittaa suoraan tosiasialliseen sijoituskohteeseen kuten osakkeeseen tai kiinteistöön. Välillisen sijoittamisen muotoja ovat muun muassa osuudet perinteisissä sijoitusrahastoissa sekä osuudet pääoma- ja kiinteistörahastoihissa sekä hedge-rahastoissa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yleissääntö, jonka mukaan välillisiin sijoituksiin kohdistuvat riskit olisi otettava huomioon kuten suoran sijoituksen riskit. Eläkelaitoksen tulisi siis ottaa huomioon sijoituskohtaiset tosiasialliset riskit samalla tavalla riippumatta siitä onko eläkelaitos tehnyt sijoitukset suoraan vai välillisesti esimerkiksi sijoitusrahaston kautta. Tämä tarkoittaisi, että eläkelaitoksen tulisi tietää, mitkä riskit välilliseen sijoitukseen kohdistuvat.

Välillinen sijoitus voitaisiin kuitenkin jakaa sellaisiin osiin, joihin riskiluokkien mukaiset riskit voi selkeästi kohdistaa. Edellytyksenä olisi, että menettelyn voidaan arvioida johtavan samaan lopputulokseen kuin riskien sijoituskohtainen tarkastelu. Eläkelaitoksen tulisi harkita, ovatko rahastonhoitajalta saadut tiedot riittävän tarkat ja ajantasaiset, jotta riskit voidaan ottaa huomioon osakokonaisuuksina. Esimerkiksi tietylle maantieteelliselle alueelle sijoitettavaa osakerahastoa voi olla mahdollista käsitellä yhtenä kokonaisuutena, jos maantieteellinen alue sisältyy johonkin tiettyyn osakeriskiluokkaan. Toisaalta yhdistelmärahasto voitaisiin jakaa kahteen tai useampaan osakokonaisuuteen, jossa huomioidaisiin rahastoon kohdistuvat osakeriskit ja toisaalta korkoriski ja luottomarginaaliriskit. Finanssivalvonta voisi 3 momentin nojalla antaa tarkempia määräyksiä riskien ottamisesta huomioon osakokonaisuuksina.

Pykälän 2 momentin mukaan välillisiin sijoituksiin kohdistuvat riskit voitaisiin tietyin edellytyksin ottaa huomioon sijoitustyylin

mukaan. Momentti koskisi niin sanottuja hedge-rahastoja, muut välilliset sijoitukset käsiteltäisiin vakavaraisuuslaskennassa I momentissa tarkoitetulla tavalla. Hedge-rahastojen tekemistä sijoituksista ei aina ole vakavaraisuuslaskennan edellyttämässä aikataulussa tai kohtuullisilla toimenpiteillä saatavilla tarkkaa tietoa siitä, miten kyseinen sijoitus altistuu vakavaraisuuslaskennassa käytettäville riskitekijöille. Hedge-rahastot saatavat raportoida sijoituksistaan laissa mainittua riskiluokitusta yleispiirteisemmin. Osa hedge-rahastoista ei raportoi altistumiaan ja toiset käyttävät erilaisia sijoitusstrategioita, joissa niiden riskit vaihtelevat suuresti eikä niiden ja sijoittajien välisistä sopimusjärjestelyistä siten myöskään käy suoraan ilmi miten sijoitus altistuu laskennassa käytettäville riskitekijöille. Tämän vuoksi niitä ei voida aina käsitellä vakavaraisuuslaskennassa kuten muita sijoituksia ja siksi niiden riskit olisi mahdollista ottaa huomioon tällöin sijoitustyylin perusteella. Sijoitustyyleistä säädettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Jos hedge-rahaston sijoitustyyli on joku sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainituista sijoitustyyleistä, voisi eläkelaitos ottaa huomioon tällaiseen sijoitukseen kohdistuvat riskit sijoitustyylin mukaan. Asetuksessa eri sijoitustyyli luokat määriteltäisiin hedge-rahastojen sijoitustoiminnan ja niiden tavoitteiden sekä rahaston tuotto- ja riskiprofiilin perusteella. Sijoitustyyliin kohdistuvien riskien määrittely asetuksessa perustuu hedge-rahastojen historiallisista tuotoista kertovien kokonaistuottoindeksien perusteella tehtyyn analyysiin. Asetuksessa määriteltäisiin sijoitustyylikohtaisesti, miten 11 §:ssä tarkoitettut riskit kohdistetaan kunkin sijoitustyylin mukaiseen sijoitukseen. Hedge-rahastoista aiheutuvat pääomavaatimukset lisättäisiin riskiluokille laskettuihin riskiarvoihin ja odotettut tuotot riskiluokille laskettuihin odotettuihin tuottoihin.

Sijoitustyylin mukaisessa käsittelyssä hedge-rahaston sijoitustyyli siis määrittäisi sen, mihin riskiluokkiin kuuluvia riskejä sijoitukseen kohdistettaisiin ja missä määrin. Sijoitustyylin mukaisessa käsittelytavassa eläkelaitoksen olisi otettava huomioon myös jäännösriski omana riskiluokkana. Jäännösriski-

killä tarkoitettaisiin sellaisia hedge-rahastoihin liittyviä riskejä, jotka eivät sisälly muihin riskiluokkiin, kun riskit otetaan huomioon sijoitustyylin mukaan.

Eläkelaitoksen tulee toimia välillisten sijoitusten käsittelyssä johdonmukaisesti eikä yksittäisen hedge-rahaston käsittelyä vakavaraisuuslaskennassa tule muuttaa ilman perusteltua syytä. Eläkelaitoksen hallituksen tulee ottaa kantaa 24 §:n mukaisia perusteita vahvistamallaan myös hedge-rahastoihin liittyvien riskien kohdistamiseen.

Pykälän 3 momentin mukaan sijoitustyyleistä ja riskien huomioon ottamisesta sijoitustyylin mukaan säädettäisiin tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Asetuksella säädettäisiin erilaisista sijoitustyyli-tyypeistä ja tarkemmin siitä, kuinka riskit otetaan huomioon kussakin sijoitustyyli-tyypissä. Lisäksi Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisesta.

19 §. Johdannaisopimukset. Pykälässä säädettäisiin johdannaisopimusten käsitte-lystä vakavaraisuuslaskennassa. Johdannaisopimuksia ovat esimerkiksi optiot, termiinit, futuurit, näiden yhdistelmät ja muut vastaavat sopimukset.

Pykälän 1 momentin mukaan kunkin riskiluokan riskiarvon laskennassa otettaisiin huomioon ne johdannaisopimukset, joihin kyseisen riskiluokan riskiä kohdistuu. Johdannaisopimukseen kohdistuva riski määräytyisi pääasiallisesti sen kohde-etuuden perusteella. Jos johdannaisopimukseen kohdistuisi sellaista sijoitusriskiä, joka ei sisälly mihinkään riskiluokista 1—17, tulisi riski ottaa huomioon riskiluokan 18 mukaisena muuna riskinä.

Johdannaisopimusten käsittelyyn olisi kaksi menetelmää: full valuation -menetelmä ja delta-menetelmä. Eläkelaitoksen hallituksella olisi 24 §:n nojalla velvollisuus vahvistaa johdannaisopimusten käyttämisen perusteet.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin full valuation -menetelmästä. Menetelmässä kullekin riskiluokalle laskettuun riskiarvoon lisättäisiin erotus, joka saataisiin vähentämällä johdannaisopimuksen markkina-arvosta johdannaisopimuksen arvo siihen kohdistetun riskiluokan tappio-olettaman jälkeen.

Riskiluokan riskiarvoon siis lisättäisiin se määrä, jonka johdannaissopimuksen arvo alenisi tai vähennettäisiin se määrä, jonka sijoituksen arvo nousisi siihen kohdistetun tappio-olettan johdosta.

Laskiessaan option arvoa full valuation -menetelmällä, eläkelaitoksen olisi otettava huomioon aika, jolloin optio erääntyy. Jos optio erääntyy yli vuoden kuluttua laskentahetkestä, aikana käytettäisiin yhtä vuotta, koska vakavaraisuuslaskennassa riskit arvioidaan vuoden aikajänteellä. Menettelyn tarkoituksena olisi estää optioihin liittyvien epälinearisuuksien riskiarvoa vääristäviä vaikutuksia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin delta -menetelmän käytöstä. Eläkelaitos voisi käyttää delta-menetelmää yhden tai useamman riskiluokan riskiarvon laskennassa, jos menetelmän käyttö ei kokonaisuus huomioon ottaen aliarvioisi johdannaissopimuksiin sisältyviä riskejä. Delta-menetelmää ei voisi käyttää silloin, jos käytöllä olisi olennainen vaikutus eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan. Eläkelaitoksen olisi ilmoitettava delta-menetelmän käytöstä Finanssivalvonnalle.

Delta-menetelmässä riskiluokakohtaiset riskiarvot laskettaisiin 12 §:ssä säädetyllä kaavalla kuitenkin siten, että terminä A_j käytettäisiin johdannaissopimuksen deltavastarvoa. Deltavasta-arvolla tarkoitettaisiin johdannaissopimuksen kohde-etuutena toimivan rahoitusvälineen markkina-arvon ja johdannaisen deltan tuloa. Deltalla tarkoitettaisiin johdannaissopimuksen markkina-arvon muutosherkkyttä kohde-etuuden hinnanmuutosten suhteen.

Pykälän 4 momentti sisältäisi määräyksenantovaltuudet. Finanssivalvonta antaisi määräykset johdannaissopimusten huomioon ottamisesta riskiluokakohtaisten odotettujen tuottojen laskennassa. Odotetun tuoton laskenta perustuisi pääosin deltavasta-arvon käyttöön. Lisäksi Finanssivalvonta antaisi tarkempia määräyksiä johdannaissopimusten huomioon ottamisesta riskiarvojen laskennassa, delta -menetelmään liittyvistä periaatteista ja Finanssivalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta delta -menetelmän käytöstä.

20 §. Pankkitalletukset ja saamiset. Pykälässä säädettäisiin pankkitalletusten ja eläkelaitoksen saamisten käsittelystä. Pankkitalle-

tusten käsittelyä täsmennettäisiin, koska joillain eläkelaitoksilla se voi olla ainakin tilapäisesti merkittävä omaisuuserä. Pykälän 1 momentin mukaan pankkitalletusten luottomarginaaliriski määräytyisi pankin luottoluokituksen perusteella. Ilman määräaikaan oleville pankkitalletuksille otettaisiin huomioon korko- ja luottomarginaaliriski käyttäen yhden päivän eli 1/365 vuoden duraatioita.

Pykälän 2 momentin mukaan saamiset luetaan mukaan sijoituksiin. Tämä koskisi taseen erää rahat ja pankkisaamiset sekä myös muita taseen saamisia. Tällä on merkitystä laskettaessa 5—7 ja 23 §:n mukaisia osuuksia sijoituksista.

Saamisiin liittyy lähinnä vastapuoliriski, joten 11 §:n mukaisen riskiluokituksen riskijä ei kohdistettaisi niihin. Vastapuoliriski otettaisiin huomioon normaalisti niin kuin 5—8 §:ssä säädetään. Vastapuoliriskiä ei kuitenkaan laskettaisi, jos kyseessä on saaminen vastuunjaosta tai merimieseläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukainen saaminen valtion osuuksista.

21 §. Muut olennaiset sijoituksiin kohdistuvat riskit. Pykälässä säädettäisiin riskiluokan 18 laskennasta.

Pykälän 1 momentin mukaan muut olennaiset sijoituksiin kohdistuvat riskit otettaisiin huomioon eläkelaitoksen omalla laskentamenetelmällä. Muilla olennaisilla sijoituksiin kohdistuvilla riskeillä tarkoitettaisiin sellaisia eläkelaitoksen sijoitukseen kohdistuvia riskejä, jotka eivät sisälly muihin riskiluokkiin ja joilla olisi olennainen vaikutus eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan. Sijoituksiin kohdistuvilla riskeillä tarkoitettaisiin nimenomaan markkinariskejä eikä esimerkiksi operatiivisia riskejä. Luokkaan ei voisi lukea sellaisia riskejä, jotka otetaan jo huomioon muissa riskiluokissa.

Eläkelaitos laskisi omalla laskentamenetelmällään riskiarvon riskiluokalle 18 sekä määrittäisi korrelaation, jolla saatu riskiarvo yhdistetään muihin riskiluokkiin. Vakiot olisi määriteltävä turvaavasti ja niitä laskettaessa olisi otettava huomioon erilaisten sijoitusten riskejä ja sijoitusmarkkinoita koskeva kokemusperäinen tieto. Riskit arvioitaisiin vuoden aikajänteellä ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävällä turvaavuustasolla. Jos muiden

sijoituksiin kohdistuvien riskien luokkaan sisältyy useita riskejä, eläkelaitos laskisi riskiarvon kullekin riskille erikseen, jonka jälkeen kaikkien riskien riskiarvot laskettaisiin itseisarvoina yhteen. Näin saatu riskiluokan riskiarvo yhdistettäisiin eläkelaitoksen määrittelemällä korrelaatiolla muihin markkinariskeihin. Riskiluokan tuoton odotusarvo annettaisiin valtioneuvoston asetuksella 13 §:n 3 momentin nojalla.

Pykälän 2 momentin mukaan eläkelaitoksen tulisi ilmoittaa Finanssivalvonnalle laskentamenetelmän käytöstä sekä perustella, miksi se käyttää menetelmää ja mihin menetelmä ja siinä käytettyjen vakioiden arvot perustuvat. Eläkelaitoksen olisi dokumentoitava laskentamenetelmän määrittely siten, että Finanssivalvonta voi perustelujen avulla valvoa laskennan asianmukaisuutta. Laskentamalli olisi valmisteltava käyttäen hyväksi eläkelaitoksen käytettävissä olevaa sijoitustoiminnan riskienhallinnan asiantuntemusta.

Finanssivalvonta voisi edellyttää laitosta muuttamaan laskentamenetelmää ja vakioiden arvoja, jos Finanssivalvonta katsoisi, että eläkelaitoksen käyttämä menetelmä tai vakiot eivät anna oikeaa kuvaa eläkelaitoksen riskeistä.

Pykälän 3 momentti sisältäisi määräyksenantovaltuuksia. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista ja menetelmään liittyvästä raportoinnista.

22 §. Keskittymäriskin laskeminen. Pykälän 1 momentin mukaan vakavaraisuuslaskennassa otettaisiin huomioon keskittymäriski noteerattujen osakkeiden osalta. Sijoitusten keskittyminen liikaa yksittäisiin sijoituskohteisiin vähentää hajautushyötyä ja siten lisää riskiä. Tämän vuoksi keskittymäriski otettaisiin huomioon osakeriskiluokkien 1—4 tappio-olettamaa laskettaessa. Keskittymäriskin laskennalla pyritään ottamaan huomioon liian suurten osakeriskikeskittymien aiheuttama vakavaraisuustarpeen kasvaminen. Keskittymäriskille määritellyn raja-arvon ylitys nostaisi osakeriskiluokkien tappio-olettaman määrää ja lisäisi siten vakavaraisuuspääoman tarvetta. Muiden sijoitusten keskittymäriski ja vastapuoliriski otettaisiin huomioon 2 luvun säännöksillä sijoitusten hajauttamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin keskittymäriskin laskennasta. Osakeriskiluokkien 1—4 riskiarvoa laskettaessa kunkin luokan tappio-olettamaan lisättäisiin luku, joka laskettaisiin 2 momentissa säädetyllä kaavalla. Keskittymäriski kasvattaisi tappio-olettamaa vain silloin, jos yksittäisen osakeriskiä sisältävän sijoituksen osuus kaikista yhteenlasketuista altistumista osakeriskiluokkien 1—4 mukaisille riskeille ylittää raja-arvon ϵ .

Pykälän 3 momentin mukaan keskittymäriskin raja-arvosta ϵ ja raja-arvon ylittävän keskittymän aiheuttamaa riskin lisäystä kuvaavasta vakioista α säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

23 §. Vakavaraisuusrajan laskeminen. Pykälässä säädettäisiin vakavaraisuusrajan laskemisesta.

Vakavaraisuusrajaa vastaava vakavaraisuuspääoman määrä vastaisi yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta epäedullisissa olosuhteissa ottaen huomioon erilaisiin sijoituksiin liittyvät riskit ja vakuutusriski. Vakavaraisuuspääomavaatimus eli vakavaraisuusraja on sitä suurempi, mitä riskillisempiä sijoituksia työeläkelaitoksella on.

Pykälän 1 momentissa olisi vakavaraisuusrajan laskentakaava. Vakavaraisuusrajan laskennassa riskiluokille lasketut riskiarvot ja odotetut tuotot yhdistettäisiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaksi. Riskiluokille lasketut riskiarvot kuvaisivat sitä, kuinka paljon yksittäinen riski vaatii vakavaraisuuspääomaa. Riskiluokkien odotetut tuotot taas kuvaisivat riskille altistuneiden sijoitusten keskimääräistä tuottoa. Riskiluokkien odotettuja tuottoja tarvitaan vakavaraisuusrajan laskentakaavassa mahdollistamaan riskiluokkakohtaisten riskiarvojen yhdistäminen korrelaatiokertoimilla.

Eri riskiluokkien väliset riippuvuudet otettaisiin huomioon korrelaatiokertoimien avulla. Korrelaatio kuvaa saman suuntaisuuden astetta. Vakavaraisuuslaskennassa korrelaatioiden avulla arvioitaisiin riskien yhtäaikaista toteutumista. Jos riskit korreloivat keskenään, on todennäköistä että ne toteutuvat yhtäaikaisesti ja siten esimerkiksi sijoitustappiot realisoituvat samana vuonna. Jos riskit eivät korreloi keskenään, ne eivät todennäköisesti toteudu yhtäaikaisesti ja korrelaatioiden

ottaminen huomioon pienentää vakavaraisuuspääomavaatimusta.

Vakavaraisuusrajan laskennassa otettaisiin huomioon myös basis-riski. Basis-riskillä tarkoitetaan suojauksen kohteena olevan sijoituksen ja suojauksessa käytetyn instrumentin toisistaan eroavaa käyttäytymistä. Basis-riskiä aiheutuu esimerkiksi silloin, jos osakeriskiä vastaan suojaudutaan sellaisella johdannaissijoituksella, joka ei anna täyttä suojaa osakeriskiltä, jos esimerkiksi johdannaissopimuksen kohde-etuus poikkeaa suojattavan osakesalkun jakaumasta. Basis-riski otettaisiin huomioon vakavaraisuuslaskennassa lisäämällä riskiarvoihin basis-riskin osuus.

Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin vakavaraisuusrajalta laskentakaavasta riippumaton alaraja, joka olisi 5 prosenttia sijoituksesta. Alarajan tarkoituksena on kannustaa kohtuulliseen tuottohakuisuuteen sijoitustoiminnassa sekä toisaalta turvata vakuutetut edut riittävällä vakavaraisuuspääoman vähimmäismäärällä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuuksista. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin lyhyen ja pitkän position eroavaisuudesta aiheutuvan riskin lisäystä kuvaavan vakion β_j arvosta ja riskiluokkien korrelaatioista.

4 luku Erinäiset säännökset

24 §. Eläkelaitoksen hallituksessa vahvistettavat perusteet. Pykälässä säädettäisiin vakavaraisuuslaskentaan liittyvistä perusteista, jotka hallituksen on vahvistettava. Pykälän 1 momentin mukaan hallituksen olisi vahvistettava välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamista, johdannaissopimusten käyttämistä, riskiluokan 18 käyttämistä sekä korko- ja luottomarginaaliriskille altistuneiden sijoitusten duraation laskemista koskevat perusteet. Perusteet olisi määriteltävä käyttäen hyväksi sijoitustoiminnan riskienhallinnan asiantuntemusta.

Perusteet olisi liitettävä eläkelaitoksen sijoitussuunnitelmaan. Tämä vastaisi nykyistä käytäntöä, jonka mukaan nykyisin vakavaraisuuslaskennan luokittelun perusteet liitetään sijoitussuunnitelmaan. Sijoitussuunnitelma

on pidettävä ajan tasalla ja tämä koskisi siten myös riskien huomioon ottamisen perusteita.

Säännöksellä korostettaisiin hallituksen vastuuta ja velvoitteita ohjata ja seurata eläkelaitoksen riskien huomioon ottamista vakavaraisuuslaskennassa. Myös nykylaissa säädetään hallituksen vastuusta. Kyseisen lain 5 §:n mukaan eläkelaitoksen hallituksen on päätettävä sijoitusten luokittelun perusteet ja 8 §:n mukaan johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet.

Välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisen perusteista olisi käytävä ilmi, miten eläkelaitos soveltaa 18 §:ää. Erityisesti tulisi kiinnittää huomiota siihen, että eläkelaitoksen menettely välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisessa toisi esille kyseisten sijoitusten riskit. Johdannaissopimusten käyttämistä koskevista perusteista tulisi käydä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 19 §:ää ja johdannaissopimuksia koskevat euromääräiset valtuudet sekä sallittu enimmäistappio ja sen merkitys eläkelaitoksen vakavaraisuudelle. Perusteiden tulisi sisältää myös eläkelaitoksen perusteet riskiluokan 18 käyttämiseksi. Riskiluokka 18 koskisi sijoituksia, joihin eläkelaitos katsoo sisältyvän sellaisia riskejä, jotka eivät sisälly vakavaraisuuslaskennan muihin riskiluokkiin. Näistä perusteista tulisi käydä erityisesti ilmi, miten eläkelaitoksen soveltaa 21 §:ää ja mitkä ovat perustelut riskiluokan 18 käyttämiseksi. Lisäksi perusteiden tulisi sisältää maininta siitä, käytetäänkö korko- ja luottomarginaaliriskin laskemisessa sijoituskohtaista vai keskimääräistä duraatiota.

Pykälän 2 momentin mukaan eläkelaitoksen hallituksen olisi seurattava perusteiden ajantasaisuutta ja soveltamista. Lisäksi hallituksen olisi seurattava johdannaissopimukseen liittyvien perusteiden soveltamisesta aiheutuvaa riskiä eläkelaitokselle. Hallituksen olisi vuosittain hyväksyttävä selvitys johdannaissopimuksiin liittyvien perusteiden soveltamisen kokonaisvaikutuksista eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan. Selvitys olisi toimitettava Finanssivalvonnalle. Kaikki perusteet tulisi laatia siten, että Finanssivalvonta voi niiden perusteella arvioida riskien huomioon ottamisen lainmukaisuutta ja periaatteiden vaikutusta eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan.

Pykälän 3 momentti sisältäisi määräyksenantovaltuuden. Finanssivalvonta voisi antaa tarkempia määräyksiä edellä tarkoitettujen perusteiden laatimisesta.

25 §. Varojen arvostaminen. Nykylain 21 §:ää vastaavasti sijoitukset olisi arvostettava käypään arvoon vakavaraisuusrajaa lasettaessa.

26 §. Varojen säilyttäminen. Pykälässä säädettäisiin eläkelaitoksen varojen säilyttämisestä. Säännös vastaisi pääpiirteiltään nykylain 20 §:ää. Eläkelaitoksen varat olisi säilytettävä luotettavalla tavalla. Jos arvopaperi kuuluisi arvo-osuusrekisteriin, rekisterin olisi oltava julkisessa valvonnassa.

27 §. Poikkeusluvut. Pykälässä säädettäisiin poikkeuslupamenettelystä, jossa Finanssivalvonta voisi eläkelaitoksen hakemuksesta korottaa 6 §:ssä säädettyä sijoitusten hajauttamista koskevaa rajoitusta tietyin edellytyksin. Finanssivalvonta voisi korottaa yhden tai useamman yhteisön osalta rajoituksen korkeintaan 10 prosenttiin sijoituksista enintään kahden vuoden ajaksi kerrallaan. Korotuksen edellytyksenä olisi, että se olisi yhteisöön liittyvät riskit huomioon ottaen perusteltua. Finanssivalvonnan olisi päätöstä tehdessään otettava huomioon erityisesti päätöksen vaikutus eläkelaitoksen sijoitusten kokonaisriskiin ja 4 §:ssä tarkoitettuun sijoitusten hajauttamiseen. Täten poikkeusluvan tulisi olla yhteisöön liittyvien riskien, eläkelaitosten sijoitusten kokonaisriskien ja sijoitusten hajauttamisvaatimusten näkökulmasta perusteltua.

Poikkeusluvan voisi saada sijoituksille yhteisöön, jota pidetään hyvin turvaavana. Tällaisia yhteisöjä voisivat olla kunnat tai muut julkisyhteisöt, joilla on veronkanto-oikeus. Lisäksi sijoitukset yhteisöön tulisi olla tehty pääosin vähäriskisillä sijoitusvälineillä. Poikkeusluvalla saatua korkeampaa prosenttirajaa käytettäisiin 8 §:ää sovellettaessa.

28 §. Poikkeukselliset olosuhteet. Pykälässä säädettäisiin poikkeuksellisista olosuhteista finanssimarkkinoilla. Säännös vastaa nykylain 23 §:ää poikkeuksellisista olosuhteista.

29 §. Voimaantulo. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin esityksen voimaantulosta. Esitys ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Tarkoituksena on, että eläkelaitoksille jäisi lain vahvistamisen jäl-

keen riittävästi aikaa sopeuttaa toimintansa uuden vakavaraisuuslain vaatimuksiin.

Pykälän 2 momentin mukaan laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta (1114/2006) ehdotetaan kumottavaksi, koska uusi laki korvaa kyseisen lain.

1.2 Laki työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta

168 §. Laskuperusteiden laatiminen. Pykälän 3 momenttiin tehtäisiin muutos koskien osaketuottokertoimen laskennassa käytettävää painokerrointa. Painokerroin nostettaisiin 15 prosentista 20 prosenttiin niin että osakkeiden keskimääräistä vuosituottoa laskettaessa yhden eläkelaitoksen osuus osakesijoituksista voisi olla enintään 20 prosentti.

Painokertoimen tarkoituksena on rajoittaa yksittäisen eläkelaitoksen liiallista vaikutusta osaketuottokertoimeen. Rajoituksella pyritään lisäksi tasapainottamaan työeläkevakuutusyhtiöiden ja toisaalta eläkesäätiöiden ja -kassojen sekä Merimieseläkekassan vaikutusta lopputulokseen.

Painokertoimen nostaminen on perusteltua eläkelaitosten lukumäärän vähenemisen johdosta. Vuoden 2014 alussa kaksi työeläkevakuutusyhtiötä fuusioitui, ja myös eläkesäätiöiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Nykyinen painorajoitus johtaa siihen, että työeläkevakuutusyhtiöiden paino-osuus laskee noin 83 prosentista noin 73 prosenttiin. Vastaavasti eläkesäätiöiden ja -kassojen sekä Merimieseläkekassan osuus nousee noin 17 prosentista noin 27 prosenttiin. Ilman painorajoitusta yhtiöiden osuus olisi noin 94 prosenttia. Painokertoimen nostaminen 20 prosenttiin estäisi sen, että fuusion johdosta osaketuottokertoimet muuttuisivat aikaisemmasta.

Uutta painokerrointa sovellettaisiin ensimmäisen kerran laskettaessa vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen osaketuottokertointa.

1.3 Työntekijän eläkelaki

168 §. Laskuperusteiden laatiminen. Pykälän 2 momentissa säädetään osaketuot-

tosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevista laskuperusteista. Momentista poistettaisiin viittaus eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa tarkoitettuun vastuuvelkaan. Koska ehdotetussa vakavaraisuuslaissa ei enää määriteltäisi vakavaraisuuslaskennan perusteena olevaa vastuuvelkaa, säädettäisiin momentissa erikseen vastuuvelasta, joka otettaisiin huomioon osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun osuutta laskettaessa. Eläkelaitoksen vastuuvelasta vähennettäisiin työeläkevakuutusyhtiöiden osittamaton lisävakuutusvastuu, eläkekassojen ja eläkesäätiöiden lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä, erät, joita ei yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan oteta huomioon vakuutusmaksuvastuita määrättäessä (tietyt maksamatta jääneet työeläkevakuutusmaksut), TEL-lisäeläketurvasta aiheutuva vastuuvelka, yrittäjän eläkelain mukainen vastuuvelka ja yrittäjän eläkelain voimaanpanolain mukaisen lisäeläketurvan vastuuvelka.

Pykälän 3 momentissa säädetään osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin eli osaketuottokertoimen määräytymisestä. Osaketuottokerroin lasketaan voimassa olevan kate- ja vakavaraisuuslain mukaisen IV sijoitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen sijoitusten keskimääräisen vuosituoton perusteella. Sijoitusryhmä koskee sellaisia osakkeita, osuuksia ja muita vastaavia sitoumuksia, joilla käydään julkisesti kauppaa ETA- tai OECD-valtioissa.

Koska vakavaraisuusmallin muuttuessa kyseistä luokkaa ei enää olisi, osaketuottokertoimen määräytymistapa muutettaisiin. Momentin mukaan osaketuottokertoimella tarkoitettaisiin ehdotetun vakavaraisuuslain 11 §:ssä tarkoitetuissa kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien osakesijoitusten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Osaketuottokertoimen laskennassa otettaisiin siten huomioon ainoastaan ne suorat sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin, joihin kohdistuu vakavaraisuuslaskennassa luokkien 1—3 mukainen riski. Johdannaissovimuksia, kehittyneissä valtioissa noteerattuja osakkeita ja noteeraamattomia osakkeita ei otettaisiin laskennassa huomioon. Uutta osaketuottokertoimen määräytymistä-

paa sovellettaisiin ensimmäisen kerran laskettaessa vuoden 2017 ensimmäisen vuosineljänneksen osaketuottokerrointa. Lain siirtymäsäännöksen perusteella vuoden 2016 viimeisen vuosineljänneksen osaketuottokertoimen laskennassa ja osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun laskennassa sovellettaisiin työntekijän eläkelain 168 §:ää sellaisena kuin se oli voimassa vuoden 2016 loppussa. Sovellettavaksi tulisivat siis työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain mukainen 168 §:n 3 momentti ja nykyisin 168 §:n 2 momentti.

Lisäksi 3 momenttiin sisällytettäisiin osaketuottokertoimen laskennassa käytettävän painokertoimen muutos, joka on väliaikaislailla ehdotettu tehtäväksi työntekijän eläkelakiin jo ennen uuden vakavaraisuusmallin voimaantuloa.

171 §. *Vanhuuseläkevastuun täydentäminen.* Pykälän 2 momentin viittaus voimassa olevan vakavaraisuuslain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin vastuuvelkoihin ehdotetaan muutettavaksi koskemaan työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettuja osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun perusteena olevia vastuuvelkoja.

201 §. *Tiedot vanhuuseläkevastuiden täydentämiseksi.* Pykälään tehtäisiin teknisluonteisia korjauksia. Termi toimintapääoma korvattaisiin nykyisin käytössä olevalla termillä vakavaraisuuspääoma. Lisäksi työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momenttiin ehdotetun muutoksen johdosta pykälää muutettaisiin siten, että Eläketurvakeskuksella olisi oikeus saada tarvittavat tiedot kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien osakesijoitusten määrästä ja tuotosta.

1.4 Laki työeläkevakuutusyhtiöistä

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälän 3 momentissa säädetään niistä vakuutusyhtiölain säännöksistä, joita ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöön. Voimassa olevan säännöksen mukaan vakuutusyhtiölain 10 lukua ei sovelleta työeläkevakuutusyhtiöön lukuun ottamatta 3 §:ää katettavan vastuuvelan määrästä. Koska uuden vakavaraisuuslain myötä työeläkevakuutusyhtiöiden vastuuvelan kattamista

koskevistä säännöksistä luovuttaisiin, ehdotetaan säännöstä tarkistettavaksi siten, että myöskään vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ää ei enää sovellettaisi työeläkevakuutusyhtiöihin.

13 a §. Kateluettelon tarkistaminen. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, koska työeläkevakuutusyhtiöiden ei enää tarvitsisi ylläpitää kateluetteloita.

15 §. Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, koska ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei enää sisältyisi säännöksiä vastuuvelan kattamisesta.

17 §. Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus. Lain 1 momentissa oleva viittaus voimassa olevaan lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta korvattaisiin viittauksella ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta. Lisäksi säännös tarkistettaisiin vastaamaan ehdotetun lain säännöksiä. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa otettaisiin huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit.

18 §. Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen. Pykälän 1 momentissa säädetään vakavaraisuuspääoman enimmäismäärästä, jonka ylittyessä kahtena vuotena peräkkäin työeläkevakuutusyhtiön on siirrettävä varoja ositettuun lisävakuutusvastuuseen. Nykyisin enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä.

Koska vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on sidottu vakavaraisuusrajaan, se on sidottu toiminnan riskillisyyteen. Ajatuksena on, että jos vakavaraisuutta on riskillisyyteen nähden hyvin turvaavasti, ylijäämä palautetaan kohtuuperiaatteen mukaan vakuutusosittajille. Ylitystä ei jaeta välittömästi kokonaisuudessaan, vaan siitä jaetaan yksi kolmasosa, jos vakavaraisuuspääoma ylittää toisena peräkkäisenä vuonna enimmäismäärän. Tällä on haluttu huomioida nopeat ja tilapäiset sijoitusomaisuuden heilahdukset.

Vakavaraisuusrajan laskentatavan muutoksesta johtuen vakavaraisuusrajan mittari muuttuu. Tämän vuoksi vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä ehdotetaan määriteltäväksi uudelleen siten, että se olisi vakavarai-

suusrajan kolminkertainen määrä. Näin mitoitettuna vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä olisi suurin piirtein samalla tasolla kuin nykyisin vakavaraisuusasteella mitattuna (vakavaraisuuspääoma suhteessa vastuuvelkaan). Alhaisilla vakavaraisuusrajan tasolla oltaessa, eli vähäriskisellä sijoitustoiminnalla, vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on suhteellisen alhainen laskentatavasta riippumatta. Jos työeläkevakuutusyhtiö haluaisi siirtyä vähäriskisempiin sijoituksiin, alhainen enimmäismäärä voisi johtaa tarpeettomaan vakavaraisuuspääoman purkamiseen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylityksen myötä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä olisi kuitenkin aina vähintään neljäkymmentä prosenttia vastuuvelasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

23 §. Voitonjaon rajoitukset. Pykälän 1 ja 2 momentista poistettaisiin tarpeettomina maininnat vastuuvelan kattamista koskevien vaatimusten täyttämistä. Ehdotetussa laissa eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei olisi vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia.

29 §. Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen. Voimassa olevan pykälän 1 momentin mukaan työeläkevakuutusyhtiön on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava Finanssivalvonnalle laskelma luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä vakavaraisuuspääomasta. Koska vastuuvelan kattamista koskevistä säännöksistä ehdotetaan luovuttavaksi, säännöstä muutettaisiin siten, että työeläkevakuutusyhtiön olisi toimitettava laskelma luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja vakavaraisuuspääomasta sekä niiden katteena olevista sijoituksista.

29 e §. Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma. Ehdotetussa eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa ei enää määriteltäisi vakavaraisuuslaskennassa käytettävää vastuuvelkaa, joten sitä ei voisi enää käyttää 2 momentissa mainitun määrän las-

kennan perusteena. Siten vastuovelka, jonka mukaan määrä laskettaisiin, määriteltäisiin laissa. Määritelmä vastaisi sisällöltään voimassa olevan lain määritelmää vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Pykälän 2 momentissa tarkoitettu määrä laskettaisiin prosenttiosuutena vastuuvelasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakautusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Myös 2 momentin säännöstä prosenttiosuuden laskennasta muutettaisiin. Ehdotetun uuden vakavaraisuuslain mukainen vakavaraisuusraja olisi euromääräinen luku, kun voimassa olevan lain mukainen vakavaraisuusraja lasketaan prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Jotta prosenttiosuuden laskenta antaisi saman tuloksen kuin nykyisin, tulisi 2 momentin mukaista prosenttiosuutta laskettaessa käyttää eläkelaitosten vakavaraisuusrajan ja sen laskennassa käytettävien sijoitusten suhteen mediaania kaksinkertaisena.

Pykälän 5 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaus säännöksiin vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä, koska ehdotetussa uudessa vakavaraisuuslaissa ei olisi enää säännöksiä vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta.

29 f §. *Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä omaisuus.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin korjaus. Säännöksessä käytetään termiä siirtyvä toimintapääoma, vaikka vuoden 2013 alussa siirtyvän toimintapääoman käsite muutettiin siirtyväksi vakavaraisuuspääomaksi.

1.5 Vakuutusyhtiölaki

19 luku Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §. *Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto.* Pykälän 1 momentin 4 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi viittaus työeläkevakuutusyhtiöitä koskeviin vastuuvelan katevaatimukseen, koska ehdotukseen laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei sisälly

vastuuvelan kattamista koskevia säännöksistä. Lisäksi 4 kohdan viittaus voimassa olevaan lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta korvattaisiin viittauksella ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta.

21 luku Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §. *Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma.* Pykälän 2 momentin 9 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset kuin 19 luvun 3 §:ään.

22 luku Yhtiömuodon muuttaminen

2 §. *Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi.* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset kuin 19 luvun 3 §:ään. Lisäksi vakuutusvalvontavirasto korvattaisiin Finanssi-valvonnalla.

25 luku Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

9 §. *Luovutus- ja panttauskielto.* Pykälän 1 momentin 1 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi viittaus työeläkevakuutusyhtiöitä koskeviin vastuuvelan katevaatimuksiin, koska ehdotukseen laiksi eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei sisälly vastuuvelan kattamista koskevia säännöksistä. Lisäksi saman momentin 2 kohdan viittauksen sanamuoto muutettaisiin vastaamaan nykyistä käsitteistöä. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:ssä säädetään vähimmäispääomavaatimuksesta eikä toimintapääoman vähimmäismäärästä.

1.6 Merimieseläkelaki

184 §. *Hallituksen tehtävät.* Pykälän 1 momentin 10 kohdan viittaus voimassa olevaan lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta korvattaisiin viittauksella ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta.

193 a §. *Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset.* Pykälän 2 momentti kateluettelon tarkistamisesta kumottaisiin tarpeettomana, koska ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei enää sisältyisi säännöksiä vastuuvelan kattamisesta. Pykälän 3 momentista poistettaisiin viittaus kumottavaksi ehdotettuun 2 momenttiin.

201 §. *Vastuuvelan kattaminen.* Pykälä kumottaisiin tarpeettomana, koska ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei enää sisältyisi säännöksiä vastuuvelan kattamisesta.

208 §. *Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta vastuuvelan käyttämisestä vakavaraisuuslaskennassa, koska vakavaraisuuslaskentaa ei enää tehtäisi vastuuvelan perusteella. Lisäksi viittaus voimassa olevaan lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta korvattaisiin viittauksella ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta.

Pykälän 2 momentin viittaus 1 momentin mukaiseen vastuuvelkaan muutettaisiin koskemaan 202 §:ää, koska 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininnat vastuuvelasta.

1.7 Maatalousyrittäjän eläkelaki

125 §. *Vastuuvelka ja sijoitusten hajauttaminen.* Pykälän otsikoksi muutettaisiin ”Vastuuvelka ja sijoitusten hajauttaminen”, koska vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin. Samoin perustein myös pykälän 4 momentista poistettaisiin viittaukset vastuuvelan kattamista koskeviin säännöksiin. Lisäksi momentista poistettaisiin asetuksenantovaltuus koskien vastuuvelkaan rinnastettavia ja vähennettäviä eriä. Momentin sisältämässä säännöksessä todettaisiin, että eläkelaitoksen sijoitusomaisuuden hajauttamisessa olisi noudatettava ehdotettua lakia eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta.

128 a §. *Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset.* Pykälän

2 momentti kateluettelon tarkistamisesta kumottaisiin tarpeettomana, koska ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta ei enää sisältyisi säännöksiä vastuuvelan kattamisesta. Pykälän 3 momentista poistettaisiin viittaus kumottavaksi ehdotettuun 2 momenttiin.

1.8 Eläkesäätiölaki

1 §. Pykälän 5 momentin soveltamisalaa koskevaa viittausta ehdotetaan täydennettäväksi siten, että lain 46 §:ää ei lainkaan sovellettaisi B-eläkesäätiöön ja AB-eläkesäätiön B-osastoon, koska uuden vakavaraisuuslain myötä vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden osalta.

2 §. Pykälän 1 momentin 9 kohta kumottaisiin tarpeettomana, koska uuden vakavaraisuuslain myötä vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden osalta.

6 §. Pykälän 2 momentin sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi, koska B-osastoa eivät jatkossa koskisi vastuuvelan kattamista koskevat säännökset. B-osaston osalta puhuttaisiin varoista ja A-osaston osalta eläkevastuun katteena olevista varoista.

Pykälän 3 momentissa säädetään ylikatteesta. Koska B-osastoa eivät enää koskisi vastuuvelan kattamista koskevat säännökset, ehdotetaan että termiä ylikate käytettäisiin vain A-osaston kohdalla. B-osaston varoja saisi siirtää A-osaston eläkevastuun katteeksi silloin, jos B-osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksessä ylittävän eläkevastuun ja muiden velkojen määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän B-osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän. Tällöin eläkevastuun katteeksi saisi siirtää ylitettä vastaavan määrän.

45 §. Pykälän 1 momentista poistettaisiin maininta eläkevastuun katteeksi hyväksyttävistä vakuuksista, koska vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin.

Pykälän 4 ja 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi johtuen 48 c §:ään ehdotetuista

muutoksista koskien vakavaraisuuspääoman enimmäismäärää. Palautukset työnantajalle sidottaisiin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään, koska enimmäismäärä ei enää olisi vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä.

46 §. Pykälän 1 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska uuden vakavaraisuuslain myötä vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin lakisäätteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden osalta. Pykälän mukanaan momentteja ei sovellettaisi B-eläkesäätiöön tai AB-eläkesäätiön B-osastoon 1 §:n soveltamisalapykälään tehtävän muutoksen johdosta.

48 b §. Säännös tarkistettaisiin vastaamaan ehdotetun eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain säännöksiä. Vakavaraisuusraja määriteltäessä otettaisiin huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit.

48 c §. Pykälän 2 momentissa säädetään vakavaraisuuspääoman enimmäismäärästä, johon saakka eläkesäätiö voi kartuttaa lisävakuutusvastuuta kannatusmaksuilla. Nykyisin enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä. Koska vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on sidottu vakavaraisuusrajaan, se on sidottu toiminnan riskillisyyteen.

Vakavaraisuusrajan laskentatavan muutoksesta johtuen vakavaraisuusrajan mittari muuttuu. Tämän vuoksi vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä ehdotetaan määriteltäväksi uudelleen siten, että se olisi vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä. Näin mitoitettuna vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä olisi suurin piirtein samalla tasolla kuin nykyisin vakavaraisuusasteella mitattuna (vakavaraisuuspääoma suhteessa eläkevastuuseen). Alhaisilla vakavaraisuusrajan tasoilla oltaessa, eli vähäriskisellä sijoitustoiminnalla, vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on suhteellisen alhainen laskentatavasta riippumatta. Jos eläkesäätiö haluaisi siirtyä vähäriskisempiin sijoituksiin, alhainen enimmäismäärä voisi johtaa tarpeettomaan vakavaraisuuspääoman purkamiseen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylittymisen myötä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä olisi kui-

tenkin aina vähintään viisikymmentä prosenttia eläkevastuusta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu. Enimmäismäärän alaraja olisi korkeampi kuin työeläkevakuutusyhtiöllä, koska eläkesäätiöt ovat yleensä pieniä toimijoita ja näin ollen niillä on usein tarve varautua esimerkiksi vakuutusriskeihin työeläkevakuutusyhtiöitä suuremmalla vakavaraisuuspääoman määrällä. Eläkesäätiöt ja -kassat ovatkin historia-aineiston valossa pitäneet keskimäärin yllä selvästi työeläkevakuutusyhtiöitä suurempaa vakavaraisuutta.

Pykälän 3 ja 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaavin perustein kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärää. Vakavaraisuusrajan mittarin muuttuessa eläkesäätiön kannatusmaksun vapaata käyttöä määrittelevä raja tulisi laskea, jotta se vastaisi keskimäärin suuruudeltaan nykyistä rajaa. Lisävakuutusvastuuta voitaisiin purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden. Jos eläkesäätiön vakavaraisuuspääoma on enintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voitaisiin purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat antaa asiakashyvityksiä,

48 g §. Pykälän 4 momentin viittaus voimassa olevaan lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta korvattaisiin viittauksella ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta.

116 §. Pykälän 6 kohtaa muutettaisiin vastaavin perustein kuin 6 §:n 3 momenttia.

120 §. Pykälän 1 ja 3 momenttia muutettaisiin vastaavin perustein kuin 6 §:n 3 momenttia.

121 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi, koska uuden vakavaraisuuslain myötä vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin lakisäätteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden osalta. A-yhteiseläkesäätiöstä ja AB-yhteiseläkesäätiön A-osastosta säädettäisiin 1 momentissa ja B-yhteiseläkesäätiöstä ja AB-yhteiseläkesäätiön B-osastosta 2 momentissa.

1.9 Vakuutuskassalaki

2 §. Pykälän 1 momentin soveltamisalaa koskevaa viittausta ehdotetaan täydennettäväksi siten, että lain 83 §:ää ei lainkaan sovellettaisi lakisääteistä eläkevakuutusta hoitavan eläkekassan toimintaan, koska uuden vakavaraisuuslain myötä vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä luovuttaisiin näiden eläkekassojen osalta. Lisäksi pykälässä olevat vanhentuneet lakiviittaukset korjattaisiin.

8 a §. Pykälän 2 ja 5 momenttia ehdotetaan muutettavaksi, koska lakisääteistä toimintaa harjoittavia eläkekassoja eivät enää koskisi vastuuvelan kattamista koskevat säännökset. Termiä ylikate käytettäisiin vain eläkekassan lisäetuja myöntävän osaston kohdalla. Säännöksen sisältö kuitenkin säilyisi samana. Lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston varoja saisi siirtää lisäetuja myöntävän osaston vastuuvelan katteeksi silloin, jos lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän edellyttäen Finanssivalvonnan suostumusta ja sitä, että vakavaraisuuspääoma on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen. Tällöin vastuuvelan katteeksi saisi siirtää ylitettä vastaavan määrän.

83 §. Pykälän 8 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska vastuuvelan kattamista koskevista säännöksistä ehdotetaan luovuttaviksi lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkekassojen osalta.

83 a §. Pykälän 1 ja 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi johtuen 83 d §:ään ehdotetuista muutoksista koskien vakavaraisuuspääoman enimmäismäärää. Palautukset eläkekassan osakkaille sidottaisiin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään, koska enimmäismäärä ei enää olisi vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä.

83 c §. Säännös tarkistettaisiin vastaamaan ehdotetun eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain säännöksiä. Vakavaraisuusrajaa määriteltäessä otettaisiin huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit.

83 d §. Pykälän 2 momentissa säädetään vakavaraisuuspääoman enimmäismäärästä, johon saakka eläkekassa voi kartuttaa lisävakuutusvastuuta vakuutusmaksuilla. Nykyisin enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä. Koska vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on sidottu vakavaraisuusrajaan, se on sidottu toiminnan riskillisyyteen.

Vakavaraisuusrajan laskentatavan muutoksesta johtuen vakavaraisuusrajan mittari muuttuu. Tämän vuoksi vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä ehdotetaan määriteltäväksi uudelleen siten, että se olisi vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä. Näin mitoitettuna vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä olisi suurin piirtein samalla tasolla kuin nykyisin vakavaraisuusasteella mitattuna (vakavaraisuuspääoma suhteessa vastuuvelkaan). Alhaisilla vakavaraisuusrajan tasoilla oltaessa, eli vähäriskisellä sijoitustoiminnalla, vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on suhteellisen alhainen laskentatavasta riippumatta. Jos eläkekassa haluaisi siirtyä vähäriskisempiin sijoituksiin, alhainen enimmäismäärä voisi johtaa tarpeettomaan valavaraisuuspääoman purkamiseen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän ylittymisen myötä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä olisi kuitenkin aina vähintään viisikymmentä prosenttia vastuuvelasta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Enimmäismäärän alaraja olisi korkeampi kuin työeläkevakuutusyhtiöillä, koska eläkekassat ovat yleensä pieniä toimijoita ja näin ollen niillä on usein tarve varautua esimerkiksi vakuutusriskeihin työeläkevakuutusyhtiöitä suuremmalla vakavaraisuuspääoman määrällä. Eläkesäätiöt ja -kassat ovatkin historia-aineistojen valossa pitäneet keskimäärin yllä selvästi työeläkevakuutusyhtiöitä suurempaa vakavaraisuutta.

Pykälän 3 ja 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaavin perustein kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärää. Vakavaraisuusrajan mittarin muuttuessa eläkekassan vakuutusmaksun vapaata käyttöä määrittelevä raja tulisi laskea, jotta se vastaisi keskimäärin suuruudeltaan nykyistä rajaa. Lisävakuutus-

vastuuta voitaisiin purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden. Jos eläkekassan vakavaraisuuspääoma on enintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voitaisiin purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat antaa asiakashyvityksiä.

83 u §. Pykälän 4 momentissa oleva viittaus voimassa olevaan lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvellan kattamisesta korvattaisiin viittauksella ehdotettuun lakiin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakoiden arvot annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin siten riskiluokkakohtaiset tappio-olettamat ja tuoton odotusarvot, riskiluokkien välisiä korrelaatioita kuvaavat vakiot sekä erinäisiä muita vakioita. Asetus valmisteltaisiin sosiaali- ja terveysministeriössä ja valmistelun aikana tulisi kuulla Finanssivalvontaa. Vakoiden arvojen vahvistamisesta säädettäisiin tarkemmin ehdotetun vakavaraisuuslain 9 §:ssä. Lisäksi laissa säilyisi poikkeuksellisiin olosuhteisiin liittyvä valtioneuvoston asetuksenantovaltuus.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä luottoluokituksesta ja sen soveltamisesta sekä luottoluokan 2 riittävän turvaavista luottoluokista. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädet-

täisiin välillisten sijoitusten huomioon ottamisesta sijoitustyylin mukaan.

Lakiin sisältyisi myös Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuuksia. Finanssivalvonta antaisi tarkemmat määräykset velkasioumusten vakuuden rajamäärän laske- misesta, kehittyneisiin ja kehittyviin valtioihin kuuluvista valtioista, välillisten sijoitusten keskimääräisen luottoluokituksen laskennasta, valuuttariskin laskemisen yksityiskohdista, hyödykeriskille altistuneiden sijoitusten lyhyiden positioiden käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa, johdannaissopimuksen huomioon ottamisesta riskiluokan odotetun tuoton ja riskiarvon laskennassa, johdannaissopimukseen liittyvään laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista, Finanssivalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta johdannaissopimusten käytöstä, muiden riskien laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista ja siihen liittyvästä raportoinnista sekä eläkelaitoksen hallituksen vahvistettavien perusteiden laatimisesta. Finanssivalvonta voisi myös antaa tarkempia määräyksiä välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisen yksityiskohdista.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Laki työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta ehdotetaan olemaan määräaikaisesti voimassa 31 päivästä maaliskuuta 2015 vuoden 2016 loppuun asti. Uutta lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran laskettaessa vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen osaketuotto-kerrointa. Myös vuoden 2016 viimeisen vuosineljänneksen osaketuottokerroin laskettaisiin väliaikaisen lain säännöksen mukaan.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lakisääteistä eläkevakuutusta, jota harjoittaa työeläkevakuutusyhtiötä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö, vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu eläkekassa, eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö tai merimieseläkelaiissa (1290/2006) tarkoitettu Merimieseläkekassa (*eläkelaitos*).

Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen sovelletaan tämän lain 4—7, 26 ja 27 §:ä.

2 §

Yleissäännös riskien huomioon ottamisesta vakavaraisuuslaskennassa

Eläkelaitoksen on vakavaraisuusrajaa laskeessaan otettava huomioon toimintaansa liittyvät riskit jäljempänä 11 §:ssä määritellyn riskiluokituksen mukaisesti. Kunkin sijoituksen osalta on tällöin otettava huomioon kaikki sijoitukseen kohdistuvat olennaiset riskit.

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa kullekin riskiluokalle lasketaan riskiarvo ja odotettu tuotto sekä otetaan huomioon sijoitusten keskittymisestä aiheutuva riski. Lisäksi laskennassa otetaan huomioon riskiluokkien väliset riippuvuudet siten kuin jäljempänä säädetään. Jos eläkelaitoksen sijoitusjakauma ylittää tässä laissa säädettyt hajauttamisrajat, tulee vakavaraisuusrajaa nostaa siten kuin jäljempänä säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *osakeriskillä* riskiä osakkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 2) *korkoriskillä* riskiä korkotason nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 3) *luottomarginaaliriskillä* riskiä luottomarginaalin nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 4) *kiinteistöriskillä* riskiä kiinteistön arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 5) *valuuttariskillä* riskiä valuutan heikentymisestä euroa vastaan ja sen vaikutusta eläkelaitoksen varoihin;

6) *hyödykeriskillä* riskiä hyödykkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;

7) *tuottovaatimusriskillä* riskiä siitä, että eläkelaitos ei saa sijoituksilleen tuottovaatimuksen edellyttämää tuottoa;

8) *vakuutusriskillä* vakuutustapahtumista eläkelaitokselle aiheutuva riskiä;

9) *säännellyllä markkinalla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 5 §:ssä tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää sekä niihin rinnastettavaa säänneltyä markkinaa ja monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää muussa valtiossa;

10) *pitkällä positiolla* sijoitusta, jonka arvo alenee siihen kohdistetun riskiluokkakohdaisen tappio-olettaman toteutuessa;

11) *lyhyellä positiolla* sijoitusta, jonka arvo nousee siihen kohdistetun riskiluokkakohdaisen tappio-olettaman toteutuessa;

12) *nettopositiolla* tietyn sijoituksen pitkän ja lyhyen position erotusta;

13) *duraatiolla* modifioitua duraatiota;

14) *deltalla* johdannaissopimuksen markkina-arvon muutosherkkyyttä kohde-etuuden hinnanmuutosten suhteen.

2 luku

Sijoitusten hajauttaminen

4 §

Yleissäännös sijoitusten hajauttamisesta

Eläkelaitoksen on sijoitustoiminnassaan huolehdittava lakisääteisen eläkevakuutuksen luonteen mukaisesti sijoitusten tarkoituksenmukaisesta hajauttamisesta. Hajauttamisessa on otettava huomioon sijoitusten varmuus, tuotto, rahaksi muutettavuus ja monipuolisuus.

5 §

Sijoitukset yhteen kiinteistöön

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 5 prosenttia voi olla:

1) suoria tai välillisiä sijoituksia yhteen kiinteistöön taikka useaan niin lähellä toi-

siaan sijaitsevaan kiinteistöön, että niitä voidaan pitää yhtenä sijoituksena;

2) oikeuksia ja saamia, jotka kohdistuvat yhteen kiinteistöön tai yhtenä sijoituksena pidettäviin kiinteistöihin taikka yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteään omaisuuteen;

3) velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja sijoituksia, oikeuksia tai saamia.

Jos yhtenä sijoituksena pidettävässä kiinteistössä on vuokralaisena vähintään viisi toistaan riippumatonta eri vastapuolta, tällöin 1 momentissa mainittu prosenttimäärä on 10.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella 1 momentissa mainittu prosenttimäärä on kuitenkin 10.

6 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 5 prosenttia voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia saman yhteisön joukkovelkakirjalainoihin, osakkeisiin, osuuksiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin tai saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin. Sellaisia joukkovelkakirjalainoja ja velkasitoumuksia, joihin liittyy vakuus, ei vakuuden rajamäärään saakka oteta huomioon.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisiin joukkovelkakirjalainoihin ja velkasitoumuksiin, joissa velallisenä tai takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu jäljempänä 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan I.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella voi 1 momentin estämättä olla maksuvalmiuden järjestämiseksi sijoituksia lyhytaikaisesti enintään 40 prosenttia samaan luottolaitokseen.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen vakuuden rajamäärän laskemisesta.

7 §

Velkasitoumuksien vakuudet

Enintään 10 prosenttia sijoituksista voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuk-

siin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, jos tälle yhteisölle annettu luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1, tai jos se kuuluu luottoluokkaan 2 ja se katsotaan riittävän turvaavaksi. Muutoin enintään 5 prosenttia sijoituksista voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Tätä pykälää ei sovelleta sellaisiin velkasitoumuksiin, joissa takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin luottoluokan 2 riittävän turvaavista luottoluokituksista.

8 §

Hajauttamista koskevien rajojen ylittäminen

Jos sijoituksia yhteen yhteisöön, kiinteistöön tai velkasitoumuksien vakuutta koskevat edellä 5—7 §:ssä mainitut rajat ylittyvät, lisätään jäljempänä 23 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuusrajaan määrä, joka on 15 prosenttia rajan ylittävästä määrästä. Lisäksi jos kuitenkin yhteen yhteisöön tai kiinteistöön on sijoitettu enemmän kuin 15 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista taikka velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, on sijoitettu enemmän kuin 15 prosenttia, 15 prosentin ylittävä osa sijoituksista lisätään vakavaraisuusrajaan kokonaisuudessaan.

3 luku

Riskiluokat ja vakavaraisuusrajan laske- **minen**

9 §

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvojen vahvistaminen

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioiden arvot annetaan valtioneuvoston asetuksella siten kuin jäljempänä säädetään. Va-

kioiden arvot määritellään ottaen huomioon sijoitusmarkkinoita ja erilaisten sijoitusten riskejä koskeva kokemusperäinen tieto. Sosiaali- ja terveysministeriön tulee kuulla asetuksen valmistelussa Finanssivalvontaa.

10 §

Velkaosuus

Vakavaraisuuslaskennassa sijoituksiin kohdistuva velkaosuus otetaan huomioon seuraavissa eläkelaitoksen sijoituksissa:

1) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetuissa sijoitusrahastoissa ja yhteissijoitusyrityksissä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetuissa vaihtoehtorahastoissa sekä muissa niihin rinnastettavissa yhteissijoitusyrityksissä;

2) eläkelaitoksen tytär- tai osakkuusyhtiönä olevissa kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiöissä ja

3) eläkelaitoksen sijoitustoimintaa harjoittavissa tytär- tai osakkuusyhtiöissä, jos velanotto lisää sijoituksen riskiä suhteessa johonkin 11 §:ssä mainittuun riskiluokkaan, jolle sijoitus altistuu.

Velkaosuus määräytyy sijoitukseen kohdistuvan velan ja sijoituksen käyvän arvon suhteena. Yksittäisen sijoituksen osalta käytetään samaa velkaosuutta sen kaikkien riskiluokkakohtaisten riskiarvojen ja odotettujen tuottojen laskennassa.

11 §

Riskiluokat

Vakavaraisuuslaskennassa käytetään seuraavaa riskiluokitusta:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa ja Sveitsissä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

2) Amerikan yhdysvalloissa ja Kanadassa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

3) muissa kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

4) kehittyvissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

5) muihin osakkeisiin, osuuksiin ja vastaviin sijoituksiin sekä pääomarahastoihin kohdistuva riski;

6) korkoriski;

7) luottomarginaaliriski valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;

8) luottomarginaaliriski vakuudellisissa vakuutusmaksulainoissa ja sijoituslainoissa sekä luottomarginaaliriski muun yhteisön kuin valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;

9) luottomarginaaliriski vakuudettomissa vakuutusmaksulainoissa ja sijoituslainoissa sekä luottomarginaaliriski valtion tai muun yhteisön joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 2;

10) luottomarginaaliriski osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa tarkoitetuissa pääomalainoissa sekä luottomarginaaliriski valtion tai muun yhteisön joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 3;

11) asuinkiinteistöjen ja rakentamattomien kiinteistöjen kiinteistöriski;

12) kaupallisten ja muiden rakennettujen kiinteistöjen kiinteistöriski;

13) valuuttariski;

14) hyödykeriski;

15) tuottovaatimusriski;

16) vakuutusriski;

17) jäännösriski;

18) muut olennaiset sijoitusriskit.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luottoluokituksista ja luottoluokituksen soveltamisesta. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellä tarkoitetuista muihin kehittyneisiin ja kehittyviin valtioihin kuuluvista valtioista sekä välillisten sijoitusten keskimääräisen luottoluokituksen laskennasta.

12 §

Riskiluokan riskiarvon laskeminen

Kullekin riskiluokalle j lasketaan riskiarvo kaavalla

$$V_j = \sum_i A_i \min [(1 + \tau L_i) S_j; 1],$$

missä A_i on riskiluokassa j tarkoitettulle riskille altistuneen yksittäisen sijoituksen i määrä ja L_i tähän sijoitukseen sisältyvä velkaosuus sekä S_j riskiluokalle j määritelty tappio-olettama.

Riskiluokan j tappio-olettamasta S_j ja velanoton riskiä kuvaavan vakion τ arvosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Riskiluokan odotetun tuoton laskeminen

Kullekin riskiluokalle j lasketaan odotettu tuotto kaavalla

$$\mu_j = \sum_i (m_j + L_i(m_j - m_6)) A_i,$$

missä A_i on riskiluokassa j tarkoitettulle riskille altistuneen yksittäisen sijoituksen i määrä ja L_i tähän sijoitukseen sisältyvä velkaosuus sekä m_j riskiluokan j tuoton odotusarvo. Vakiolla m_6 tarkoitetaan korkoriskiluokan tuoton odotusarvoa.

Riskiluokkaan j kuuluvan sijoituksen tuoton odotusarvosta m_j säädetään valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Korko- ja luottomarginaaliriski

Korko- ja luottomarginaaliriskin laskemisessa otetaan huomioon sijoitusten duraatio siten, että sen lisäksi, mitä 12 ja 13 §:ssä säädetään:

1) korkoriskiluokalle odotettua tuottoa laskettaessa, vakio m_j korvataan $m_j \cdot n$ ja korkoriskille altistuneen sijoituksen duraation tuolla, jossa duraatio on korotettu potenssiin γ ;

2) korkoriskiluokan riskiarvoa laskettaessa vakio S_j korvataan erotuksella, jossa vakion S_j ja korkoriskille altistuneen sijoituksen duraation tulosta vähennetään 1 kohdassa määritelty riskiluokan odotettu tuotto, kun termin A_i arvoksi asetetaan yksi;

3) luottomarginaaliriskiluokan riskiarvoa laskettaessa vakio S_j korvataan erotuksella, jossa vakion S_j ja luottomarginaaliriskille altistuneen sijoituksen duraation tulosta vähennetään 13 §:ssä määritelty riskiluokan odotettu tuotto, kun termin A_i arvoksi asetetaan yksi.

Korkokäyrän muotoa kuvaavan vakion γ arvosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Valuuttariski

Jos valuuttariskille altistuneisiin sijoituksiin sisältyy sellainen valuutta, jossa on lyhyitä positioita, kullekin tällaiselle valuutalle lasketaan riskiarvo sekä valuutan heikentymiselle että vahvistumiselle euroa vastaan käyttäen riskiluokalle 13 määriteltyä tappio-olettamaa. Tällöin valuutan riskiarvo on suurempi saaduista riskiarvoista, mutta vähintään nolla.

Muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille valuuttariskille altistuneille sijoituksille lasketaan riskiarvo 12 §:n ja odotettu tuotto 13 §:n mukaisesti.

Valuuttariskiluokan riskiarvo saadaan laskemalla yhteen 1 momentissa tarkoitettujen valuuttakohtaiset riskiarvot ja 2 momentissa tarkoitettu riskiarvo.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset valuuttariskin laskemisen yksityiskohdista.

16 §

Hyödykeriski

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset hyödykeriskille altistuneiden sijoitusten lyhyiden positioiden käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa.

17 §

Tuottovaatimusriski ja vakuutusriski

Tuottovaatimusriskiluokan riskiarvo lasketaan sen estämättä, mitä 12 §:ssä säädetään, kaavalla

$$V_j = (k + b C - \lambda S_j) A_j,$$

missä k on vastuuvelan tai eläkevastuun laskemisessa käytettävä diskonttaus korko, b on laskentahetkeä seuraavana päivänä voimassa oleva työntekijän eläkelain 171 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkevastuun täydennyskerroin, S_j on tuottovaatimusriskille määritelty tappio-olettama ja A_j on vastuovelka tai eläkevastuu, josta on vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton ja ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.

Tuottovaatimusriskin odotettu tuotto lasketaan sen estämättä, mitä 13 §:ssä säädetään, kaavalla

$$\mu_j = -(k + b + D + \lambda m_j) A_j,$$

missä m_j on tuottovaatimusriskille määritelty tuoton odotusarvo, A_j on 1 momentissa määritelty vastuovelka tai eläkevastuu ja λ on työntekijän eläkelain 168 §:n 2 momentissa tarkoitettu osaketuottosidonnaisuuden aste.

Vakuutusriskiluokan riskiarvoa ja odotettua tuottoa laskettaessa 12 §:n ja 13 §:n mukaisesti tarkoitetaan termillä A_i eläkelaitosten vastaisten ja alkaneiden vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkevastuiden yhteenlaskettua määrää.

Vakavaraisuuden alentumista kuvaavan vakion C arvosta ja odotetusta täydennyskerroimen kasvua kuvaavan vakion arvosta D säädetään valtioneuvoston asetuksella.

18 §

Välilliset sijoitukset

Välillisissä sijoituksissa riskit on otettava huomioon kuten suoran sijoituksen riskit. Välillistä sijoitusta voidaan tällöin käsitellä riskiarvon ja odotetun tuoton laskennassa yhtenä kokonaisuutena tai jakaa useampaan osakokonaisuuteen, jos menettely antaa oikean kuvan sijoitukseen liittyvistä riskeistä.

Sellaisiin välillisiin sijoituksiin, joilla on sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainittu sijoitustyyli, kohdistuvat riskit voidaan kuitenkin ottaa huomioon asetuksessa mainitun sijoitustyylin mukaan, jos sijoitusta ei voida kohtuullisin toimenpitein muutoin jakaa 11 §:ssä tarkoitetuille riskiluokille. Sijoitukseen kohdistuvat riskit otetaan tällöin huomioon asetuksessa kullekin sijoitustyyliä määritellyllä tavalla. Lisäksi tällöin on otettava huomioon asetuksessa kullekin sijoitustyyliä määritellyllä tavalla riskiä lisäävänä jäännösriskinä omana riskiluokkanaan sellaiset riskit, jotka eivät muutoin tule huomioon otetuksi.

Sijoitustyyleistä ja riskien huomioon ottamisesta sijoitustyylin mukaan säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamisesta.

19 §

Johdannaissopimukset

Riskiluokan riskiarvoa laskettaessa otetaan huomioon johdannaissopimukset, joihin kohdistuu kyseisen riskiluokan riski.

Johdannaissopimuksiin kohdistuvat riskit otetaan huomioon siten, että kunkin riskiluokan riskiarvoon lisätään erotus, joka saadaan vähentämällä johdannaissopimuksen markkina-arvosta johdannaissopimuksen arvo riskiluokalle määritellyn tappio-olettaman jälkeen. Jos johdannaissopimus on optio, riskiluokan riskiarvoa laskettaessa otetaan huomioon aika, jolloin optio erääntyy. Option erääntyessä yli vuoden kuluttua laskentahetkestä käytetään aikana yhtä vuotta.

Sen estämättä mitä 2 momentissa säädetään, johdannaissopimukseen kohdistuvat riskit voidaan ottaa huomioon myös siten, että riskiarvot lasketaan kuten 12 §:ssä säädetään käyttäen terminä A_i kyseisen johdannaissopimuksen deltavasta-arvoa, missä deltavasta-arvolla tarkoitetaan johdannaissopimuksen kohde-etuutena toimivan rahoitusvälineen markkina-arvon ja johdannaissopimuksen deltan tuloa. Eläkelaitos voi käyttää tässä momentissa tarkoitettua laskentamenetelmää yhden tai useamman riskiluokan riskiarvon laskennassa, jos menetelmän käyttö ei kokonaisuus huomioon ottaen aliarvioi johdannaissopimuksiin sisältyviä riskejä. Eläkelaitoksen tulee ilmoittaa tässä momentissa tarkoitettua laskentamenetelmän käytöstä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa määräykset johdannaissopimuksen huomioon ottamisesta riskiluokan odotetun tuoton laskennassa sekä tarkemmat määräykset johdannaissopimuksen huomioon ottamisesta riskiarvon laskennassa ja 3 momentissa tarkoitettuun laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista sekä Finanssivalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta.

20 §

Pankkitalletukset ja saamiset

Pankkitalletuksiin kohdistuva luottomarginaaliriski määräytyy pankin luottoluokituksen perusteella. Ilman määräaika-oleville pankkitalletuksille lasketaan korkoriski ja luottomarginaaliriski käyttäen yhden päivän duraatiota.

Tätä lakia sovellettaessa eläkelaitoksen saamiset luetaan mukaan sijoituksiin. Saamisille ei kuitenkaan kohdisteta 11 §:n mukaisen riskiluokituksen mukaisia riskejä. Jos saamiset ovat saamia työntekijän eläkelain 183 §:ssä ja yrittäjän eläkelain 138 §:ssä tarkoitetusta kustannustenjaosta tai saamia merimieseläkelain 152 §:ssä ja maatalousyrittäjän eläkelain 135 ja 135 a §:ssä tarkoitettuista valtion osuuksista, saamisiin ei sovelleta 8 §:ää.

21 §

Muut olennaiset sijoituksiin kohdistuvat riskit

Jos eläkelaitoksen sijoitukseen kohdistuu riskejä, jotka eivät sisälly 11 §:n 1 momentin 1—17 kohdassa tarkoitettuihin riskiluokkiin ja joilla olisi olennainen vaikutus eläkelaitoksen vakavaraisuusrajaan, eläkelaitoksen on otettava huomioon myös nämä 11 §:n 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettut riskit vakavaraisuusrajaa laskettaessa. Nämä riskit otetaan huomioon vakavaraisuuslaskennassa eläkelaitoksen omalla laskentamenetelmällä, jonka tuloksena saadaan riskiluokan 18 riskiarvo ja korrelaatiokerroin muiden riskiluokkien kanssa. Riskiluokan 18 tuoton odotusarvo annetaan 13 §:n 3 momentissa tarkoitettulla valtioneuvoston asetuksella.

Eläkelaitoksen tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle oman laskentamenetelmän käytöstä sekä perustella riskiluokan 18 käyttäminen ja mihin laskentamenetelmässä käytettyjen vakioiden arvot perustuvat. Finanssivalvonta voi edellyttää laitosta muuttamaan laskentamenetelmää ja käytettyjen vakioiden arvoja vastaamaan tarkemmin eläkelaitoksen riskejä.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä laskentamenetelmään liittyvistä periaatteista ja siihen liittyvästä raportoinnista.

22 §

Keskittymäriskin laskeminen

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa keskittymäriski lasketaan osakeriskiluokille 1—4.

Keskittymäriski lasketaan siten, että 12 §:ssä määriteltyä riskiarvoa laskettaessa lisätään kullekin 1 momentissa mainitulle osakeriskiluokalle määriteltyyn tappio-olettamaan S_j luku, joka lasketaan kaavalla

$$\alpha \sum_i \max[(w_i - \varepsilon); 0],$$

missä w_i on osakeriskiluokkaan j kuuluvan osakeriskiä sisältävän sijoituksen i osuus kaikista 11 §:n 1 momentin 1—4 kohdissa mainittuja osakeriskejä sisältävistä sijoituksista.

Keskittymäriskin raja-arvosta ε ja raja-arvon ylittävän keskittymän aiheuttamaa riskin lisäystä kuvaavasta vakioista α säädetään valtioneuvoston asetuksella.

23 §

Vakavaraisuusrajan laskeminen

Eläkelaitoksen vakavaraisuusraja lasketaan siten, että edellä 12—22 §:ssä tarkoitettujen riskiluokkien riskiarvot ja odotetut tuotot yhdistetään eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma-vaatimukseksi eli vakavaraisuusrajaksi, joka lasketaan kaavalla

$$V_{\text{Kokonais}} = -\sum_j \mu_j + \sqrt{\sum_i \sum_j \rho_{ij} (V_i + \mu_i)(V_j + \mu_j) + \sum_j \beta_j^2 B_j^2 + \sum_k K_k},$$

missä V_j on riskiluokan j riskiarvo, μ_j on riskiluokan j odotettu tuotto, ρ_{ij} on riskiluokkien i ja j välinen korrelaatio, B_j on pienempi riskiluokan j pitkien positioiden summasta ja lyhyiden positioiden summasta sekä K_k on 9 §:ssä säädetty vastapuolen k ylityksestä aiheutuva määrä.

Vakavaraisuusraja on kuitenkin vähintään 5 prosenttia sijoituksista.

Lyhyen ja pitkän position eroavaisuudesta aiheutuvan riskin lisäystä kuvaavan vakion β_j arvosta ja riskiluokkien korrelaatioista ρ_{ij} säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Erinäiset säännökset

24 §

Eläkelaitoksen hallituksessa vahvistettavat perusteet

Eläkelaitoksen hallituksen on vahvistettava ja liitettävä sijoitussuunnitelmaansa:

1) välillisten sijoitusten riskien huomioon ottamista koskevat perusteet, joista on käytävä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 18 §:ää;

2) johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet, joista on käytävä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 19 §:ää, joh-

dannaissopimuksia koskevat euromääräiset valtuudet sekä sallittu enimmäistappio ja sen merkitys eläkelaitoksen vakavaraisuudelle;

3) riskiluokan 18 käyttämisestä koskevat perusteet, joista on käytävä ilmi ainakin, miten eläkelaitos soveltaa 21 §:ää sijoituksiinsa;

4) 14 §:ssä tarkoitetun korko- ja luottomarginaaliriskille altistuneiden sijoitusten duraa-tion laskemista koskevat perusteet.

Eläkelaitoksen hallituksen on seurattava perusteiden ajantasaisuutta ja soveltamista. Hallituksen on lisäksi seurattava johdannais-sopimukseen liittyvien perusteiden soveltami-sesta eläkelaitokselle aiheutuvaa riskiä ja hy-väksyttävä vuosittain selvitys soveltamisen kokonaisvaikutuksesta eläkelaitoksen vaka-varaisuusrajaan. Selvitys on toimitettava Fi-nanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat mää-räykset tässä pykälässä tarkoitettujen perus-teiden laatimisesta.

25 §

Varojen arvostaminen

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa sijoitukset on arvostettava käypään arvoon.

26 §

Varojen säilyttäminen

Eläkelaitoksen varat on säilytettävä luotet-tavalla tavalla. Jos arvopaperi kuuluu arvo-suusrekisteriin, rekisterin on oltava julkises-sa valvonnassa.

27 §

Poikkeusluvut

Finanssivalvonta voi eläkelaitoksen hake-muksesta korottaa yhden tai useamman yh-teisön osalta enintään kahden vuoden ajaksi kerrallaan 6 §:ssä tarkoitetun rajoituksen enintään 10 prosenttiin sijoituksista, jos se on yhteisöön liittyvät riskit huomioon ottaen pe-rusteltua. Finanssivalvonnan on päätöstä teh-dessään otettava huomioon erityisesti päätök-sen vaikutus eläkelaitoksen sijoitusten koko-

naisriskiin ja 4 §:ssä tarkoitettuun sijoitusten hajauttamiseen.

28 §

Poikkeukselliset olosuhteet

Finanssivalvonta seuraa finanssimarkki-noiden kehitystä ja arvioi sen vaikutusta elä-kelaitosten vakavaraisuuteen. Jos finanssi-markkinoilla ilmenneiden poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi eläkelaitosten keskimää-räinen vakavaraisuus on laskenut merkittä-västi tai uhkaa nopeasti ja merkittävästi las-kea, Finanssivalvonnan tulee viipymättä teh-dä tästä ilmoitus sosiaali- ja terveysministe-riölle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan sää-tää, sosiaali- ja terveysministeriön saatua 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, että Finanssivalvonta voi pidentää työeläkeva-kuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:n 1 mo-mentissa, eläkesäätiölain 48 d §:n 2 momen-tissa, vakuutuslainsäädännön 83 e §:n 2 momen-tissa ja merimieseläkelain 209 §:n 1 momen-tissa taloudellisen aseman tervehdyttämisi-suunnitelman toteuttamiselle asetettua mää-räaikaa, siten että se päättyy viimeistään kolmen vuoden kuluttua asetuksen antami-sesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää enintään kahden vuoden ajaksi kerrallaan, et-tä vakavaraisuusrajaa laskettaessa tietyt sijoi-tukset arvostetaan muuhun kuin käypään ar-voon, jos se on sijoitusten käyvän arvon suu-ren vaihtelun vuoksi tai muusta siihen rinnas-tettavasta erityisestä syystä välttämätöntä oi-kean kuvan antamiseksi eläkelaitosten vaka-varaisuudesta.

29 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2017.

Tällä lailla kumotaan laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuve-lan kattamisesta (1114/2006).

2.

Laki**työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 3 momentti, sellaisena
kuin se on laissa 1121/2006, seuraavasti:

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

joituksista voi olla enintään 20 prosenttia.
Keskimääräisen vuosituottoprosentin laskee
Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien
tietojen perusteella.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto-
prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista
toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Me-
rimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavarai-
suusrajan laskemisesta ja vastuvelan katta-
misesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun
IV sijoitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen si-
joitusten keskimääräistä vuosituottoa vähen-
nettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Keski-
määräistä vuosituottoa laskettaessa yhden
eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista si-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta
2016. Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen
kerran vuoden 2015 ensimmäisen vuosinel-
jänneksen osakkeiden keskimääräisen vuosi-
tuottoprosentin laskennassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

3.

Laki**työntekijän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 2 ja 3 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat 168 §:n 2 momentti laissa 1363/2007 sekä 168 §:n 3 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 201 § laissa 1121/2006, seuraavasti:

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Vastuuelan ja eläkevastuun laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevat perusteet. Laskuperusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu voi vähentää eläkelaitoksen vastuuelkaa tai eläkevastuuta enintään määrällä, joka on 10 prosenttia eläkelaitoksen vastuuelasta, josta on kuitenkin vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu ja vakuutuksenottajille ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa, työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 30 a §:n 1 momentissa tarkoitettusta lisäeläketurvasta aiheutuva vastuuelka sekä yrittäjän eläkelain (1272/2006) 138 §:n ja yrittäjän eläkelain voimaanpanolain (1273/2006) 29 §:n mukainen vastuuelka. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun on oltava kussakin eläkelaitoksessa yhtä suuri suhteessa edellä sanottuun vastuuelkaan. Osake-

tuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun vuotuisen muutoksen perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuosituoton mukainen osuus edellä tarkoitetun vastuuelan kymmenesosasta. Vuotuista muutosta koskeva tarkastelu tehdään ennen 170 ja 171 §:n soveltamisesta mahdollisesti seuraavaa vähennystä. Laskuperusteisiin on sisällytettävä osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun suhteellista osuutta koskeva vuotuinen tasaaminen eläkelaitosten kesken osana 179 §:n mukaisen kustannusten selvittelyä. Jos osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu alittaa tasaamisen jälkeen edellä sanotun 10 prosentin alarajan, täydennetään alitus kunkin eläkelaitoksen osittamatonta lisävakuutusvastuuta tai lisävakuutusvastuuta vähentämällä.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto-prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettulla kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Keskimääräistä vuosituottoa laskettaessa yhden eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista sijoituksista voi olla enintään 20 prosenttia. Keskimääräisen vuosituotto-prosentin laskee Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tietojen perusteella.

171 §

Vanhuuseläkevastuun täydentäminen

Jos eläkelaitosten osaketuottosidonnaisten lisävuutusvastuiden yhteismäärä on suurempi kuin viisi prosenttia niiden eläkelaitoksen 168 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osaketuottosidonnaisen lisävuutusvastuun laskennan perusteena olevien vastuovelkojen tai eläkevastuiden yhteismäärästä, on ylittävä osuus käytettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen rahastoitujen osien täydentämiseen.

201 §

Tiedot vanhuuseläkevastuiden täydentämiseksi

Eläketurvakeskuksella on oikeus määräämässään ajassa ja muodossa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien ra-

joitusten estämättä saada eläkelaitokselta 171 §:n 1 momentin mukaisen eläkevastuun täydennyskertoimen laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vastuuvelasta tai eläkevastuusta ja vakavaraisuuspääomasta sekä 168 §:n 3 momentin mukaisen keskimääräisen vuosituottoprosentin laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettulla kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten määrästä ja tuotosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Vuoden 2016 viimeisen vuosineljänneksen osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin laskennassa ja osaketuottosidonnaisen lisävuutusvastuun perusteiden laatimisessa sovelletaan työntekijän eläkelain 168 §:ää sellaisena kuin oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016.

4.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 13 a § ja 15 §, sellaisina kuin ne ovat 13 a § ja 15 § laissa 524/2008, sekä

muutetaan 1 §:n 3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 §, 29 §:n 1 momentti, 29 e §:n 2 ja 5 momentti ja 29 f §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 3 momentti laissa 983/2013, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 §, 29 §:n 1 momentti ja 29 e §:n 2 ja 5 momentti laissa 442/2012 sekä 29 f §:n 1 momentti laissa 419/2009, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5 ja 7 §:ää, 8 §:n 1—4 momenttia, 9—12 §:ää, 14—18 §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 lukua, 11 luvun 1—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10—12 §:ää.

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajuttamisesta annetussa laissa.

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään neljäkymmentä prosenttia vastuuvastuusta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, työeläkevakuutusyhtiön on sano-

tusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää pienemmäksi.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että vakavaraisuuspääoma vähenee I momentissa säädettyä pienemmäksi tai yhtiöstä tulee maksukyvytön.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutus toiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanton kannalta perusteltua. Finanssivalvonnan on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja vakavaraisuuspääomasta sekä niiden katteena olevista sijoituksista laadittu laskelma. Fi-

nanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnan esityksestä I momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vastuuvelasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajan ja sen laskennassa käytettävien sijoitusten suhteen mediaania kaksinkertaisena.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta.

29 f §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä omaisuus

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa on siirrettävä vastaanottavalle eläkelaitokselle omaisuutta 29 d §:ssä tarkoitettua siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää 29 e §:ssä tarkoitettua siirtyvää vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 19 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 21 luvun 2 §:n 2 momentin 9 kohta, 22 luvun 2 §:n 2 momentti ja 25 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 19 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta ja 21 luvun 2 §:n 2 momentin 9 kohta laissa 1170/2010, seuraavasti:

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen

3 §

Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun vastuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun mukaista vastuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset;

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen

2 §

Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 10 luvun vastuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajaut-

tamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa Finanssivalvonnan vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla pätevä tilintarkastajan todistus siitä, että tässä momentissa edellytetyt vaatimukset täytetään.

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhtiön valvonta

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutus-

yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 10 luvussa säädettyjä vastuuvelan määrää ja vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukainen vähimmäispääomavaatimus; tai

3) vakuutusyhtiö ei enää täytä 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä mainittuja yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n vaatimuksia ja Finanssivalvonnalla on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos se katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki**merimieseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 193 a §:n 2 momentti ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat 193 laissa 1233/2009, sekä
muutetaan 184 §:n 1 momentin 10 kohta, 193 a §:n 3 momentti ja 208 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 193 a §:n 3 momentti laissa 1233/2009 ja 208 §:n 1 ja 2 momentti laissa 445/2012, seuraavasti:

184 §

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on:

10) hoitaa ne asiat, jotka eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa (/2014) säädetään hallituksen tehtäviksi; sekä

193 a §

Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus eläkekassan hallitukselle.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain mukaisesti.

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 a §:n 5 ja 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuvelkana käytetään 202 §:n mukaista vakuusteknistä vastuuvelkaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain 125 ja 128 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 128 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1232/2009, sekä

muutetaan 125 §:n otsikko ja 4 momentti ja 128 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat 125 §:n otsikko ja 4 momentti laissa 990/2008 ja 128 a §:n 3 momentti laissa 1232/2009, seuraavasti:

125 §

Vastuovelka ja sijoitusten hajauttaminen

 Eläkelaitoksen sijoitusomaisuuden hajauttamisessa on noudatettava eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annettua lakia (/).

128 a §

Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

 Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus eläkelaitoksen hallitukselle.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

8.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläkesäätiölain (1774/1995) 2 §:n 1 momentin 9 kohta ja 46 §:n § 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat 2 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 391/2006 ja 46 §:n 1 momentti laissa 1122/2006, sekä

muutetaan 1 §:n 5 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 45 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 48 b §:n 1 momentti, 48 c §:n 2—4 momentti, 48 g §:n 4 momentti, 116 §:n 6 kohta, 120 §:n 1 ja 3 momentti ja 121 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 5 momentti laissa 174/2009, 6 §:n 2 momentti, 45 §:n 4 ja 5 momentti, 48 b §:n 1 momentti, 48 c §:n 2—4 momentti, 48 g §:n 4 momentti, 116 §:n 6 kohta ja 121 § laissa 443/2012, 6 §:n 3 momentti laissa 251/2002 sekä 120 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1323/1997, seuraavasti:

1 §

Tämän lain 46 §:ää sekä 46 a ja 47 b—47 j §:ää ei sovelleta B-eläkesäätiöön ja AB-eläkesäätiön B-osastoon.

6 §

AB-eläkesäätiön B-osaston varat ja A-osaston eläkevastuiden katteena olevat varat, joita laissa olevien säännösten mukaan ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, on käytettävä yksinomaan kyseisen osaston mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen, jos eläkesäätiö ei 3 momentin nojalla toisin päättä.

Jos A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää B-osaston eläkevastuun katteeksi. Jos B-osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksessä ylittävän eläkevastuun ja muiden velkojen määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän B-osaston eläkevastuun ja muiden velkojen

määrän, ylitettä vastaavat varat saadaan siirtää A-osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivallvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausa. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

45 §

Työnantajan on suoritettava vähintään kolmannesvuosittain B-eläkesäätiölle ja AB-eläkesäätiön B-osastolle kannatusmaksuja tai asetettava eläkevastuun katteeksi vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vähintään siten, että ne yhdessä B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston muiden tuottojen kanssa riittävät kattamaan eläkkeistä aiheutuneet suoritukset, eläkesäätiön tai sen B-osaston muut kulut sekä eläkevastuun vuotuisen muutoksen.

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Fi-

nanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajausta. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta huomioon ottaen vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa.

48 c §

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia eläkevastuusta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatus-

maksuilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,3-kertainen vakavaraisuusrajan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

48 g §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostettava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 28 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitettua ylikatteesta ja ylitteestä lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta tai ylitettä siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen tai ylitteen tai niiden osan siirrosta A- tai B-osastosta, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa A- tai B-osastonsa

osalta tasaavaa kirjanpitojärjestelmää, ylikate tai ylite tai niiden osa siirretään työnantajille siten kuin eläkesäätiön säännöissä määrätään.

—————
Jos samat työnantajat eivät kuulu AB-yhteiseläkesäätiössä sekä A- että B-osastoon, on eläkesäätiön säännöissä määrättävä, miten ylikatetta tai ylitettä siirretään osastolta toiselle. Tätä tarkoittavan sääntömuutoksen hyväksyminen edellyttää, että eläkesäätiön työnantajat antavat suostumuksensa sääntömuutokselle.

—————
121 §

Jos A-yhteiseläkesäätiössä tai AB-yhteiseläkesäätiön A-osastossa jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden vel-

kojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvaajasta.

Jos B-yhteiseläkesäätiön tai AB-yhteiseläkesäätiön B-osaston jonkin työnantajan varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan varoihin. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvaajasta. Lisäksi edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

9.

Laki**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan vakuutuskassalain (1164/1992) 83 §:n 8 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1123/2006, sekä

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 8 a §:n 2 ja 5 momentti, 83 a §:n 1 ja 3 momentti, 83 c §:n 1 momentti, 83 d §:n 2—4 momentti ja 83 u §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 1 momentti laissa 1115/2006, 8 a §:n 2 momentti, 83 a §:n 1 ja 3 momentti, 83 c §:n 1 momentti, 83 d §:n 2—4 ja 83 u §:n 4 momentti laissa 444/2012 sekä 8 a §:n 5 momentti laissa 250/2002, seuraavasti:

2 §

Vakuutuskassaan, joka harjoittaa työntekijän eläkelain (395/2006), yrittäjän eläkelain 1272/2006), sairausvakuutuslain (1224/2004) tai kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista toimintaa, sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos mainituista laeista ei muuta johdu. Tämän lain 83 §, 83 f §:n 3 momentti ja 83 g—83 r § ei kuitenkaan koske työntekijän eläkelain ja yrittäjän eläkelain mukaista eläkekassan toimintaa. Sama vakuutuskassa ei saa harjoittaa sairausvakuutuslain mukaista toimintaa ja eläkevakuutustoimintaa.

8 a §

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, ylitettä vastaavat varat saadaan siirtää lisäetuja myöntävän osaston vastuuvelan katteeksi. Ylitteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta ja sitä, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen. Jos eläkekassan lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen sään-

nösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää lakisääteistä toimintaa harjoittavaan osastoon.

Siltä osin kuin 2 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei siirtoa toiseen osastoon voida tehdä. Eläkekassan säännöissä on määrätävä, miten osastosta toiselle siirrettävä ylikate tai ylite käytetään eläkekassan osakkaiden kesken.

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuuvelkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

Jos eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylittää enimmäismääränsä, voidaan ylite 83 d §:ssä säädetyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajuuttamisesta annetussa laissa.

83 d §

Eläkekassan vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia vastuuvelasta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

83 u §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten ha-

jauttamisesta annetun lain 28 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

2.

Laki

työntekijän eläkelain 168 §:n 3 momentin väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 3 momentti, sellaisena
kuin se on laissa 1121/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Ehdotus

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto-
prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista
toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja me-
rimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavarai-
suusrajan laskemisesta ja vastuuvelan katta-
misesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua IV si-
joitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen sijoitus-
ten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä
yhdellä prosenttiyksiköllä. Keskimääräistä
vuosituottoa laskettaessa yhden eläkelaitok-
sen osuus edellä tarkoitetuista sijoituksista
voi olla enintään 15 prosenttia. Keskimääräi-
sen vuosituotto-%:n laskee Eläketurva-
keskus eläkelaitosten antamien tietojen perus-
teella.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto-
prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista
toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Me-
rimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavarai-
suusrajan laskemisesta ja vastuuvelan katta-
misesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettua
IV sijoitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen si-
joitusten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä
yhdellä prosenttiyksiköllä. Keski-
määräistä vuosituottoa laskettaessa yhden
eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista si-
joituksista voi olla enintään 20 prosenttia.
Keskimääräisen vuosituotto-%:n laskee
Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tie-
tojen perusteella.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta
2016. Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen*

64
Voimassa oleva laki

HE 279/2014 vp
Ehdotus

kerran vuoden 2015 ensimmäisen vuosineljänneksen osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin laskennassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**työntekijän eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 2 ja 3 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat 168 §:n 2 momentti laissa 1363/2007 sekä 168 §:n 3 momentti, 171 §:n 2 momentti ja 201 § laissa 1121/2006, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Ehdotus

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Vastuuvelan ja eläkevastuun laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevat perusteet. Laskuperusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu voi vähentää eläkelaitoksen vastuovelkaa tai eläkevastuuta enintään määrällä, joka on 10 prosenttia eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 10 §:n 2 momentissa tarkoitetusta vastuuvelasta, josta on kuitenkin vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettu tasoitusmäärä ja vakuutuksenottajille ositettu lisävakuutusvastuu, vakuutuskassalain 79 §:ssä tarkoitettu tasoitusmäärä, työntekijän eläkelain voimaantulon lain (396/2006) 32 §:n 5 momentissa tarkoitetusta lisäeläketurvasta aiheutuva vastuvelka sekä yrittäjän eläkelain (1272/2006) 138 §:n ja yrittäjän eläkelain voimaantulon lain (1273/2006) 29 §:n mukainen vastuvelka. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun on oltava kussakin eläkelaitoksessa yhtä suuri suhteessa edellä sanottuun vastuuelkaan. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun vuotuisen muutoksen perusteena on osakkeiden keskimääräisen vuosituoton mukainen osuus edellä tarkoitetun vastuuvelan kymmenesosasta. Vuotuista muutosta koskeva tarkastelu tehdään ennen 170 ja 171 §:n soveltamisesta mahdollisesti seuraa-

Vastuuvelan ja eläkevastuun laskuperusteisiin on sisällyttävä osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta koskevat perusteet. Laskuperusteet on laadittava siten, että osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu voi vähentää eläkelaitoksen vastuovelkaa tai eläkevastuuta enintään määrällä, joka on 10 prosenttia eläkelaitoksen vastuuvelasta, josta on kuitenkin vähennetty työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 2 momentin mukainen osittamaton lisävakuutusvastuu ja vakuutuksenottajille ositettu lisävakuutusvastuu, eläkesäätiölain 43 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 2 momentin mukainen lisävakuutusvastuu, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 14 §:n 3 momentin ja vakuutuskassalain 79 §:n 3 momentin mukainen tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa, työntekijän eläkelain voimaantulon lain (396/2006) 30 a §:n 1 momentissa tarkoitetusta lisäeläketurvasta aiheutuva vastuuelka sekä yrittäjän eläkelain (1272/2006) 138 §:n ja yrittäjän eläkelain voimaantulon lain (1273/2006) 29 §:n mukainen vastuuelka. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun on oltava kussakin eläkelaitoksessa yhtä suuri suhteessa edellä sanottuun vastuuelkaan. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun vuotuisen muutoksen perusteena on osakkeiden

vaa vähennystä. Laskuperusteisiin on sisällytettävä osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun suhteellista osuutta koskeva vuotuinen tasaaminen eläkelaitosten kesken osana 179 §:n mukaisten kustannusten selvittelyä. Jos osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu alittaa tasaamisen jälkeen edellä sanotun 10 prosentin alarajan, täydennetään alitus kunkin eläkelaitoksen osittamatonta lisävakuutusvastuuta tai lisävakuutusvastuuta vähentämällä.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto-prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja merimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettun IV sijoitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen sijoitusten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Keskimääräistä vuosituottoa laskettaessa yhden eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista sijoituksista voi olla enintään 15 prosenttia. Keskimääräisen vuosituotto-prosentin laskee Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tietojen perusteella.

171 §

Vanhuuseläkevastuun täydentäminen

Jos eläkelaitosten osaketuottosidonnaisten lisävakuutusvastuiden yhteismäärä on suurempi kuin viisi prosenttia niiden eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen vastuuvelkojen tai eläkevastuiden yhteismäärästä, on ylittävä osuus käytettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen rahastoitujen osien täydennyksiin.

keskimääräisen vuosituoton mukainen osuus edellä tarkoitettun vastuuvelan kymmenesosasta. Vuotuista muutosta koskeva tarkastelu tehdään ennen 170 ja 171 §:n soveltamisesta mahdollisesti seuraavaa vähennystä. Laskuperusteisiin on sisällytettävä osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun suhteellista osuutta koskeva vuotuinen tasaaminen eläkelaitosten kesken osana 179 §:n mukaisten kustannusten selvittelyä. Jos osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu alittaa tasaamisen jälkeen edellä sanotun 10 prosentin alarajan, täydennetään alitus kunkin eläkelaitoksen osittamatonta lisävakuutusvastuuta tai lisävakuutusvastuuta vähentämällä.

Osakkeiden keskimääräisellä vuosituotto-prosentilla tarkoitetaan tämän lain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten ja Merimieseläkekassan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettulla kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten keskimääräistä vuosituottoa vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Keskimääräistä vuosituottoa laskettaessa yhden eläkelaitoksen osuus edellä tarkoitetuista sijoituksista voi olla enintään 20 prosenttia. Keskimääräisen vuosituotto-prosentin laskee Eläketurvakeskus eläkelaitosten antamien tietojen perusteella.

171 §

Vanhuuseläkevastuun täydentäminen

Jos eläkelaitosten osaketuottosidonnaisten lisävakuutusvastuiden yhteismäärä on suurempi kuin viisi prosenttia niiden eläkelaitoksen 168 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun laskennan perusteena olevien vastuuvelkojen tai eläkevastuiden yhteismäärästä, on ylittävä osuus käytettävä tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettujen rahastoitujen osien täydennyksiin.

201 §

Tiedot vanhuuseläkevastuiden täydentämiseksi

Eläketurvakeskuksella on oikeus määräämässään ajassa ja muodossa salassapitosäätösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada eläkelaitokselta 171 §:n 1 momentin mukaisen eläkevastuun täydennyskertoimen laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vastuuvelasta tai eläkevastuusta ja toimintapääomasta sekä 168 §:n 3 momentin mukaisen keskimääräisen vuosituotto-%:n laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun IV sijoitusryhmän 1 kohtaan luokiteltujen sijoitusten määrästä ja tuotosta.

201 §

Tiedot vanhuuseläkevastuiden täydentämiseksi

Eläketurvakeskuksella on oikeus määräämässään ajassa ja muodossa salassapitosäätösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada eläkelaitokselta 171 §:n 1 momentin mukaisen eläkevastuun täydennyskertoimen laskemiseksi tarvittavat tiedot eläkelaitoksen vastuuvelasta tai eläkevastuusta ja *vakavaraisuuspääomasta* sekä 168 §:n 3 momentin mukaisen keskimääräisen vuosituotto-%:n laskemiseksi tarvittavat tiedot *eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitetulla kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten määrästä ja tuotosta.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Vuoden 2016 viimeisen vuosineljänneksen osakkeiden keskimääräisen vuosituotto-%:n laskennassa ja osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun perusteiden laatimisessa sovelletaan työntekijän eläkelain 168 §:ää sellaisena kuin oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016.

4.

Laki**työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 13 a § ja 15 §, sellaisina kuin ne ovat 13 a § ja 15 § laissa 524/2008, sekä

muutetaan 1 §:n 3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 §, 29 §:n 1 momentti, 29 e §:n 2 ja 5 momentti ja 29 f §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 3 momentti laissa 983/2013, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n 1 momentti, 23 §, 29 §:n 1 momentti ja 29 e §:n 2 ja 5 momentti laissa 442/2012 sekä 29 f §:n 1 momentti laissa 419/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5 ja 7 §:ää, 8 §:n 1—4 momenttia, 9—12 §:ää, 14—18 §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 luvun 1, 2 ja 4—25 §:ää, 11 luvun 1—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia,

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3—5 §:ää, 13 §:n 1 momenttia, 14—19 §:ää, 2 luvun 3 §:n 1—5 momenttia, 4 ja 5 §:ää, 6 §:n 2 ja 3 momenttia, 7 §:ää, 10 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 16, 17, 19 ja 20 §:ää, 3 lukua, 4 luvun 2—6 §:ää, 5 luvun 3 §:ää ja 21 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa, 6 luvun 1—3 §:ää, 4 §:n 1—3 ja 6 momenttia, 5 ja 7 §:ää, 8 §:n 1—4 momenttia, 9—12 §:ää, 14—18 §:ää, 21 §:n 3 ja 5 kohtaa ja 22 §:ää, 7 luvun 6 §:n 2 momenttia, 8 luvun 19 §:ää, 9 luvun 1—5 ja 7—12 §:ää ja 13 §:n 2 kohtaa, 10 *lukua*, 11 luvun 1—22 ja 25—27 §:ää, 12 ja 13 lukua, 14 luvun 5 §:ää, 16 luvun 2 §:n 2, 4 ja 6 momenttia, 5 §:n 3 momenttia, 6 §:n 4 momenttia, 8—10 ja 13 §:ää, 17 luvun 2 §:n 3 momenttia, 19 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 20 luvun 10 §:n 1 ja 2 momenttia, 21 luvun 6 ja 7 §:ää, 12 §:n 1 ja 2 momenttia ja 17—21 §:ää, 23 luvun 9 §:n 2 ja 3 momenttia ja 31 §:n 3 momenttia, 24 lukua,

24 lukua, 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10—12 §:ää. 25 luvun 16 §:n 1 momenttia eikä 31 luvun 1 §:n 4 momenttia, 2 ja 10—12 §:ää.

13 a §

13 a §

*Kateluettelon tarkastaminen**Kateluettelon tarkastaminen*

Työeläkevakuutusyhtiön tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa ja Vakuutusvalvontaviraston pyynnöstä myös muuna ajankohtana tarkastettava, täyttävätkö eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006) 19 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät mainituissa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset.

(kumotaan)

15 §

15 §

*Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate**Katettavan vastuuvelan määrä ja vastuuvelan kate*

Työeläkevakuutusyhtiön on katettava tämän lain 14 §:ssä tarkoitettu vastuovelka siten kuin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetuissa laissa säädetään.

(kumotaan)

Katettavan vastuuvelan määrä saadaan vähentämällä tämän lain 14 §:ssä tarkoitettua vastuuvelasta vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:ssä säädettyt erät.

Työeläkevakuutusyhtiön on vastuuvelan lisäksi katettava velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, velka yrittäjän eläkelain 142 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon sekä vakuutusmaksuista johtuvat velat.

Sen lisäksi, mitä 1—3 momentissa säädetään, työeläkevakuutusyhtiön on luetteloitava ne saatavat, joiden haltijoilla on velkojien maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 1 tai 3 §:ssä tarkoitettu panttioikeuden tuottama tai muu etuoikeus työeläkevakuutusyhtiön omaisuuteen.

Eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettua kateluettelon liitteeksi on otettava luettelo, johon merkitään:

- 1) 4 momentissa tarkoitettut esineoikeuden alaiset saatavat; ja
- 2) omaisuus, johon 1 kohdassa tarkoitettu etuoikeus kohdistuu.

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

17 §

Vakavaraisuusraja ja vähimmäispääomavaatimus

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa.

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä (vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä), työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää pienemmäksi.

18 §

Siirrot ositettuun ja osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen

Työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään neljäkymmentä prosenttia vastuuvellasta, josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Jos työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma on toisena peräkkäisenä vuonna suurempi kuin vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, työeläkevakuutusyhtiön on sanotusta vuodesta lukien siirrettävä vuosittain ositettuun lisävakuutusvastuuseen määrä, joka on yksi kolmasosa siitä määrästä, jolla yhtiön vakavaraisuuspääoma ylittää sen enimmäismäärän. Jos ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, yhtiön on järjestettävä toimintansa siten, että yhtiön vakavaraisuuspääoma palautuu enimmäismäärää pienemmäksi.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma *tai yhtiö ei täytä vastuuvelan kattamista koskevia vaatimuksia* taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että vakavaraisuuspääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi, että yhtiöstä tulee maksukyvytön *tai siihen, että vastuuvelan kate ei täytä laissa säädettyjä vaatimuksia*.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Finanssivalvonnalle on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja sen katteesta sekä vakavaraisuuspääomasta laadittu laskelma. Finanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

23 §

Voitonjaon rajoitukset

Työeläkevakuutusyhtiö ei saa jakaa voittoa, jos sen vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja tai vakavaraisuuspääoma vähennettynä tasoitusmäärällä on pienempi kuin vaadittu vähimmäispääoma taikka tiedetään tai pitäisi tietää, että yhtiö on maksukyvytön.

Voittoa ei myöskään saa jakaa, jos tiedetään tai pitäisi tietää, että voitonjako johtaa siihen, että vakavaraisuuspääoma vähenee 1 momentissa säädettyä pienemmäksi tai yhtiöstä tulee maksukyvytön.

29 §

Työeläkevakuutusyhtiöiden sulautuminen, vakuutuskannan luovuttaminen toiselle työeläkevakuutusyhtiölle ja jakautuminen

Työeläkevakuutusyhtiö voi Finanssivalvonnan suostumuksella sulautua toiseen työeläkevakuutusyhtiöön, luovuttaa vakuutuskantansa tai sen osan toiselle työeläkevakuutusyhtiölle tai jakautua siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään. Finanssivalvonnan on annettava suostumuksensa, jollei edellä tarkoitettu toimenpide loukkaa vakuutettuja etuja, jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos Finanssivalvonta katsoo vakuutuskannan luovuttamisen olevan työeläkejärjestelmän toimeenpanon kannalta perusteltua. Finanssivalvonnalle on suostumuksen hakemisen yhteydessä toimitettava luovuttavan yhtiön vastuuvelasta ja vakavaraisuuspääomasta sekä niiden katteena olevista sijoituksista laadittu laskelma. Finanssivalvonnalla on oikeus liittää suostumukseensa ehdot, joita se pitää tarpeellisina vakuutettujen etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnan esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvelasta. Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaania kaksinkertaisena.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta. *Laskettaessa luovutettavan vakuutuskannan osuutta työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta on yhtiön vakavaraisuuspääoman tasoa määrättäessä otettava huomioon säännökset vakavaraisuuslaskennassa käytettävän vastuuvelan määrittelystä.*

29 f §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä omaisuus

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa on siirrettävä vastaanottavalle eläkelaitokselle omaisuutta 29 d §:ssä tarkoitettua siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää 29 e §:ssä tarkoitettua siirtyvää toimintapääomaa vastaava määrä.

29 e §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä vakavaraisuuspääoma

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään Finanssivalvonnan esityksestä 1 momentissa tarkoitettu määrä kiinteänä prosenttiosuutena vastuuvelasta, *josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu, taositusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa.* Prosenttiosuus lasketaan siten, että se vastaa työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajan ja sen laskennassa käytettävien sijoitusten suhteen mediaania kaksinkertaisena.

Jos 2 momentin mukaisesti määräytyvän siirtyvän vakavaraisuuspääoman määrä muodostuu suuremmaksi kuin luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus työeläkevakuutusyhtiön vakavaraisuuspääomasta, työeläkevakuutusyhtiöstä luovutetaan luovutettavaa vakuutuskantaa vastaava osuus yhtiön vakavaraisuuspääomasta.

29 f §

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa siirtyvä omaisuus

Työnantajakohtaisessa vakuutuskannan luovuttamisessa on siirrettävä vastaanottavalle eläkelaitokselle omaisuutta 29 d §:ssä tarkoitettua siirtyvää vastuuvelkaa ja siihen sisältyvää 29 e §:ssä tarkoitettua siirtyvää vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä.

Voimassa oleva laki

HE 279/2014 vp
Ehdotus

73

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta
20 .

5.

Laki**vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 19 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta, 21 luvun 2 §:n 2 momentin 9 kohta, 22 luvun 2 §:n 2 momentti ja 25 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 19 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohta ja 21 luvun 2 §:n 2 momentin 9 kohta laissa 1170/2010, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

19 luku

19 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen**Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastaminen**

3 §

3 §

*Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto**Sulautumissuunnitelma ja tilintarkastajan lausunto*

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

Sen lisäksi, mitä siitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun *ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain (1114/2006)* vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

4) selvitys siitä, että vastaanottava yhtiö täyttää sulautumisen jälkeen 10 luvun vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta *ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa* säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset;

21 luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

2 §

Vakuutuskannan luovutusta koskeva suunnitelma

Vakuutuskannan luovuttamista koskevassa suunnitelmassa on oltava:

9) selvitys siitä, että luovuttava vakuutusyhtiö, joka ei ole selvitystilassa, ja vastaanottava vakuutusyhtiö täyttävät luovutuksen jälkeen 10 luvun mukaista vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset;

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen

2 §

Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 10 luvun ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemista ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset;

22 luku

Yhtiömuodon muuttaminen

2 §

Yksityisen vakuutusyhtiön muuttaminen julkiseksi vakuutusyhtiöksi

Yksityinen vakuutusosakeyhtiö voidaan muuttaa julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi ja keskinäinen vakuutusyhtiö julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi vain, jos yhtiö täyttää tämän lain 10 luvun vastuuvelan katetta koskevat vaatimukset sekä tämän lain 11 ja 12 luvussa, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ja eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa säädetty vakavaraisuusvaatimukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjär-

timukset ja jos yhtiön yhtiöjärjestys täyttää julkisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa Vakuutusvalvontaviraston vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla pätevän tilintarkastajan todistus siitä, että tässä momentissa edellytetyt vaatimukset täytetään.

asterykselle tässä laissa asetetut vaatimukset. Vakuutusyhtiön on ilmoitettava julkiseksi vakuutusosakeyhtiöksi tai julkiseksi keskinäiseksi vakuutusyhtiöksi muuttamista koskeva yhtiöjärjestyksen muutos rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa *Finanssivalvonnan* vahvistettua vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksen, tai muutos raukeaa. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettulla tavalla pätevän tilintarkastajan todistus siitä, että tässä momentissa edellytetyt vaatimukset täytetään.

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 10 luvussa *ja työeläkevakuutusyhtiö ei täytä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 15 §:ssä* säädettyjä vastuuvelan määrää ja vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin puolet työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä; tai

3) vakuutusyhtiö ei enää täytä 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä mainittuja yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n vaatimuk-

25 luku

Vakuutusyhtiön ja vakuutusomistusyhteisön valvonta

9 §

Luovutus- ja panttauskielto

Finanssivalvonta voi vakuutettujen etujen turvaamiseksi kieltää suomalaista vakuutusyhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta omaisuuttaan, jos:

1) vakuutusyhtiö ei täytä 10 luvussa säädettyjä vastuuvelan määrää ja vastuuvelan katetta koskevia vaatimuksia;

2) vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 19 §:n mukainen takuumäärä, henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 20 §:n mukainen takuumäärä, jälleenvakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 21 §:n mukainen takuumäärä tai työeläkevakuutusyhtiön *vakavaraisuuspääoma* on pienempi kuin työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n mukainen vähimmäispääomavaatimus; tai

3) vakuutusyhtiö ei enää täytä 11 luvun 7, 12 tai 18 §:ssä mainittuja yhtiön toimintapääomalle asetettuja vaatimuksia tai työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 17 §:n vaatimuksia ja *Finanssivalvonnalla* on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen

Voimassa oleva laki

sia ja virastolla on aihetta olettaa yhtiön taloudellisen tilan edelleen heikkenevän tai jos virasto katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

heikkenevän tai jos se katsoo yhtiön olevan joutumassa tällaiseen tilaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

6.

Laki**merimieseläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 193 a §:n 2 momentti ja 201 §, sellaisina kuin ne ovat 193 laissa 1233/2009, sekä
muutetaan 184 §:n 1 momentin 10 kohta, 193 a §:n 3 momentti ja 208 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 193 a §:n 3 momentti laissa 1233/2009 ja 208 §:n 1 ja 2 momentti laissa 445/2012, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

184 §

184 §

*Hallituksen tehtävät**Hallituksen tehtävät*

Hallituksen tehtävänä on:

Hallituksen tehtävänä on:

10) hoitaa ne asiat, jotka eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa (1114/2006) säädetään hallituksen tehtäviksi; sekä

10) hoitaa ne asiat, jotka *eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta* annetussa laissa (/2014) säädetään hallituksen tehtäviksi; sekä

193 a §

193 a §

*Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset**Eläkekassan tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset*

Eläkekassan tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa ja Finanssivalvonnan pyynnöstä myös muuna ajankohtana tarkastettava, täyttävätkö eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettu kateluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät mainitussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset tämän lain 201 §:n mukaisen vastuuvelan kattamisesta.

Tilintarkastajan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus

(2 mom. kumotaan)

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus eläke-

Voimassa oleva laki

eläkekassan hallitukselle.

201 §

Vastuuvelan kattaminen

Eläkekassan on katettava 200 §:ssä tarkoitettu vastuuvelka, velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, velka yrittäjän eläkelain 142 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, 152 §:stä johtuva velka valtiolle sekä vakuutusmaksuista johtuvat velat noudattaen eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain säännöksiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta vastuuvelasta saadaan vähentää takautumisoikeuteen perustuvat saamiset.

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain mukaisesti. *Vastuuvelkana käytetään tällöin tämän lain 202 §:n mukaista vakuutusteknistä vastuuvelkaa.*

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 a §:n 5 ja 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuvelkana käytetään 1 momentin mukaista vakuutusteknistä vastuuvelkaa.

kassan hallitukselle.

201 §

Vastuuvelan kattaminen

(kumotaan)

208 §

Vakavaraisuusrajan ja vakavaraisuuspääoman laskeminen

Eläkekassan vakavaraisuusraja lasketaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetun lain mukaisesti.

Eläkekassan vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan varojen on katsottava ylittävän eläkekassan velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset noudattaen työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 16 a §:n 5 ja 8—10 kohtaa, 16 b §:ää, 16 c §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 3 momenttia, 16 d §:n 2, 4, 5 ja 6 kohtaa sekä 16 e §:ää. Velkoihin kuuluvana vastuuvelkana käytetään 202 §:n mukaista vakuutusteknistä vastuuvelkaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

7.

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain 125 ja 128 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 128 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1232/2009, sekä
muutetaan 125 §:n otsikko ja 4 momentti ja 128 a §:n 3 momentti, sellaisena kuin ne ovat 125 §:n otsikko ja 4 momentti laissa 990/2008 ja 128 a §:n 3 momentti laissa 1232/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

125 §

*Vastuuvelka ja vastuuvelan kate**Ehdotus*

125 §

Vastuuvelka ja sijoitusten hajauttaminen

Eläkelaitoksen on 3 momentissa tarkoitettua vastuuvelkaa sekä muita vastuuvelkaan rinnastettavia eriä katettaessa noudatettava eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annettua lakia (1114/2006) ottaen lisäksi soveltuvin osin huomioon, mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 10 luvun 3 §:n 2 ja 3 kohdassa sekä 25 §:n 3 kohdassa säädetään. Tarkemmat säännökset vastuuvelkaan rinnastettavista ja vähennettävistä eristä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

128 a §

Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

Eläkelaitoksen tilintarkastajan on vähintään kerran vuodessa ja Finanssivalvonnan pyynnöstä myös muuna ajankohtana tarkistettava, täyttävätkö eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 19 §:ssä tarkoitettu ka-

Eläkelaitoksen sijoitusomaisuuden hajauttamisessa on noudatettava eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annettua lakia (/).

128 a §

Eläkelaitoksen tilintarkastusta koskevat erityiset säännökset

(2 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

teluettelo ja siihen merkityt omaisuuserät mainitussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset tämän lain 125 §:n mukaisen vastuvelan kattamisesta.

Tilintarkastajan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus eläkelaitoksen hallitukselle.

Tilintarkastajan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta on annettava kertomus eläkelaitoksen hallitukselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

8.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläkesäätiölain (1774/1995) 2 §:n 1 momentin 9 kohta ja 46 §:n § 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat 2 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 391/2006 ja 46 §:n 1 momentti laissa 1122/2006, sekä

muutetaan 1 §:n 5 momentti, 6 §:n 2 ja 3 momentti, 45 §:n 1, 4 ja 5 momentti, 48 b §:n 1 momentti, 48 c §:n 2—4 momentti, 48 g §:n 4 momentti, 116 §:n 6 kohta, 120 §:n 1 ja 3 momentti ja 121 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 5 momentti laissa 174/2009, 6 §:n 2 momentti, 45 §:n 4 ja 5 momentti, 48 b §:n 1 momentti, 48 c §:n 2—4 momentti, 48 g §:n 4 momentti, 116 §:n 6 kohta ja 121 § laissa 443/2012, 6 §:n 3 momentti laissa 251/2002 sekä 120 §:n 1 ja 3 momentti laissa 1323/1997, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Tämän lain 46 §:n 2 ja 4—10 momenttia sekä 46 a ja 47 b—47 j §:ää ei sovelleta B-eläkesäätiöön ja AB-eläkesäätiön B-osastoon. Lain 46 §:n 3 momenttia sovelletaan B-eläkesäätiöön ja AB-eläkesäätiön B-osastoon vain eläkevastuuta laskettaessa.

Tämän lain 46 §:ää sekä 46 a ja 47 b—47 j §:ää ei sovelleta B-eläkesäätiöön ja AB-eläkesäätiön B-osastoon.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

2 §

(1 mom. 9 kohta kumotaan)

9) **eläkevastuun bruttomäärällä määrää**, joka eläkesäätiön on 46 §:n 1 momentin mukaan katettava ennen mainitun pykälän 3 momentissa säädettyjen erien vähentämistä;

6 §

AB-eläkesäätiön osastojen eläkevastuiden katteena olevat varat, joita laissa olevien säännösten mukaan ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, on käytettävä yksinomaan kyseisen osaston mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen, mikäli eläkesäätiö ei 3 momentin nojalla toisin päätä.

Jos A- tai B-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajasta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

45 §

Työnantajan on suoritettava vähintään kolmannesvuosittain B-eläkesäätiölle ja AB-eläkesäätiön B-osastolle kannatusmaksuja tai asetettava eläkevastuun katteeksi *hyväksyttävii* vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vähintään siten, että ne yhdessä B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston muiden tuottojen kanssa riittävät kattamaan eläkkeistä aiheutuneet suoritukset, eläkesäätiön tai sen B-osaston muut kulut sekä eläkevastuun vuotuisen muutoksen.

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan ne-

6 §

AB-eläkesäätiön *B-osaston varat ja A-osaston* eläkevastuiden katteena olevat varat, joita laissa olevien säännösten mukaan ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, on käytettävä yksinomaan kyseisen osaston mukaisten eläkkeiden ja muiden etuuksien turvaamiseen, jos eläkesäätiö ei 3 momentin nojalla toisin päätä.

Jos A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 tai 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää B-osaston eläkevastuun katteeksi. *Jos B-osaston varojen arvioidaan tilinpäätöksessä ylittävän eläkevastuun ja muiden velkojen määrän ja varojen kokonaisuudessaan pysyvästi ylittävän B-osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, ylitettä* vastaavat varat saadaan siirtää A-osaston eläkevastuun katteeksi. Varojen siirto B-osastolta edellyttää Finanssivalvonnan suostumusta. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajasta. Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

45 §

Työnantajan on suoritettava vähintään kolmannesvuosittain B-eläkesäätiölle ja AB-eläkesäätiön B-osastolle kannatusmaksuja tai asetettava eläkevastuun katteeksi vakuuksia vastuuvajauksen täyttämiseksi vähintään siten, että ne yhdessä B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston muiden tuottojen kanssa riittävät kattamaan eläkkeistä aiheutuneet suoritukset, eläkesäätiön tai sen B-osaston muut kulut sekä eläkevastuun vuotuisen muutoksen.

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen *vakavaraisuuspää-*

linkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajausta. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

oman enimmäismäärän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa työnantajalle. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa siitä, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle saa jäädä vastuuvajausta. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 48 c §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän.

46 §

B- ja AB-eläkesäätiön on katettava työntekijän eläkelain mukainen eläkevastuu ja velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon (eläkevastuun bruttomäärä) siten kuin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa (1114/2006) säädetään.

46 §

(1 mom. kumotaan)

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta

48 b §

Työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta

huomioon ottaen vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

ta huomioon ottaen *vakuutusliikkeen ja sijoitusten riskit*. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin *eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta* annetussa laissa.

48 c §

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*) saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruisen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

48 g §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain

48 c §

Eläkesäätiön vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia eläkevastuusta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa kannatusmaksuilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkesäätiön, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden sekä vähintään vakavaraisuusrajan suuruisen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa kannatusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla annettuihin eläkevastuun laskuperusteisiin.

48 g §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista eristä kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia edellä mainitun erän lukemisen kahden vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan *eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta* annetun

23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

lain 28 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitetusta ylikatteesta lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitetusta ylikatteesta *ja ylitteestä* lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta *tai ylitettä* siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen tai sen osan siirrosta A- tai B-osastosta, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohteisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa A- tai B-osastonsa osalta tasaavaa kirjanpitojärjestelmää, ylikate tai sen osa siirretään työnantajille siten kuin eläkesäätiön säännöissä määrätään.

Jos samat työnantajat eivät kuulu AB-yhteiseläkesäätiössä sekä A- että B-osastoon, on eläkesäätiön säännöissä määrättävä, miten ylikatetta siirretään osastolta toiselle. Tätä tarkoittavan sääntömuutoksen hyväksyminen edellyttää, että eläkesäätiön työnantajat antavat suostumuksensa sääntömuutokselle.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen *tai ylitteen* tai niiden osan siirrosta A- tai B-osastosta, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohteisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa A- tai B-osastonsa osalta tasaavaa kirjanpitojärjestelmää, ylikate *tai ylitte* tai *niiden* osa siirretään työnantajille siten kuin eläkesäätiön säännöissä määrätään.

Jos samat työnantajat eivät kuulu AB-yhteiseläkesäätiössä sekä A- että B-osastoon, on eläkesäätiön säännöissä määrättävä, miten ylikatetta *tai ylitettä* siirretään osastolta toiselle. Tätä tarkoittavan sääntömuutoksen hyväksyminen edellyttää, että eläkesäätiön työnantajat antavat suostumuksensa sääntömuutokselle.

121 §

Mikäli yhteiseläkesäätiössä jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta.

Siirrettäessä varoja työnantajalta toiselle B-yhteiseläkesäätiössä ja AB-yhteiseläkesäätiön

121 §

Jos A- yhteiseläkesäätiössä *tai AB-yhteiseläkesäätiön A-osastossa* jonkin työnantajan 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta.

Voimassa oleva laki

B-osastossa edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

Jos B-yhteiseläkesäätiön tai AB-yhteiseläkesäätiön B-osaston jonkin työnantajan varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen työnantajan eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan mainitun työnantajan suostumuksella siirtää eläkesäätiössä olevan toisen työnantajan varoihin. Siirron seurauksena siirtävälle työnantajalle ei saa jäädä vastuuvajausta. Lisäksi edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön vakavaraisuuspääomasta ylittää siirron jälkeen vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

9.

Laki**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan vakuutuskassalain (1164/1992) 83 §:n 8 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1123/2006, sekä

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 8 a §:n 2 ja 5 momentti, 83 a §:n 1 ja 3 momentti, 83 c §:n 1 momentti, 83 d §:n 2—4 momentti ja 83 u §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 1 momentti laissa 1115/2006, 8 a §:n 2 momentti, 83 a §:n 1 ja 3 momentti, 83 c §:n 1 momentti, 83 d §:n 2—4 ja 83 u §:n 4 momentti laissa 444/2012 sekä 8 a §:n 5 momentti laissa 250/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

2 §

Vakuutuskassaan, joka harjoittaa työntekijän eläkelain (395/2006), yrittäjien eläkelain (468/1969), sairausvakuutuslain (1224/2004) tai kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista toimintaa, sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos mainituista laeista ei muuta johdu. Tämän lain 83 §:n 1 ja 2, 4—7 sekä 9 ja 10 momentti, 83 f §:n 3 momentti ja 83 g—83 r § ei kuitenkaan koske työntekijän eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaista eläkekassan toimintaa. *Lain 83 §:n 3 momentti koskee työntekijän eläkelain ja yrittäjien eläkelain mukaista eläkekassan toimintaa vain vastuovelkaa laskehtaessa.* Sama vakuutuskassa ei saa harjoittaa sairausvakuutuslain mukaista toimintaa ja eläkevakuutustoimintaa.

2 §

Vakuutuskassaan, joka harjoittaa työntekijän eläkelain (395/2006), *yrittäjän eläkelain* (1272/2006), sairausvakuutuslain (1224/2004) tai kuntoutusrahalain (611/1991) mukaista toimintaa, sovelletaan tämän lain säännöksiä, jos mainituista laeista ei muuta johdu. Tämän lain 83 §, 83 f §:n 3 momentti ja 83 g—83 r § ei kuitenkaan koske työntekijän eläkelain ja *yrittäjän* eläkelain mukaista eläkekassan toimintaa. Sama vakuutuskassa ei saa harjoittaa sairausvakuutuslain mukaista toimintaa ja eläkevakuutustoimintaa.

8 a §

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan tai sen lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä

8 a §

Jos eläkekassan lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuvelan ja muiden velkojen määrän, ylitettä vastaavat varat *saadaan siirtää*

saman osaston vastuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää toiseen osastoon. Ylikatteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta. Siirrettäessä ylikatetta lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellytetään lisäksi, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.

*lisäetuja myöntävän osaston vastuvelan katteeksi. Ylitteen siirto lakisääteistä toimintaa harjoittavasta osastosta edellyttää kuitenkin Finanssivalvonnan suostumusta ja sitä, että vakavaraisuuspääomaa on vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen. Jos eläkekassan lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan pysyvästi ylittävän tilinpäätöksen yhteydessä saman osaston vastuvelan ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat (*ylikate*) saadaan siirtää lakisääteistä toimintaa harjoittavaan osastoon.*

Siltä osin kuin 2 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei siirtoa toiseen osastoon voida tehdä. Eläkekassan säännöissä on määrätävä, miten osastosta toiselle siirrettävä ylikate käytetään eläkekassan osakkaiden kesken.

Siltä osin kuin 2 momentissa tarkoitettu erotus on karttunut jäsenten suorittamista jäsenmaksuista, ei siirtoa toiseen osastoon voida tehdä. Eläkekassan säännöissä on määrätävä, miten osastosta toiselle siirrettävä ylikate tai ylite käytetään eläkekassan osakkaiden kesken.

83 §

Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan on katettava 79 §:ssä tarkoitettu vastuovelka, velka työntekijän eläkelain 183 §:ssä tarkoitettuun vastuunjakoon, velka yrittäjien eläkelain (468/1969) 10 §:n 2 momentissa tarkoitettuun vastuunjakoon sekä vakuutusmaksuista johtuva velka siten kuin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskeamisesta ja vastuvelan kattamisesta annetussa laissa (1114/2006) säädetään.

83 §

(8 mom. kumotaan)

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuovelkojen suh-

83 a §

Jos yksinomaan lisäetuja myöntävän eläkekassan tai lisäetuja myöntävän osaston 83 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi ylittävän eläkekassan tai vastaavasti sen osaston vastuvelan ja muiden velkojen yhteismäärän, erotusta vastaava ylikate saadaan Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa eläkekassan osakkaille vakuutusteknisten vastuu-

teessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.

Jos eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylittää vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite 83 d §:ssä säädettyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

velkojen suhteessa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää, että ylikatetta arvioitaessa tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Edellytyksenä lisäetuja myöntävän osaston palautukselle on, että lakisääteistä toimintaa harjoittavan osaston vakavaraisuuspääoma ylittää 83 d §:n 2 momentin mukaisen *vakavaraisuuspääoman enimmäismäärän*.

Jos eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuuspääoma ylittää *enimmäismääränsä*, voidaan ylite 83 d §:ssä säädettyin edellytyksin Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa osakkaille. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa säätää siitä, että ylitettä arvioitaessa tietyt erät jätetään huomioon ottamatta vakavaraisuuspääomassa ja että tiettyjen varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen riskit sekä sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetussa laissa.

83 c §

Eläkekassan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta ottaen huomioon vakuutusliikkeen *ja sijoitusten riskit*. Vakavaraisuusrajan laskemisesta säädetään tarkemmin *eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annetussa laissa*.

83 d §

Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmaksuilla vakavaraisuusrajan nelinkertaiseen määrään (*vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä*) saakka.

83 d §

Eläkekassan vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan kolminkertainen määrä, kuitenkin vähintään viisikymmentä prosenttia vastuuvelasta, josta on vähennetty lisävakuutusvastuu, tasoitusmäärä ja erät, joita yrittäjän eläkelain 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa vakuutusmak-

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1,4-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

83 u §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain 23 §:n tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

suilla vakavaraisuuspääoman enimmäismäärään saakka.

Lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen siten, että vakavaraisuuspääoma on purkamisen jälkeen vähintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden.

Eläkekassan, jonka vakavaraisuuspääoma on enintään 1,3-kertainen vakavaraisuusrajaan nähden 1 ja 3 momentin soveltamisen jälkeen ja vähintään vakavaraisuusrajan suuruinen, lisävakuutusvastuuta voidaan purkaa vakuutusmaksujen alentamiseen vastaavassa määrin kuin työeläkevakuutusyhtiöt voivat työntekijän eläkelain 169 §:n nojalla antaa vakuutusmaksujen alennuksia sijoitustoimintansa perusteella. Purkamista koskevat perusteet sisältyvät mainitun lain 166 §:n nojalla vahvistettuihin vastuuvelan laskuperusteisiin.

83 u §

Vakavaraisuusrajaa vastaavan määrän eläkekassan vakavaraisuuspääomasta on muodostuttava muista kuin 1 momentissa mainitusta erästä. Finanssivalvonta voi sallia edellä mainitun erän lukemisen 2 vuoden ajan vakavaraisuuspääomaan *eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajuttamisesta annetun lain 28 §:n* tarkoitetussa tilanteessa, vaikka vakavaraisuuspääoma on vakavaraisuusrajaa pienempi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .